

འགོ་བརྗེད།

ཆེད་ལྷན་

ང་ཚོ་པོད་ཀྱི་ས་བྲལ་ལ་མཚོན་ན། ཉང་དང་མའོ་གྲུ་ཞིའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དཀོང་ས་པའི་གཟི་འོད་འཕྲོས་འོག ༡༧༥༡ལོར་དངོས་སུ་ཞི་
 པའི་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ལྟེ་པོད་ལྗང་ས་དེ་སྐབས་ཤིག་རིང་མེས་ཀྱལ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་བཅོན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་པས་མི་མེར་སྲེལ་ཡུལ་ཕྱེད་ཙམ་
 ལ་བསྐྱར་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་ལས་ཐར་ནས་མེས་ཀྱལ་ཁྱིམ་ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་འོག་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་པོད་ལྗང་ས་མི་དམངས་ཀྱིས་མེས་
 ཀྱལ་གྱི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་དམངས་གཙོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ལམ་ཆེན་དུ་བསྐྱོད་རྒྱའི་
 མེས་ས་ཐག་བཅད་ཡོད། པོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་རིགས་སོ་སོའི་ལས་ཁྲེད་པ་པོད་དུ་འབྱོར་རྗེས། ཁང་མས་ཉང་དང་
 མའོ་གྲུ་ཞི་དང་། གྲང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་གྲང་དབྱང་པོད་སྟོད་སྐྱོད་ཁོབ་གྲང་ཅིང་སྤྱ་གཙོར་བྱས་པའི་གྲང་གྲང་
 པོད་ལྗང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐད་ཀའི་སྡེ་ཁྲིད་དང་སྟངས་འཛིན་བྱས་ཏེ། སྤྱི་གཙོག་མེས་ས་གཙོག་དང་པོད་ལྗང་ས་མི་དམངས་
 ལ་རང་ཉིད་སྟོན་བཏང་གིས་དོན་བཟང་གྲངས་མེད་བསྐྱབས་ཡོད། འདི་ནི་བདག་སོགས་པོད་ལྗང་ས་སོ་སོ་རྒྱལ་གཞིན་ཁང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་
 གྱུར་ཡོད་པ་སྟེ། གཙོ་ཆེར་ང་ཚོ་པོད་མི་ཚོས་སོག་ལྷོང་གཅེས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
 རྐྱད་ཡིག་ཆས་ཤོས། བཟང་པོའི་ཡུལ་ཤོ་མས་གཤིས་ལུགས་སོགས་ལ་བརྩི་འདོག་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ མི་དམངས་ཀྱི་གཟུགས་གཞི་
 པོད་ཐང་གི་ཆེད་དུ་སྐྱན་ཁང་ཆེ་སྐྱམང་པོ་བཅུགས་ཏེ་རིན་མེད་ཐོག་སྐྱན་བཅོས་གནང་བ་དང་། ཞིང་འགྲོག་སོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཐབས་སུ་
 སྐྱེད་ཀ་མེད་པར་སོན་འདྲུ་དང་དུལ་བུར་བཏང་བ། ཉམ་ཐག་ལ་རིགས་སྟོར་སྤྱོད་ཆོག་ས་དང་། གསར་འདུགས་ཀྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་བུ་སྤྲུག་

མང་པོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་སྤྱད་པ་མ་ཟད་དེ་དྲུང་སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་(རྒྱ་ནག)ནང་སར་བཏང་སྟེ་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གསེ་སྦྱོང་ག་ནང་སྟེ། འཛམ་གླིང་སྟེང་སྤྱུ་རྒྱ་ཁྲགས་རྩལ་པ་ལི་གཞུང་ལམས་གསུམ་དང་། སྟོངས་ནང་ཁྲལ་གྱི་གཞུང་ལམས་པའོ་སྤྱུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་དྲུང་པའོ་གྲུ་སྟགས་འོས་འཛམ་གྱིས་འཛུགས་སྤྱོད་བྱས་ཡིད།

ཏམ་ཆེན་པོའི་དགུ་ཤུགས་ཀྱིས་ཚུར་ཆོལ་བྱས། དེར་བརྟེན་མེས་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་ལ་སྤྱད་སྟོབ་དང་ས་གནས་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན།
གསར་བཞེད་ཁེ་ཕན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་ཆེད། གྲང་དབྱང་ནས་སྟོབས་ཆེན་གྱི་གྲང་གོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་
དམག་བོད་སྟོད་དམག་དབྱང་ལ་གསར་བཞེད་འོག་གི་དྲག་པོའི་ཟིང་འཇུག་དྲག་གནོན་ལྟིང་འཇགས་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བརྒྱ་གནང་
ཞིང་། དེ་སྤེལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་མེས་ཀྱིས་ལ་རྒྱུ་འགུལ་བྱས་སྟབས། ལག་ཏོར་བཏང་སྟེ་དེའི་འགན་དབང་ཐམས་ཅད་བོད་རང་
སྟོང་སྤྱངས་གྲུ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བསྟུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྤྱངས་ཀྱི་མེར་སྐྱེ་མང་ཆོགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཟིང་འཇུག་གི་ནག་
ཉེས་ཐེར་འདོན་དང་། ཁོ་ཆོ་དེ་ལོག་ཟིང་འཇུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་སྟེ་འབོད་སྐུལ་བྱས། དུས་མཚུངས་སུ་དེ་ལོག་ཟིང་
འཇུག་ནང་ཞུགས་མཁན་ཆོའི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ཟིང་འཇུག་སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་མ་ཡིན་པར།
ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་ཐོག་ཁག་ཆོའི་སྟོག་གཡོ་རན་རྩ་འགྲུབ་ཐབས་རང་ཡིན་པ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་གསལ་ཆེན་དུ་བརྟོན་
སྟབས། བོད་སྤྱངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མེར་སྐྱེ་མི་དམངས་དང་། མཐོ་འབྲིང་རིམ་ཁྲིམ་ཡོད་གཞུང་དང་ལ་ཆང་མར་སྤྱོད་སྟུངས་སུ་བདེ་སྤྱོད་ལྷན་འདོད་
ཡོད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཆོས་ཀྱང་རིམ་པས་གནད་འདི་གསལ་བོར་ཤེས་ཤིང་། ཟིང་འཇུག་འགོ་གཏོང་དང་རྒྱུ་སྟོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བཅོན་རྒྱལ་རིང་
ལུགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོག་སྤྱོད་པ་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲིའི་མེ་ལྷེ་དྲག་དུ་སྤྱར་། སྟོ་ཐག་ཐད་བཅད་ཀྱིས་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་
གིས་ཟིང་འཇུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་ཁྲིམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཡོད་ཆད་བརྟོན་པ་དང་། ཉང་གི་འགོ་འཛིན་འོག་དམག་དམངས་རྫོག་
ཅ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་མཉམ་རུབ་ཐོག་ཟིང་འཇུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་སྟེ་ཟིང་འཇུག་པ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་སྤྱད་པ་དང་། དུས་ལྷན་ཐུང་བའི་ནང་
ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཇུག་ཞོལ་འཇགས་སུ་བཏང་བ་མ་ཟད། སྤྱ་རྩེ་སུ་ལོ་ལོགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཇུག་སྤྱང་འཇགས་སུ་བཞེས་ནས་ཕྱི་ནང་
གི་དྲག་པོའི་སྟོག་རྩ་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་ཞིང་། ཁོ་བཙོ་སྤྱོད་འབྱེད་ཞགས་གཟེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱ་ཅམ་འཇུག་རྒྱུ་སྐུལ་འདོད་བྱས་བ་དང་། བོད་
སྤྱངས་ས་མཐོའི་སྤྱང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་གྱི་བྱ་བ་དག་གཡུ་ལ་རིམ་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་ཞོགས། ལྷ་བས་ཆེན་གྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེ་ལག་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་རྒྱུ་བོད་སྤྱངས་རྒྱ་ཆེའི་རལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་བོད་སྤྱངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གང་མཆོག་ལག་བསྟར་དགོས་བ་དང་།
ཉང་གི་འགོ་ཁྲིམ་འོག་སོ་སོའི་ལུས་སྤྱང་དུ་བཀའ་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྟོག་ཡོད་ཆད་སོ་སོས་གཏོར་། ཡར་
ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ཆོ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་བརྟོན།

བོད་སྤྱངས་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱུད་རིང་། བོད་སྤྱངས་བཅོན་རྒྱལ་རྒྱལ་གཅིག་གི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་
ཐོགས་པོ་རྣམས་ལ་གྲང་དབྱང་ནས་གང་ཅིའི་ཐད་ཤུགས་ཁུར་གཟེགས་སྟོང་དང་བསམ་སྒྲིལ་སྟོབ་གསོ་གནང་བར་བརྟེན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
ཁྲུངས་ཏེ་བཤུག་ཞོག་གཡུ་ལ་རིམ་གྱི་ནག་ཉེས་ལ་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ངོས་འདོན་གང་འཆོམས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་རལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱི་སྟུག་
བསྐུལ་ལ་སེམས་ཁུར་དང་། ཁོང་ཆོ་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་སྟེ་འཆོ་བ་གསར་བར་ལངས་སུ་སྤྱོད་སྟུང་རྒྱུ་རེ་འདུན་ཡོད་པ་ཞོགས་
གསར་བཞེད་པས་མཐོའི་རྒྱང་གཞི་བཏིང་ཡོད།

བོད་སྤྱངས་སུ་དེ་ལོག་ཟིང་འཇུག་བྱུང་རྒྱུ་གྲང་དབྱང་གིས་༡༩༥༤ལོར་ཁྲུབ་བསྐྱགས་པའི་བོད་སྤྱངས་སུ་༡༩༦༣ལོར་དྲག་རིང་
བཅོས་བསྐྱར་མི་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའ་ཅ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྟེ་ལ་ཅེས་སྐབས། ང་ཆོའི་རྒྱལ་གཅིག་
སྟོན་སྟོན་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་ཆོས་ཀྱང་བོད་སྤྱངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་སྟོང་མཐའ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་།
བདག་དང་གྲུ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་གཞིན་པ་དང་མིང་སོགས་༡༩༥༤ལོའི་ཟླ་༤ལོར་ཅེད་དུ་འབྱོར་སྐབས། བོད་སྤྱངས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོབ་བྱས་ཏེ་
གྲང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིམ་ཆོ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་ལ་བོད་སྤྱངས་སུ་གང་མཆོག་ལ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་
ལག་བསྟར་དགོས་པའི་རེ་འདུན་དང་། རྒྱལ་གཅིག་སྟོན་སྟོན་གྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་ཆོས་ཀྱང་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་ལ་རྒྱུ་སྟོང་གིས་
དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲིམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱུ་འདོད་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་བཅས་གསལ་བོར་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་
གྲང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་ནས་ཐུན་མོང་ངམ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཤོས་མོལ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ཐད་ལམ་
སྟོན་དང་། ང་ཆོར་དེའི་སྒྲོར་གྱི་བསམ་འཆར་བསྐྱས་སོང་། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་གཙོ་འདོན་མའོ་གྲུ་ཞི་དང་གྲོ་ཅུང་ལི་སྟེ་ཉིད་ནས་
གྲང་ང་ཆོར་དམིགས་བསལ་མཛུལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་གསུངས་གསལ། དེ་སྤེལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་ཐོག་
ཁག་གིས་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལོག་སྤྱོད་ཐོག་ཁག་ལ་རན་འབྲེལ་བྱས་བ་མ་ཟད། དེ་དག་གི་བཀོད་བྱས་འོག་མེས་ཀྱིས་ལ་
རྒྱུ་འགུལ་དང་མི་དམངས་ལ་རྒྱུ་འགུལ། གསར་བཞེད་ལ་རྒྱུ་འགུལ་གྱི་དེ་ལོག་ཟིང་འཇུག་བསྐྱངས་བ་དང་། ང་ཆོ་ཟིང་འཇུག་ཏུ་ལམ་
ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཟིན་ལ། བོད་སྤྱངས་རྒྱ་ཆེའི་རལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱངས་ཀྱི་
བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་ཞིང་བྱ་བ་ལམ་ལུགས་ཅ་གཏོར་དང་། རལ་ཚུལ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤུགས་ཆེར་ཡོད་
གནས་གསུངས་བ་དང་། དེ་ལས་འགུལ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཁ་ཕྱོགས་དང་སྲིད་རྩུ། ལས་འགན། བྱེད་ཕྱོགས་དབྱེ་མཆོམས་
དང་གོ་རིམ་བཅས་བསྟན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ལའང་དམངས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་དགོས་བ་དང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་གཙོ་
བཅོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་བཤུག་ཞོག་གཏུག་གནོན་ཆ་ཆང་ཆེག་མེད་དང་། ངོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་གི་བྱ་འགུལ་ཆར་གཅོད། བྲ་གངས་གང་
འཆོམས་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་སུ་བ་བྱེད་འདོད་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ཡོད་རིགས་ཁྱིམ་ཐབ་འདོན་དུ་བཅུག་སྟེ། མི་འབོར་དང་དངོས་ཤིག་
ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་དགོས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་གཅིག་ཁྲིམས་སྤྱད་གི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འཇུག་ཆོར་ཉང་གི་ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་
ཅ་དོན་འོག་སྤྱད་སྟོབ་དང་། བྲ་བའི་གང་འབོར་གང་འཆོམས་ཤིག་དགོན་པར་བཞག་སྟེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོན་ལ་ཏུ་འཇུག་རྒྱ། རྒྱ་ཆེའི་
མེར་སྐྱེ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོར་དང་དབང་དུ་སྟེལ་ཆོག་རྒྱ་སོགས་དང་། མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་མི་སྣའི་ཐད། ངོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་
ཏུ་མ་ཞུགས་པའི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་རྒྱ་ཆ་ལག་སྟོན་ཏེ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་སྤྱད་དེ་ངོས་པར་དུ་སྤྱོད་བྱེད་
དགོས་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་འགག་སྒྲོ་བཞུལ་བའི་ཐད། ཆོས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ཀྱི་ཟིང་འཇུག་པ།
གསར་བཞེད་དེ་ལོག་པ་བཅས་ལ་གདོང་གཏུགས་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དགོས་བ་ལུ། གཞན་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལ་ངོས་ལེན་རྒྱུ་སྟོར་
བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཉང་གིས་སྤྱད་སྟོབ་བྱས་ཆོག་པ་དང་། བར་གནས་པ་དང་གཡུས་ཕྱོགས་པ་ཆོ་རྒྱུར་འགྲུག་བྱེད་དགོས་བ་ཞོགས་ཀྱི་

ཡམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོར་པོད་ལྗངས་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ཕྱད་ཐབས་ཐོག་བསམ་འཆར་འདོན་དུ་བསྟུག་པོང་། དེར་བཞེན་ང་ཚོའི་སེམས་འདོད་ཚུལ་གསལ་པོར་བརྟེན་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ། པོད་ལྗངས་ཀྱི་རེ་ལོག་བྱེད་འབྲུག་ཁྱོད་ཡངས་ནས་ཞོད་འདགས་དང་། དམངས་གཙུག་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྐྱར་ཕྱད་རྒྱ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་དཔེས་ཤེས་ཐིག་ཡིན་སྟབས། ལྷག་བསམ་ནས་དག་ཤིས་རྒྱུ་ལྟར་དང་བཞེ་བཀྱར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གོང་དུ་བརྟེན་བྱེན་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་བྱུང་། དེ་མིན་ཚོས་ལུགས་དགོན་གྱི་སྟོགས་ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ངོ་མ་ཁྱེད་ལོད།

གསར་བཞེད་དང་། གཤམ་རིམ། ཁབ་ཤིད་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་དང་ལྟན་ལ། རྣམ་པ་གསར་ཞིང་སྤྱ་བརྟན་གྱི་གཞལ་ལས་ཁང་ཞིག་བཞེངས་བསྐྱར་
ཐུབ་པར་བརྟེན། ད་ཆ་བོད་ལྗོངས་སྟོད་སྟངས་པར་གསལ་གྱི་ཤོང་དང་ཤོང་ཁྱེད། ཤོང་བཟལ་ལ་སོགས་པའི་པོ་མོ་ཟུན་གཞིན་ཆང་མས། ད་
ཆོའི་རྒྱལ་མཆོག་གཤམ་བཞེད་ཀྱི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྱིད་མཁན་རྒྱལ་མཆོག་གི་མའོ་གུཊུའི་ཡིས་ཁོ་ཆོ་སྤྱད་
བསལ་གྱི་གཡང་རོང་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་སྟེང་བཅངས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྟགས་རྒྱན་མི་ཆད་ཅིང་། མི་
དམངས་རང་ཉིད་ནས་ཡིད་དཔང་རབ་དུ་བརྟུག་པའི་བསྟོད་སྤྱོད་མང་པོ་བརྩམས་ཤིང་འཕྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སེམས་ནང་གི་སྤྱ་བཞེད་ཀྱི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དགའ་སྟོའི་རྣམ་པ་མཆོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྤྱིད་དང་མི་རིགས་མཐུན་
སྤྱིལ་ལ་བསྟོད་པ་འབྲལ་བཞིན་པར་མ་ཟད། དགའ་སྟོའི་རང་ནས་རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་བཅིངས་
འཁྲུལ་དང་གསར་བཞེད་ལས་དོན་ལ་སྟུག་བསམ་རྣམ་དགུ་གིས་རིགས་འདེགས་དང་། བོད་བསྟོད་བཅིངས་འཁྲུལ་དམག་མི་དང་ལས་བྱེད་པ་
ཆོས་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་འབད་བཟོན་བྱས་བར་བསྟགས་བཞེད་བྱས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེང་ཕྱིན་མཐའ་གཅིག་དུ་ཏང་གི་གསུང་
ལ་མཉམ་འཛོག་དང་། ཏང་གི་རྩིས་སྤྱུ་འབྲང་རྒྱ། མེས་རྒྱལ་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་ལག་གཏང་སྟེལ་ནས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་། གང་
མཚུགས་སྤྱད་མངས་གཙོ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་བ་འཛུགས་རྒྱན་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་སྟོའི་སོགས་བསྟན་ཡོད། བོད་ལྗོངས་
ཡོངས་སྤྱད་དཔེད་དཔལ་རྒྱས་པ་བཞིན། གང་སར་སྤྱད་ཆོགས་བདེ་ལེགས་དང་འད་ཟེར་སྟོང་ལྟན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་བས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་
གྲུབ་འབྲས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། འོ་ལོག་ཟིང་འཕྲུག་ཞིང་འཇགས་དང་མཉམ་དུ་སྟེལ་བའི་དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགལ་ནི་གཞི་རྒྱ་
ཆེ་ལ་སྤྱར་ཆད་མཚུགས་ཤིང་གནམ་ས་སྒྲུ་འོག་བསྐྱར་བ་སྤར་ཆ་ཆ་འུར་འུར་དང་། ཁྱོད་ཤིང་གསོན་གྱི་རྩྭ་རར་སྤྱར་པའི་གཤམ་རིམ་འཐབ་ཚུང་
ཅིག་ཡིན་སྟབས། རྒྱུག་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་ཆ་ནོར་འཕྲལ་རེ་བྱུང་ནི་འབྱུང་ཤིད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་འགལ་ནང་འབྱུང་མི་དགོས་
པའི་སྟོན་ཆ་ནོར་འཕྲལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ཕན་གྱིས་རྒྱས་པོན་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་གི་ཚ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་
དཔེ་མཆོན་རང་བཞིན་ལྟར་པའི་དོན་གནད་ཆབས་ཆེན་ལག་ཅིག་སྟན་མེད་ཞུ་རྒྱུ་།

ལྟར་ཡོད། གོང་དུ་བརྟེན་པ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྐྱོད་ཤོག་ཁག་ཚོས་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆ་འཕུར་ཏེ་ཟིང་འཕྲུག་སྲོང་གི་ཡོད་སྟབས། ཟིང་འཕྲུག་པའི་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལོག་སྐྱོད་པ་ཚོའི་མགོ་སྐོར་ལོག་ཚུད་པའི་མི་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྐྱོད་པའི་དབང་ཤེད་དང་དག་པོའི་འཛིགས་སྐུལ་ལོག་ཁུ་ཐུག་སྟེ་ཟིང་འཕྲུག་ནང་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་མའི་སལ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟིང་འཕྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་གུ་ཡངས་ཐོབ་མེད། ༡ ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྐྱོད་པ་ཚོའི་སྒྲིག་གཡོ་རྒྱུ་རྩམ་ཐེར་འདོན་དང་། ཟིང་འཕྲུག་གི་ཉེས་བསྐྱེད་སྐྱབས་ཐང་མ་གཞི་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་མོད། ཡིན་ནའང་ལོག་སྐྱོད་པ་ཚོས་མི་དམངས་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བྱེད་གཅོད་པོ་ནི། ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་སྐྱབས་སྐྱོབ་ཆེད་ཡིན་ལུགས་བརྟེན་གྱི་ཡོད་སྟབས། ད་ཆོས་ངེས་པར་དུ་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་ཁག་ཐེག་བྱས་ཏེ་དེར་སྐྱོན་གང་ཡང་མི་ཐོབ་སེམས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། འདིའི་ཐད་བྱུང་བའི་མང་པོ་ཞིག་དག་དགའ་གཉེན་སྦྲུག་ཏུ་ལྟར་བའི་འབྲུང་ཚད་སོགས་ཏུ་འཆད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཟོ། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་འཕྲུག་སྒྲོ་མ་ཆང་བར་ཟིང་འཕྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གངས་མང་བ་དང་། དུས་ལུན་རིང་ཞིང་ལངས་ཕྱོགས་མཁྲོགས་འདྲིན། ཟིང་འཕྲུག་མཐར་གཏུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟིང་འཕྲུག་ཞོད་འཇགས་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ངོ་འཕེལ་མ་ཞིག་བཟོས་ཡོད།

གནད་དོན་གཉིས་པ།
དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོ་བ།

དང་པོ། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གསུམ་ཚོལ་གཉིས་ཆག་གི་སྒྲོ་བ། ཟིང་འཕྲུག་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱེད་སྐྱབས་ཟིང་འཕྲུག་གི་ཆབས་ཆེད་ནག་ཉེས་སྒྲིག་སྐྱབས་དང་། རྒྱ་ཆེད་ལཱ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་སྤྲོ་ཞིག་དང་ཆོད་དག་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་ཞིག་དང་ཆོད་ཀྱིས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་གལ་རིམ་སྐྱབ་གསོ་གཏོང་བྱེད་སྟེ་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བཅོན་ཚོལ་རྒྱལ་གཅིངས་དང་། ཟིང་འཕྲུག་པར་འཁོར་འགྲུག་གི་བསམ་སྒྲོ་སྐུལ་སྟེ་ཟིང་འཕྲུག་གི་རྒྱུ་ཤིག་གཏོང་བཅོམ་གཏོང་བ་ནི་ཡང་དག་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། ཟིང་འཕྲུག་པ་དང་ཟིང་འཕྲུག་པར་དན་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་ཐད། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཟིང་འཕྲུག་གི་རྒྱ་ཆེན་དང་། གནས་ཚུལ་དང་ཁྱད་ཆོས། དེ་བཞིན་ཟིང་འཕྲུག་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་རེ་རེ་ཟིང་འཕྲུག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་དང་གནས་ཚུལ། ཁྱད་ཆོས་སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་ངེས་ཤིང་། གཏོང་བྱེད་ཀྱི་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས། དེ་བས་མང་ཆོགས་ནམས་སྐུལ་སྲོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ལས་བྱེད་ཆོས་ནན་ཏན་ཞིབ་ཆགས་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཕྱོགས་ཡོང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཡིན་ནའང་ལག་བསྟར་སྐྱབས་ཆོགས་འདྲ་ཐེངས་རེ་གཉིས་བསྐྱོངས་པ་དང་བྲེལ་ཟིང་གིས་སྐྱོབ་སྐྱོང་ཕན་ཚུན་སྤྱད་པ་དེ་མང་ཆོགས་སྐུལ་སྲོང་བྱས་པར་བཅིས་ཤིང་། ཏུར་བཅོན་ཅན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཆང་མ་བདེན་པར་བཟུང་བ་དང་། གལ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཁྲོད་ཟིང་འཕྲུག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ན། ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ལས་དོན་གཏོང་བའི་ཞིབ་ཆགས་ཤིག་ཏུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཏུར་འཆུབ་དཀྱིགས་ཏེ། ཏུར་གི་ཉེས་ཅན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐར་བ་མི་གཏོང་ལ་ཉེས་མེད་གཅིག་ལ་འདྲ་ཞུ་མི་དགྱི་རྒྱུའི་ཡང་དག་པའི་ཆ་དོན་རི་བཞིན་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པས། བསམ་སྒྲོ་ལོག་སྐྱོད་ཀྱིས་ཟིང་འཕྲུག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། མགོ་སྐོར་ལོག་ཚུད་དེ་ཞུགས་པ། འཛིགས་སྐུལ་བཅོན་ཤིང་ཀྱིས་ཟིང་འཕྲུག་ཏུ་ཞུགས་པ་བཅས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་ཏག་ཏག་འབྲེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། མི་ལ་ལ་ཟིང་འཕྲུག་སྐྱབས་ཟིང་འཕྲུག་ལངས་ལུལ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའམ་ཟིང་འཕྲུག་སྲོང་ཁུལ་དུ་འགྲོ་ཕྱིན་བ། ཡང་ན་ཟིང་འཕྲུག་སྲོང་ཁུལ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་སྐྱབས་གནས་ཆང་གཡར་བ་ཅམ་གྱིས་ཟིང་འཕྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཡོད།

ཟིང་འཕྲུག་པ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་ཐད། དཀར་ནག་དབྱེ་འབྲེད་མེད་པར་༡༩༥༥་དང་༡༩༥༦་ལོར་ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་བར་སྤྱིའི་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་ལམ་འགྲུལ་གྱི་ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་བར་གནས་ཆང་གཡར་བའང་ཟིང་འཕྲུག་པར་དན་འབྲེལ་ཡོད་མཁན་དུ་བཅུ་བ་དང་། ཞིང་སྤང་གིས་ཟིང་འཕྲུག་པར་རྒྱ་ལོར་སྤང་ཕྱོད་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་ཕྱོད་མཁན། དེ་བཞིན་དེ་སྤེལ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། རྒྱ་ཆོགས་དཔོན་རིགས་སམ་ས་གནས་ཀྱི་ཟིང་འཕྲུག་འགོ་གཅོད་བཀོད་མངགས་ལྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱིས་ཟིང་འཕྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པའང་རང་འགུལ་གྱིས་ཟིང་འཕྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་བྱེད་དང་། ཏུར་བཅོན་ཅན་ཆོས་གང་བྱུང་དུ་ནག་ཉེས་རྒྱུན་བཟེ་བྱས་ཏེ་ཟིང་འཕྲུག་པ་དང་གསར་བཞེ་ངོ་ལོག་པའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྐད་གཤམ་ཅན་རྒྱལ་གཅིངས་སྒྲོན་ཐོན་མི་སྤྱ་ཡང་མི་བདེན་རྒྱུན་བསྐྱིགས་ཀྱིས་གསར་བཞེ་ངོ་ལོག་པར་བཟང་གི་ཡོད་ན། མི་གཞན་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་རེད། མདོར་ན་ཟིང་འཕྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོག་ཆོག་དང་མི་ཆོག་པའི་མི་སལ་མོ་ཆེ་ལ་ཞུ་མོ་གཡོག་མི་རུང་བའི་མི་བཟང་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱིས་ཞུ་མོ་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་པ་དང་། འདྲིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་དང་། དེ་དག་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་དངོས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་སོགས་ཟིང་འཕྲུག་བྱེད་གཏོང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་སྟབས་མི་ནམས་ཏུ་ལས་ཏང་སངས་ཡོད།

མི་ལུས་གཞན་བརྟེན་ལ་དོ་རྒྱུ་དང་། ལུ་ལག་ཁྲག་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་དོ་རྒྱུ་གིས་ཤོགས་ཆགས་སྐྱེད་ཆག་བཏང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་བཟན་དང་བཟན་གཡོག་ཁྲི་སྲོང་མང་པོ་བཀག་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཞིང་བཟན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ཡོད་ཆད་ལས་བཅིངས་འགྲེལ་དང་། བཟུ་གཞིག་གཏུའ་གཞོན་གྱི་ལོག་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་སན་ཐོབ་སྟབས། དལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟོན་སྟེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་༡༩༥༦་ལོགས་ཆགས་སྲིད་རྩམ་(ས་བོགས་བརྒྱ་ཆ་༡༩༥༦་ཀྱི་རྒྱ་བསྟར་མཚན)དེ་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་དང་མ་བཀལ་བའི་གནས་ཚུལ་སྒྲུ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པས། མང་ཆོགས་ཁྲོད་དུ་ཁུལ་སྲིད་མཁན་དང་མི་སྲིད་མཁན་དབྱེ་བ་བྱུང་འདུག འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐད་མང་ཆོགས་ནང་ཁུལ་དང་མངའ་བདག་ནང་ཁུལ་དུ་ཁེ་སན་ཆ་སྒྲིམས་མིན་པ་མ་གཏོགས་གནད་དོན་ཆེན་པོ་གཞན་བྱུང་མེད།

མ་ཆ་འདོར་སྲོང་དང་སྐྱེད་ཆག་ཐད། མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ཀྱིས་༡༩༥༤་ལོའི་སྤྱི་དལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་བཏང་བའི་བྱ་ལོན་གྱི་མ་ཆ་དང་སྐྱེད་ཀ་ཆ་ཆང་ཆོས་མེད་བཏང་བས། ལག་བསྟར་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད། ༡༩༥༤་ལོར་བཏང་བའི་བྱ་ལོན་གསར་བ་ཁག་གི་སྐྱེད་ཀ་ཆག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་མ་ཆ་ཆང་མ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། དལ་ཚོལ་མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་བྱ་ལོན་གསར་རྟེན་ནམས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་

དམིགས་ཏེ་གན་རྒྱུ་ལ་འབེབས་གཞིར་བཞག་གིས་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ས་ཁུལ་ལ་ལར་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་དེ་ཅམ་བྱས་མེད།
གཉིས་པ། ས་ཁོང་བགོ་འགྲེམས་སྒྲོར་། ཁོང་བྲན་བདག་པོའི་ས་ཁོང་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་ཆུང་མས་དོ་བདག་སོ་སོ་ཟིང་འཇུག་ནང་ཞུགས་ཡོད་
མེད་གཞིར་བཟུང་གཞུང་བཞེས་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་ལས་ཁུལ་གྱི་མི་ཚང་མར་བགོ་འགྲེམས་ཀྱིས། བོད་ལྗོངས་ས་ཁོང་གི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་
འདྲིན་ཁོང་བྲན་བདག་པོར་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཆ་མེད་བཟོས་ནས་ཁོང་བ་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་བཅུགས་སྟབས། ས་ཁོང་དབང་བའི་
ལམ་ལུགས་དེ་གཞི་ཆའི་ཐོག་འཇུག་བ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་། གཞུང་བཞེས་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་དེས་མི་ཚང་མའི་འདོད་སྤྱོད་ཁེངས་ཤིང་དང་བདེན་
ཡོད་མེད་དེ། མཐས་ཅད་ཟིང་འཇུག་ཏུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟུན་དཔྱད་དཔྱད་འབྱེད་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད། རོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་
པ་ཡིན་མིན་དང་ཟིང་འཇུག་ལ་རོགས་སྐྱོར་དཔྱད་མེད་མེད་བརྟུན་དཔྱད་སྐབས་རྒྱུས་ལོན་ནན་ཏན་མཐེལ་ཕྱིན་དགོས་པ་དང་།
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས། གལ་སྲིད་གྲུ་ཡངས་གང་ཐུབ་དང་ཟིང་འཇུག་པའི་ཞུ་མོ་ཉུང་ཅམ་གཡོགས་
ཏེ་རྒྱུ་རྟེན་གཏོང་ཡུལ་གང་ཐུབ་རྗེ་ཉུང་དང་མི་གང་མང་ཆུར་འགྲུག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་སྟེལ་རྒྱུ་དང་། དགྲ་བོའི་སྟོབས་
ལུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་ནས་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པར་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡིན་ནའང་གོང་དུ་བདག་གིས་བརྗོད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཁོའི་བཤེར་གཏོང་མི་ཟབ་པ་དང་ཁོའི་མི་ཚགས་པ། དངོས་ཡོད་དང་མི་འཚམས་
པའི་སྟོན་པ་ཞུ་མོ་ནག་པོ་མང་དག་གཡོགས་པ་དང་། རྒྱུ་རྟེན་གཏོང་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་དུགས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་གཞུང་བཞེས་གཏོང་
མི་འོས་པའི་བྱིས་དུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་བཞེས་བཏང་སྟབས། མི་དམངས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་དོགས་དང་སྟོ་ཕམ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་
ཉིད་ཐད་དེ་སྟོན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་གཅིས་སྟོན་ཐོན་མི་སྤྱིའི་འགོ་དཔོན་ཆོས་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་ཆུས་འཇུག་བསྟན་ཡོད།
འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁོང་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་ལས་བསྟན་པ་དང་། མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་ས་བདག་བཟུང་བྱེད་མི་འོས་བ་
ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་དབང་བའི་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དུས་བཅད་ལྟར་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་
མི་འོས་པ་ཞིག་རེད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ། ཐོག་མའི་ས་ཁོང་བདག་དབང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཆད་ཁོའི་དང་བདག་པོ་གན་འབེབས་བྱེད་རྒྱུ་དེའང་དོན་དག་
རྒྱུ་བྱ་ཞིག་དང་བསྐྱབ་ཁག་པོ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་སྟོན་མེད་ཞུས་ཡོད་ནའང་། ཉང་གིས་བཅོན་ཆོས་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་
མི་སྟར་གཞིགས་སྒྲོང་དང་། ཟིང་འཇུག་ནང་མ་ཞུགས་མཐུན་ཆོར་གཞིགས་བཟོས་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུད་ལག་ལེན་གནང་སྟབས།
མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྟར་ཆོས་བཀའ་འདྲིན་བསམ་ཤེས་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཆར་གསུམ་(༡) གོ་མཚན་ཆར་བ། ༡
ཇག་པ་ཆར་བ། ༡ རོ་ལོག་དཔང་ཡིག་ཆར་བ། བསྟར་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་ལ་དགའ་བ་དང་། གཟབ་ནན་དང་སྤངས་འདྲིན་བྱེད་རྒྱུ་མ་
འདང་བས། ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཁྲོད་ས་ཁོང་བདག་དབང་གི་གན་རྒྱ་མང་བོ་ཞིག་ཀྱང་མེར་བསྟེགས་པ་དང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ལས་བདག་པོ་
དོ་མ་སུ་ཡིན་དང་རྒྱ་ཁྲོན་ཆེ་ཆུང་། འབྲེལ་ཆགས་ཅི་ཡོད་སོགས་འཚོལ་ཐབས་མེད་པའམ་འཚོལ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་
ཁར་སྤྱོངས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས། རྒྱ་ཉིད་མཚམས་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཏེ་མངའ་བདག་
ནང་ཁུལ་དུ་བསམ་ཚུལ་འགའ་རེ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་སྤྱིའི་མི་འབོར་ནང་གི་ཉུང་ཤས་ཡིན་སྟབས་གནད་འགག་ཆེར་མེད།

གལ་རིམ་དཔྱེ་འབྱེད་སྐབས་བདག་གིས་འོག་ཏུ་འཆད་འཇུག་ཀྱི་ཁོང་བྲན་ལ་ཤས་མངའ་ཆབ་ཀྱི་གསུམ་བཅོ་བ་དང་། དེའི་ཁར་བོད་
ལྗོངས་སུ་འདྲེན་ཚུལ་ལྟ་(དཔོན་སྤྱོད། ཉོན་སྤྱོད། རྒྱས་སྤྱོད། དྲོགས་སྤྱོད། སྟོག་སྤྱོད་བཅས་ལ་ཟེར། བསྟར་ཆེན་ཡི་རྒྱུད་ཡན་རྩེད་ལྟར་ནས་
ཁོང་བྲན་འབྲིང་བྱུག་གི་ས་ཁོང་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ། ཁང་བྱིས་དང་འབྲུ་ལྟག་སོགས་ལ་ཁྱོད་གྲུད་གང་ཅམ་སྤྱད་ཡོད། དུས་འཆུངས་སུ་
ཁོང་བྲན་འབྲིང་བྱུག་གིས་གལ་སྲིད་གནམ་སྤྱོད་ཐོག་རྒྱུ་ཅམ་མཉམ་འདྲིན་མ་བྱས་ཆོ་ལམ་མེད་རྒྱུ་རྟེན་གཏོང་སྟེ། མི་དམངས་ཀྱིས་མཐོང་
ཆུང་དང་བརྟན་བཅོས་བྱེད་ཡུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོང་བྲན་ཕྱག་པོ་ཐེ་བའི་འབྲིང་རིམ་ཁོང་བྲན་ལ་མཐུན་སྟེལ་བྱེད་རྒྱ་འཐུས་སྟོ་ཆར་
བོ་མ་བྱུང་སྟབས་ང་ཚོར་དངངས་སྟག་དང་སྟོ་དོགས་སྟེ་གི་ཡོད།

གསུམ་པ། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་གསུམ་ཆོས་དང་གཉིས་པན་ཀྱི་སྟོར། གསུམ་པ། ལས་དོན་ལག་བསྟར་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་སལ་ཆེར་གོང་དུ་
བརྗོད་ཟིན་པའི་ཁོང་ལས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གཅིག་མཐུངས་རེད། གཉིས་པན་ཐད་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་
ཁོང་ལས་དང་ཁྱུང་པར་ཅུང་ཆེ་སྟབས། སྟོ་ཐོག་ལ་ཤེ་གོད་མི་འབྱུང་བ་དང་འབྲོག་ལས་བརྟན་པོའི་ངང་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་ཆེད། ཉང་གིས་
བོད་ལྗོངས་འབྲོག་ཁུལ་ལས་དོན་ལ་གལ་རིམ་མི་དཔྱེ་བ་དང་། འཐབ་ཅོད་མི་བྱེད་པ། དཔྱེ་འབྱེད་མི་བྱེད་པའི་ཆ་དོན་འོག་འབྲོག་བདག་དྲུང་
འབྲོག་བྲན་ལ་གཉིས་པན་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འབྲོག་བྲན་ཆུང་མས་ཕྱགས་རྒྱར་བསྟར་རྒྱུ་དང་།)མ་ཡིག་ཏུ་ཤིག་
གངས་གཅིག་ཆད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་སོགས་འདི་དག་མངའ་ཆབ་ཏུ་བགྱང་ཆོག་ཡིན་ནའང་ཁ་ཤས་
དེ་ལྟར་མིན་པར་ལས་ཁུངས་བརྗོད་རིམ་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་རང་ཉིད་ནས་འོས་འཚམས་ཀྱི་མི་ལ་རེ་སྟེལ་དང་འདེམས་སྟོག་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་
ཁེ་ཕན་མེད་པར་ད་དུང་ཁྱོད་རག་གི་ཡོད་པ་དང་། དཔོན་དན་ཀྱིས་ཉེས་རྒྱུ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་ཁྱོད་མཐུན་ཡིན་ཁོང་། ཁོ་ཚོ་མངའ་ཆབ་ཏུ་
བགྱང་བ་ཡིན་ན་གལ་རིམ་ཀྱི་དཔྱེ་བ་འཇུག་པ་རེད། དཔོན་པའི་ལས་སྟེའི་གནས་སྤངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་མཐུངས་ཡིན། ཁོང་བྲན་འབྲིང་
བྱུག་གི་མཐུན་སྟེལ་ལག་ཉེས་སྟོར་བདག་གིས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱུ་རྟེན་གཏོང་མཐུན་སྟེལ་གྱི་ཁག་གཉིས་འོག་དུ་འཆད་རྒྱ་
ཡོན།

ལྷ་བ། མང་ཆོགས་སྟེལ་སྟོང་དང་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྟོར། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྟར་ནི་ཉང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དེ་སྟེ་སྟུག་བསྟུལ་ཁྱོད་
མཐུན་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་ལངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་མཐུན་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ལམ་ལུགས་དང་། གཤུག་རྒྱུབ་ཀྱི་
དབང་རྒྱར་མཐུན་ཁོང་བྲན་བདག་པོའི་གལ་རིམ་མགོ་ཁྲིད་བསྟོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐད་དེ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ས་ཁོང་དང་སྤྱོད་
ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་རོ་བོ་ནི་དེས་པར་དུ་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཀྱི་ཁོངས་གཉིད་
ཡོད་ཆད་ལས་བསྟངས་བ་དང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཁོང་བྲན་ལམ་ལུགས་དང་ཁོང་བྲན་བདག་པོ་གལ་རིམ་ལ་དོ་ཆོས་དང་ཆ་མེད་
བཏང་སྟེ་གསར་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། འདྲེན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་མདོན་དུ་འཇུག་པར་རེ་སྟོན་
ལུགས་ཆེར་བྱེད་པ་སོགས་ཆད་དེས་ཅན་ཀྱི་གསར་བརྗོད་སྟོན་དང་གལ་རིམ་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྟེལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་སྟབས། མང་ཆོགས་སྟེལ་སྟོང་ནི་

ཐོག་གཏང་ཡུལ་དེ་འབྲེད་དང་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དགོས་པ་སྟེ། ཞིང་བྱན་བདག་པོའི་གཤམ་རིམ་དང་གཤམ་རིམ་འདིའི་མི་ལ་དབྱེ་བ་འབྲེད་དགོས་ལ། མིའི་ཁྱོད་དུ་འང་གཡོན་ཕྱོགས་པ་དང་བར་གནས་བ། གཤམ་ཕྱོགས་པ་བཅས་དང་། གསར་བཟུང་འོག་པའམ་ཆེས་གཡོན་ལྷང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད།

ནག་ཉེས་ལ་ཆབ་སྲིད་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསར་བ་དང་རྒྱུ་ཆ་བས་ཆུང་། ཏུས་ཡུན་རིང་མུང་། དེར་བསམ་འཆར་འདོན་མཁན་གྱི་མིའི་མང་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་དེའི་སྤྱི་འཐུན་ཕྱིས་འདོམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བཟང་ངན་ལ་ལྟ་དགོས། བྱེད་ཐབས་དེར་སྤྱི་འཐུན་སྒྲིབ་བཅ། རྒྱུ་ཆ་འགྲེལ་གསུང་དེལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཅུང་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། གཏོང་དང་གཏོང་གཏུགས་མིན་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། འཐབ་ཚྭ་ཀྱི་གངས་འཁོར་མང་ཁུངས་སོགས་ལྷང་འབྲེལ་གྱི་ཐད་ལའང་མི་སྒྲིལ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་འདྲ་མིན་ཡོད་ཅིང་། མི་ལ་འཐབ་ཚྭ་གཏོང་སྐབས་དེས་པར་དུ་ཉེས་ཅན་གྱི་དངོས་ཡོད་ནག་ཉེས་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་ཁྲུངས་འཕེར་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དགོས་པ་ལས། ལག་འདྲེགས་དང་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་ཡུལ་དུ་གཙུག་ཅུང་མི་ཆོག་པ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཉང་གི་སྲིད་ཏུས་ཡིན། དེ་ལྟར་འདྲ། འཐབ་ཚྭ་དཔང་འགྲེལ་དངོས་ཀྱི་ཁྱོད་ཡོད་ཆད་ཉང་གི་སྲིད་ཏུས་ལྟར་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཉུང་ཉུང་ཡིན། འབྲིང་མི་སྤྱོད་དང་། ཞིང་བྱན་འབྲིང་ཕྱག་ཆོའང་ཞིང་སྤྱོད་དང་ངས་སྒྲག་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱལ་ལ་བྱོས་བྱོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། བྱོས་མ་ཐུབ་མཁན་གྱི་ནང་ནས་ཆུང་ལྷན་པ་འཕྲ། རང་སྟོག་བཅད་པ་སོགས་ཡིད་སྒྲིབ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས། ཏང་བདེན་གྱི་མི་དམངས་ལའང་ཐེ་ཆོམ་དང་སྒྲོ་པམ་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དྲག་དགའ་གཉེན་སྒྲུག་དང་མཐུན་སྒྲིལ། ལས་དོན་ལ་མི་པན་ཞིང་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་གཞིའི་སྒྲིལ་ཞོར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་། རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར། སྒྲེ་རིགས་མང་ཁུངས་སོགས་པན་ཆུན་གཅིག་མཆུངས་མིན། གོང་འཁོད་དགའ་བ་དྲུག་གི་གནས་སྐབས་དེ་སྟན་ཞུ་འདིའི་གནད་དོན་གཞན་མང་པོའི་ཁྱོད་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་དེས་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཞུ་གི་མིན།

དྲུག་པ། བདུན་བཤེར་གྱི་སྒྲོར། བོད་ལྗོངས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་བཤེར་གྱི་དགོངས་དོན་བདུན་པོ་ནི་ཆ་ཆར་དགོས་དེས་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། ལས་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་དགེ་མཚན་ཡང་གང་མཚམས་ཐོབ་ཡོད། ང་ཆོའི་བསམ་པར་བསྐྱར་ཞིབ་དེ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ལས་གོམ་གང་མདུན་སྒྲོས་དང་གནད་དོན་ཐད་སྤྱི་བས་ཁགས་ལ་ནན་ཏན་དང་། གཏོང་ཟབ་ཞིབ་ཆགས། རྒྱ་སྒྲིལ་མཐོ་བ་དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་ཡོངས་ནས་མང་ཆོགས་སྒྲུལ་སྤོང་གིས་ཉང་གི་སྲིད་ཏུས་གཞིར་བཟུང་། མཐའ་གཉིས་སུ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་དག་ཅིང་མི་རྣམས་དགའ་མགྲོ་ཡི་རང་དང་བརྟན་ལྷིང་འོས་མཚམས་སྒྲོས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ཁྱོད་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ཐད་བཅད་དེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་གཤམ་རིམ་གོ་རྟོགས་དང་། གསར་བཟུང་འོས་སྐབས་གོང་འཕེལ་དང་། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་། རྟོག་ཏུ་བཟོ་མཁན་པན་ཐོགས་མེད་པ་དེ་ཆོ་ཐག་གཅོད་དང་། ང་ཆོའི་ལས་བྱེད་དཔུང་སྡེ་གཙོ་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་རྒྱལ་ཁས་བཟུང་། ལས་དོན་མཐའ་དག་འབྲས་སྒྲིལ་ཆད་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་སུ་མཐུན་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པར་ལག་ཐོག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་གང་གི་ཆེད་དུ་འང་མིན།

འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འཐབ་ཚྭ་སྒྲིལ་ཆད་བ་ཞིག་བསྐྱར་བསྐྱུང་གྱི་ལས་འགུལ་དང་པོ་མཐུག་མ་སྒྲིལ་གོང་ལས་འགུལ་གཉིས་པ་བསྐྱུངས་པ་དང་། ཐེངས་དང་པོའི་ལས་འགུལ་སྐབས་ཀྱི་གཤམ་ལྷང་གི་སྒྲིལ་ཞོར་དེ་ནང་དོན་གཙོ་བོར་བཞག་ཡོད་སྐབས། རྩ་དག་གི་ཞིབ་བཤེར་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་ནས་གཤམ་ལྷང་གི་གནད་དོན་ཡོད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་སོགས་ཏུང་དེལ་ཅུང་ལྷི་མོ་བཏང་སྟེ་ཆབས་ཆེའི་གཡོན་ལྷང་གི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱི་འཐུན་འཕེལ་དུ་བཅུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུ་ལྷ་བཤད་ཟེན་པའམ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྒྲིལ་ཞོར་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྟན་ཞུ་འདིའི་གནད་དོན་རེ་རེའི་ནང་བཞིན་ཡོད་ནང་། དེའི་ནང་གི་གཡོན་ལྷང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིལ་ཞོར་མང་ཆེ་བའམ་སལ་མོ་ཆེ་ནི་བསྐྱར་ཞིབ་ཁྱོད་བྱུང་ཡོད། དེ་བས་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་སྒྲོ་ལུག་སོང་ཞིས་པའམ་ཡག་པོ་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་བཞིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་དེར་ཐུག་ཡོད།

གནད་དོན་གསུམ་པ།
ཞིང་འབྲོག་ལས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བའི་སྒྲོར།

ཉང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐོང་ཆེན་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ཉང་གི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཙུ་འཛུགས་ཀྱིས་རོགས་རམ་ཆོགས་ཆུང་བཅུགས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་བཀོད་སྒྲིག་ དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་རྒྱལ་གཅིས་ཐོན་སྐྱེལ་ལ་སྒྲུལ་སྤོང་སྒྲིབ་གསོ་རྒྱལ་པ་སོགས་སྒྲེལ་ནས། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུས་ལུས་མི་ཐེབས་ཆེད་འཐབ་ཚྭ་སྒྲིལ་ཆད་བའི་བྱེད་ཐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་རིམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ང་ཆོ་གཞི་རིམ་གྱི་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་མང་ཆེ་བས་ཉང་གི་གསུང་ལ་མཉམ་འདྲེག་དང་། མང་ཆོགས་ལ་འགོ་ཁྲིད། མང་ཆོགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཉམ་དུ་ངལ་ཚོལ་བྱས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རུས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། ཏུས་མཆུངས་སུ་མང་ཆོགས་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཡོད་སྐབས། བདག་པོའི་བསམ་སྒྲིལ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཅིས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་གནས་སྤྱོད་དབུལ་བའི་ངར་ཤུགས་བསྐྱུངས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་མདུན་གཤམ་དུ་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གནས་ཐོན་མས་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་མ་བཟོས་པར་ང་ཆོ་བོད་ལྗོངས་ལ་ལོ་གསུམ་བསྐྱུང་མར་ལོ་ལེགས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཁྱོད་དུ་འང་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་མཁྱེན་ལྟར་ང་ཆོ་བོད་ལྗོངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཆད་གཙོ་བོའི་སེལ་དང་། བདེ་སྐྱོད་འོད་སྤྲང་གི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལམ་སེང་བཤོད་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོའི་བཀོད་སྤྱོད་འོག བོད་ལྗོངས་སུ་མཉམ་ལས་ཁང་གི་རྒྱུང་བུ་ཐོག་མར་ལངས་ཡོད་མོད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་ད་ཆ་དམངས་གཙོ་གསར་བཟུང་བསམ་སྒྲོའི་ལས། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་རྒྱ་ཆད་དམའ་བ་དང་། རེ་འདུན་ཁ་ཆད་གོས་གཏུགས་སུ་མེད་སྐབས། བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཐོབ་པའི་ས་ཞིང་སོགས་ཅུང་མ་འགོར་བར་རང་ཉིད་ལ་མི་དབང་བར་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་པལ་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་ཡོད་ཁར་དོད་མ་ཏན་ཏན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞོར་རྣམས་རང་འགར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། རོགས་རམ་ཆོགས་ཆུང་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཆད་རང་མོས་གཉིས་པན་ཙུ་ཙུ་དོན་སྤྱི་ལག་ལེན་བྱས་མེད་པར། རོགས་རམ་ཆོགས་ཆུང་དུ་འཛུལ་འདོད་མེད་མཁན་ལ་མ་ཞུགས་ཀ་མེད་དང་།

མེད་མཁན་གྱི་ཆོང་བ་ཆོ་ཁུལ་འཕོར་གྱི་ཁུར་པོ་ཆེ་དྲགས་ཏེ། བཅོང་བྱེད་པའི་ཅ་དངོས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཁེ་འབབ་ཆ་ཆོང་སྤྱད་ན་འདར་མི་འདད་བར། མ་དདུལ་ནས་ཁ་གསལ་དགོས་བ་ཆགས་པ་དང་། ཆོང་ལས་ཁེ་མེད་མ་ཅ་རྩེ་བ་ལྟེ་ཆོང་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ལས་འཚམས་འདྲིལ་རྒྱུ་དེ་སྐུལ་ཞུ་དགོས་བྱུང་ཡོད། རྩུགས་གཞན་ཞིག་ནས། མགོ་བདེ་སྐགས་འཆོང་དང་ཆོང་རར་གཏོར་བཞིག་གཏོར་མཁན་གྱི་ཆོང་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་པས། ཟླ་གོང་འཕར་ཆད་བརྟན་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་བསྐྱག་ཞོག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཕུགས་སྐྱོན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་བརྟན་པོ་བཟོ་བར་འགལ་སྐྱེན་བཟོས་ཡོད།

མང་ཆོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར། ཟིང་འཇགས་བཅོས་བསྐྱར་རྩིས་འཚོ་བ་རིམ་པར་སྤྱད་འཇགས་དང་ལེགས་འཇུག་བྱུང་བས། མི་ཆང་མས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཆོར་བྱེད་པར་མ་ཟད། དུས་མཚུངས་སུ་མི་རྣམས་ཏང་ལ་དགའ་བ་དང་མིས་རྒྱལ་ལ་དགའ་བ། གསར་བཞེད་སློབ་སྦྱང་སྐུལ་སྤེལ་དང་། གལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས། ཏུར་བཅོན་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སློན་ལོར་དང་ལས་བྱེད་རེ་བྱུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ཀྱི་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་དུ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟ་བུར་བ་དང་འབྲུ་རིགས་ཐད་དམ་འདྲིན་བྱེད་ཐབས་ཐལ་དྲགས་བ་དང་། མང་ཆོགས་ལ་འབྲུ་རིགས་འདྲིལ་ཆད་ཉུང་བས་ཟ་འབྲུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བོ་ཆགས་པ་དང་། དེའི་ཁར་མང་ཆོགས་ལ་ལས་འབྲུ་རིགས་སྤྱོད་ཉེས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིམ་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟ་འབྲུ་ཆད་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་སྐད་རྒྱག་མཁན་ལ་མཚོན་ན་ཁ་ཤས་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཟ་འབྲུ་ཆད་དེ་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྲུ་སྐྱག་ཡོད་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཆེད། འབྲུ་ཆད་བྱུང་ལུགས་སྐད་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མང་ཆོགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་གཏོང་བ་ནན་ཏན་གྱི་སྒྲིལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཕྲག་དང་། འབྲུ་ཆད་ཐེམ་དུང་ལ་རོགས་སྐྱོར་གྱིས་མང་ཆོགས་བཞེས་སྤྱོད་མ་དགོས་པ་དང་། ཟ་འབྲུ་ཡོད་མཁན་ལ་དོན་མེད་གཞུང་འབྲུ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་འདི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུབ་མེད་པར་ཁྲིམ་ཆང་རེ་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བཞུགས་ཏེ་མི་ཆང་ཡོད་ཆད་ལ་ཆོད་དཔག་སྤྱོད་ཐབས་བསྐྱོད་པས། ཐེམ་དུང་ལ་ལས་གཞུང་ནས་ཁེ་བཟང་བོས་པ་དང་། ཐེམ་དུང་ལ་ལ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་ཆད་ཡོད་ན་རོགས་སྐྱོར་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་དེར་འབྲུ་རིགས་དཀོན་པོ་ཅོད་དག་ཡིན་སྐབས། ཟ་འབྲུ་ཆད་མཁན་ཆོས་གཞན་ནས་འབྲུ་རིགས་མ་རག་པར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་མི་རེ་བྱུང་སྤྱོད་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད།

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་ཞིག་དང་། ཐབས་སྐྱག་དང་ཆབས་ཆེན་རེད། དེ་སྤྱི་བོད་ལྗོངས་ནི་སྐྱེད་ན་གཤམ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བོ་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་དབང་སྒྱུར་གྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་འབྲུ་རིགས་དེ་ལྟར་དཀོན་པོ་མེད། ལྷག་པར་ནང་ཆོས་སྤེལ་ལུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྐབས། མི་མཆོག་དམན་སུ་ཡིན་ཅུང་ཆང་མར་དབུལ་ཐོངས་ལ་སྤྱིན་གཏོང་གི་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་ཡོད་ཅིང་སྤྱོད་མོ་བརྒྱབ་ན་འདང་འཚོ་ཐབས་འཁྱོངས་དེས་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་མི་ཤིང་ལ། ང་ཆོས་ཀྱང་མི་ལ་སྤྱོད་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁྲོན་ནས་གོ་སྤྱོད་མེད། བོད་ལྗོངས་སུ་༡༩༥༩་དང་༡༩༦༠ལོ་གཉིས་ནང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྩིས་ཀྱི་རང་དབང་གི་བཞེ་ཆོང་རྣམས་ཏ་ལམ་ཆ་ཆོང་མཚམས་ཆད་པས། འབྲོག་པར་འབྲུ་རིགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་ཞིང་བ་ལའང་ཤ་རིགས་དང་། མར། ལྷ་དང་བུལ་ཏོག་སོགས་དཀོན་པོ་ཆགས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆད་སྒོ་ཕྱགས་མང་པོ་ཟ་དགོས་ཆགས་སྐབས། ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་བཟོས་ཡོད།

དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས། དངོས་ཟོག་འབྲུ་རིགས་སོགས་ཡར་ཆུར་འབྲུལ་སྤེལ་བཀག་སྒོམ་དང་། མི་དམངས་ཡར་ཆུར་འབྲུལ་བཞུད་ལའང་ཆད་བཀག་ནན་པོ་བྱས་སྐབས། ཁྱོད་ཁྱོད་དུ་མཁོ་བའི་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་དངོས་ཟོག་ཐམས་ཅད་ཏ་ལམ་མཚམས་ཆད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་དུ་འདང་འབྲུ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏེ་མང་བའམ་ཐལ་དྲགས་པ་དང་། ཐ་ན་བསངས་ཁྱག་ནང་གི་འབྲུ་དང་ཆམ་པའང་བསྐྱས་པ་དང་། འབྲུ་རིགས་དང་ཆམ་པ་སྤང་གང་དེ་སྐྱས་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་སྤྱོད་སྒྲུབ་ན་འདམ་ཆོད་གཏོང་བ་བཅས་ཤིན་ཏུ་བྱབ་ཆུང་དང་ཐབས་སྐྱག་རེད། ཐེམ་དུང་པལ་མོ་ཆེར་སྤྱོད་བཤེར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་དམངས་སོ་སོས་གསོག་འདྲིལ་བྱས་པའི་ཟ་འབྲུ་དང་། ཤ་རིགས། མར་སོགས་ཏ་ལམ་མཚམས་ཆང་མ་བསྐྱོགས་ཆར་ཡོད། ཤིང་གཞུང་གིས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་དང་ཟ་སྐྱམ། མར་སོགས་སྐབས་འཕལ་མཁོ་འདོན་མ་སྐབ་པའམ་མཁོ་འདོན་མ་འཚམས་སྐབས། སྤྱོད་དམངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟ་འབྲུ་དཀོན་པོ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཟ་འབྲུ་ཆད་པ་དང་ཤ་རིགས་དང་མར། སྐྱམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོར་ཀྱུར་ནས་སྤྱོད་སྐྱམ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། ཐ་ན་བྱུང་ཤིང་ཅམ་ཡང་ཏེ་མི་སྐབ་པར་མི་ཆོ་དང་ངས་སྐྱག་འཆབ་འཆུབ་དང་། སྐྱག་སྐད་ཆད་མེད་རྒྱག་པ་དང་། འཚོ་ཆས་མི་གཉེར་བར་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཅོད་དག་ཆགས་པ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་ཤས་བཟོས་ཡོད། དེ་མིན་དུས་རིམ་ཞིག་གི་རིང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམ་དུང་གི་འཁེལ་འཐག་བར་མཚམས་བཞག་སྐབས། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱོན་ཆས་ལའང་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད།

གནད་དོན་བཞེ་བ།
འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐོར།

གོང་དུ་བཞེད་པ་བཞེན། ང་ཆོ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་བཅོན་ཚེལ་རྒྱལ་གཅིག་གི་མཐོ་འབྲིང་མི་སྣ་ཆོར། ཏང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་སྤེལ་དང་། ཐུགས་ཁུར་གཟིགས་སྤོང་། སློབ་གསོ་བསྐྱར་བཅོས། མཉམ་འབྲེལ་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྤྱོད་གཅིག་སྐྱོབ་བྱས་པས་ཡོད། འཕུས་སྒོ་མ་ཆང་བའི་ཆག་ཡང་བཞེད་རྒྱ་མེད། ང་ཆོ་མཐོ་འབྲིང་རིམ་པ་འདི་དག་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བཅོན་ཚེལ་རྒྱལ་གཅིག་དང་སློན་ཐོན་ཡིན་མོད། སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། དན་རྒྱ་ཆང་བའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཞིང་བརྟན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཞིང་བརྟན་བདག་པོ་གལ་རིམ་ནས་ཡོང་སྐབས། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགལ་ཁྲོད་སོ་སོའི་གལ་རིམ་གྱི་ནག་ཉེས་དོས་འདྲིན་སྐབ་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་རྒྱུང་བའི་ནང་སོ་སོས་ངལ་ཚེལ་མི་དམངས་ཐོག་ཤིན་ཏུ་མ་འཚམས་པ་དང་འཁོར་སྤང་འབྱུང་གཞིའི་ལས་ཅི་བྱས་ལ་དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུ་བ་དང་། སྤྱི་འཁྱོད་ཕྱིས་འདོམས་དང་། བཅོས་བསྐྱར་ལ་མོས་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱ་བཅས་ནི་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ལྷ་ཆེན་མཆོད་གསེབ་ལག་ཏུ་གང་ཡུང་རྒྱུད་རྒྱུད་རྟེན་གཏོར་དགའ་པོའི་བྱེད་ཐབས་འོག་མངའ་བདག་དང་མངའ་བཟུང་ཞིང་བྲན་འབྱོར་ལྷན་
 ལ་ཤས་ལ་ལྷགས་མཐུན་གྱི་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར། རྒྱུད་རྟེན་ནི་ཅམ་གཏོར་ལྷན་མཐུན་དཔལ་པོར་བགྲངས་ཏེ། ལྷག་པ་ལེབ་
 རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་རྟེན་གཏོར་བ་དང་། ལྷ་མ་རྒྱན་ཡང་གནག་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཆོག་གས་སྟོན་པ་དང་། ལྷག་པར་ངལ་ཚིང་མི་དམངས་རྣམས་
 མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ལ་འབྲེག་གཏུགས་ཅ་བ་ནས་མི་ཆོག་པའི་བཀོད་པ་དངོས་སུ་བཏང་སྟེ། དམ་བསྟགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟབས། མངའ་
 བདག་དང་མངའ་ཆབ་པ་མི་ཆོགས་ལས་ལྷགས་སུ་བཀར་ནས་ཁོ་ཆོར་ཆབ་ཀྱིང་ཐོག་མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། འཆོ་པའི་ཐད་དཀའ་ངལ་ཆེན་
 པོ་བཟོས་ཏེ་འདིག་རྟེན་འདིར་ཡིད་སྟོན་ཆེར་མེད་པར་ཡིད་སྟོ་བའི་སྣང་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་དེ་དག་དངོས་འབྲེལ་རྒྱུར་འགྲུག་དང་
 བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་དཀའ་ཞིང་། ལྷག་སྟོན་ཤོག་ལག་གི་གསང་བའི་རྟེན་གཤིན་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་སུ་འགྱུར་གྱིད་པ་ཞིག་རེད། འདི་
 བྱིད་གི་མཆོད་མེད་པར་རྟོག་དྲ་འཕར་རྟོན་དང་། མི་སྲེར་ལས་མང་བ་ཞིག་ཏང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། མི་མང་དམངས་གཙོའི་
 འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལྷ་བསྐྱེད་སྤྱ་བརྟན་གྱིས་དཔྱ་བོའི་རྒྱུད་དུ་སྤྱད་དེ་གང་འགྲུགས་ཆ་གཏོར་གཏོར་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བསྐྱར་བཅོས་
 ལ་ལག་ཐོག་དང་། མི་མང་ཆེ་བ་སློབ་གསལ་བོ་དང་སེམས་ཤུགས་སྤར་བ། ངར་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་
 ཤུགས་ཀྱི་འོད་སྟོར་ལྷན་པའི་ལམ་ཆེན་ལྟོང་གོ་མཆོན་སྟེ་མཐུན་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུར་འཆོམས་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། འདི་རིགས་ཀྱི་གཡོན་ལྷན་
 གི་སྟོན་དང་རྟོར་འབྲལ་གྱི་རྒྱུན་པས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ནང་ཤུགས་རྒྱུན་དན་པ་ཆབ་སེམས་ཆེན་བཟོས་ཡོད།

དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟེང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་འཛོལ་བའི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མི་དམངས་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ལས་དོན་ཆར་མའི་ནང་གི་དེས་པར་དུ་བཙོ་སྟངས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཆ་དོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འདི་ནི་ཉང་གི་སྤྱི་དྲུས་ལག་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་ཁྲུལ་ལག་ནང་ཡང་ཡང་གསལ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མཐོང་གྲུ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་ཐད་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་ལས། གཅིག་སྟེང་ཡོད་པ་དང་དམངས་གཙོ་ཡོད་པ། སྒྲིག་ལམ་ཡོད་པ་དང་རང་དབང་ཡོད་པ། གཅིག་སྟེང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་མི་སྡེ་སྡེ་སྟངས་བསྒྱུར་པ་ཡོད་པ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔལ་འབར་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚམས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཞིབ་ཕར་བཤད་ན་འདི་ནི་དམངས་གཙོ་རབ་ཏུ་དར་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་གཅིག་སྟེང་རབ་ཏུ་དར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་དང་ཆོའི་ལམ་ཕྱོགས་དང་སྤྱི་དྲུས་གཞིགས་ཅི་འདུན། ཉམས་ཐྱོང་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའམ་དབབ་དགོས། ཉང་གིས་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་གནང་བཞིན། ར་ཆོར་དེ་སྤྱི་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐུབ་འབྱས་དང་། ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིབ་དང་ཞོར་འཁྲུལ་མཐོང་མཐུན་ནི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཡིན་ན། དེས་པར་དུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཅི་འདུན། དགེ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉམས་ཐྱོང་ལས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ལྟ་ཞིབ་སོགས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཅི་བདད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཅས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ར་ཆོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིབ་དང་ཞོར་འཁྲུལ་སེལ་ཐབས་དང་ཐན་བདེ་བསྐྱུན་རྒྱ་ནི་ར་ཆོའི་དོན་ཆར་མ་ལེགས་འབྱུང་དང་མི་མཐུད་དུ་མཐུན་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་དམངས་གཙོ་དེ་ཡིན། དམངས་གཙོ་འདིར་འགོ་འཇགས་ཡོད་པ་དང་གཅིག་སྟེང་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་གཅིག་སྟེང་ཀྱང་ཡག་བསྐྱར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ནི་རྩ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་འཁྲུལ་མེད་རེད། ར་ཆོས་བོད་ལྗངས་སྤྱི་དེས་པར་དུ་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟེང་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞི་ཆའི་ཐོག་ལེགས་དེས་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟེན་ན་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་མིན་པ་དང་ཡོངས་ཁྲུལ་མིན་པ། འབྲས་སྒྲིལ་མི་ཆང་བ་སོགས་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག་དེ་བས་དམངས་གཙོ་དང་གཅིག་སྟེང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བཤད་ན།

[illegible]

དགོས། འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ན། དང་ཐོག་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་སྣ་དང་མང་ཆོག་ནས་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གཡས་གཡོན་བར་གསུམ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་
རྒྱུ་ལ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་སྣང་། རོས་འཛིན་ལྟར་བཏོན་པའི་སྟོན་སྟེན་དང་། བར་གནས། རྗེས་ལུས་སོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལ་ཉན་
འདོད་ཡོད་མེད་དང་། སྟོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་རུང་ཆང་མས་སོ་སྟེ་གའི་ཁོག་པར་མདའ་ཤོང་མདུང་ཤོང་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་
བཞིན། ཁོག་ཡངས་དཀྱིལ་ཆའི་བསམ་སྒྲོ་དང་དང་རིང་ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཟང་ངན་འཆོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་ཆང་མ་
ཕྱོགས་བསྐྱས་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་བའི་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་། བོད་མྱོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་རེ་འདུན་སྤར་
ལས་ལྷག་པར་གཅིག་གྱུར་དང་། ལས་དོན་ཁྲིད་ཀྱི་ནོར་འཛུལ་སེལ་ཐབས་དང་སོན་འགོག་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་བཟང་ཕྱོགས་དར་སྤེལ་
བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་བཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་པ་ཆོ་འོག་རིམ་ལ་ཟབ་ཞུགས་
ཉུང་བ་དང་། བསམ་འཆར་ལ་སྟོད་ཚུལ་འཛིན་སྤངས་ནི་ཉན་འདོད་ཡོད་མེད་དང་། སྟོན་དང་འཆར་མས་མིན་ལ་གཞིགས་ནས་ཕྱོགས་ལྷུང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཉན་འདོད་མེད་པ་དང་སྟོན་དང་འཆར་མས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་འདོན་མཁན་ལ་མི་དགའ་བའི་རྩམ་འགྱུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་སྟོན་འདུག། སྟོན་སྟོང་བྱས་སྟོང་མི་འདུག་སོགས་བརྗོད་དེ། ཐ་ན་ཁོང་ཆོར་ལོག་སྟོང་པའི་ཁྱོ་གཡོགས་
པ་དང་། ངན་སེམས་བཅངས་ཏེ་རྒྱུད་རྟེན་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་ཆོར་ལས་དོན་ཁྲིད་ཀྱི་ནོར་འཛུལ་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་གྲོ་སྐབས་མེད་
པ་དང་། དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རུང་མདུན་མཆོང་དང་ཏུར་བཅོན་གྱི་བྱེ་བ་ལྷན་པའི་བསམ་འཆར་འདོན་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་
ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ད་བྱེད་དགོས། ད་སྐབས་དགོས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོར་དགའ་བསུ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་བ་དང་། སྐད་ཆ་འདི་
རིགས་བཤད་མཁན་ལ་སྟོན་སྟེན་ཅན་དང་ཏུར་བཅོན་ཅན་གྱི་གཟིགས་བཞེས་ཐོབ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་རིམ་པ་སོ་སོར་རྩམ་པ་མི་འདྲ་བའི་
ཆོགས་འདུ་མང་པོ་ཆོགས་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་དམ་མི་སྟེར་ལ་དེ་བསྐྱར་དུང་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་རུང་། མི་མང་ཆེ་བས་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་འདུག། ཉ་ཅང་སྟོང་རྗེ་གི་འདུག་སོགས་ཀྱི་ཁ་འཇམ་ཆོག་སྟོན་བརྗོད་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་རེད་འདི་ལྟར་རེད། སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་
འདི་འདྲ་འདུག། དེ་དག་འདི་ལྟར་ཡོ་བསུང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་མཁན་མེད་པའམ་ཡང་ན་ཉུང་ཉུང་རེད། དེའི་འཕྱུང་ཁྱེན་ནི་བདག་གིས་
གོང་དུ་ཞུས་པ་འདི་དག་རེད། དེ་ལྟར་ཆོགས་འདུ་བསྐྱོད་བ་སོགས་བྱེད་ཐབས་བེད་སྟོད་བཏང་སྟེ་ལས་དོན་ལ་གྲོས་བསྐྱར་དང་། ལེགས་སྤེལ་
ཉེས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་པའི་དོན་སྟོང་དང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕན་ཉེས་དེ་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའམ་རིམ་བཞིན་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་
གི་ཡོད། དཔེར་ན། གནད་དོན་ཞིག་བཏོན་ཏེ་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་མི་རེ་གཉིས་ཤིག་གིས་ཡག་པོ་ཡོད་ལུགས་བཤད་རྗེས། གཞན་བསམ་
འཆར་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་དུས་དེ་ནས་མི་ཆང་མས་མེད་ཅེས་ལག་པ་རྒྱུང་བའམ་ཐལ་མོ་རྗེས་གྲོས་འཆར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་
ནས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སེམས་གཏོང་ནས་འཐད་པར་བྱུང་སྟེ་ལག་པ་འགྲྀག་པའམ་ཐལ་མོ་རྗེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མི་མི་ཉུང་བཞིག་
ལ་སྟོར་མི་འབབ་པའི་བསམ་འཆར་ཡོད་རུང་། ཁོང་ཆོས་གཞུང་དོན་ཆེད་སྟེར་གྱི་ཁེ་ཕན་སྟོས་གཏོང་བྱས་ན་མི་འོས་བར་བསམ་སྟེ་བྱི་ཚུལ་
ནས་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་སྲིད་ཅུས། འགན་འཁུར་ཆང་མ་
གང་ཐུབ་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ལ་འབྲེད་བཤད་དང་གོ་བསྟོན་སྟོ་འགྲུག་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བྱུང་རྗེས་དྲ་གཞོན་ཁོང་ཆོར་བསྐྱབ་ཏུ་
འདུག་དགོས། གོང་རིམ་ལ་བཅོན་ཤེད་དང་བཀའ་རྒྱ་གཏོང་བའི་བྱ་སྟོད་གཏན་ནས་ཡོད་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་རང་ཤེད་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་
འབེབས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་མོས་མཐུན་དང་དགའ་བསུ་མེད་པའི་བྱ་བ་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་ཁོང་ཆོར་བསྐྱབ་ཏུ་འདུག་གི་ཡོད་པས།
དམངས་གཙོ་ལམ་ལུགས་འཐུས་སྟོ་ཆང་བཞིག་ལག་བསྐྱར་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་བ། གཅིག་སྟུང་ཐད། རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་གི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཅིག་སྟུང་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་འཐུས་སྟོ་ཆང་ངེས་རེད་སྟུམ་
ཞིང་། ཞིབ་ཆགས་པོ་བརྗོད་དགའ། རིམ་པ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་ཡང་ཉ་ལམ་དེ་བཞིན་རེད། བོད་རང་སྐྱོང་མྱོངས་ཀྱི་སྟོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་
ཀྱང་ཀྱང་བོད་མྱོངས་ལས་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་པའི་བོད་མྱོངས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཡིན་ལ། རང་
རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་སྟོན་པའི་ནང་ཐག་གཅོད་གཏོན་འབེབས་བྱས་བའི་འགན་དབང་བེད་སྟུང་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐད་
གཏོགས་ལས་ཁུངས་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་འགོ་ཁྲིད་དང་ལས་ཀྱི་བཀོད་སྟོན་བྱེད་དགོས་བ་དང་། ལས་དོན་བྱེད་ཐབས་སྤངས་
འཛིན་དང་། ལྟན་ལུ་ཞིབ་བཤེར། ཐུབ་འབྲས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་། ནོར་འཛུལ་ཡོ་བསུང་སོགས་བྱས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ང་
ཆོའི་གྲ་སྟོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་གནད་བའི་འགན་འཁུར་བསྐྱབ་དགོས་བཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཡང་། ཐད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་སོ་སོ་དང་གོན་
རྒྱས་སོ་སོས་བསམ་སྟོན་ཐོག་གྲ་སྟོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཁུངས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་མི་འདང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་
སོ་སོའི་དུས་ཆེགས་སམ་ལོ་འཁོར་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྟོན་ཁུའི་ནང་། ལས་འགན་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་ལུགས་དང་། ལས་ཀའི་ཐུབ་འབྲས་
ཆེ་ལུགས་ཤ་སྟག་བརྗོད་དེ། མང་ཆེ་བ་གསར་ཤོག་ཐོག་བཏོན་པ་དང་ཉ་ལམ་གཅིག་མཐུངས་ཡིན་པ་སྟུང་། གལ་ཆའི་གནད་དོན་ལ་ནུབ་ཁུལ་
གསལ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་སེང་ཆ་བ་ནས་ཞུ་གི་མེད་པ་དང་། བྱི་ནང་ལྟར་དཔྱེ་འབྱེད་བྱས་སྟུབས། གོང་རིམ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འོག་རིམ་
སྲིད་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་རྒྱས་ལོན་གྱི་མེད་ཅིང་། གོང་འོག་བར་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དང་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་མེད་ཁར། ང་ཆོ་ལས་ཀའི་
ཉམས་སྟོང་མི་འདང་བས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱས་བ་འདོན་སྟུབ་རྒྱ་ལག་པོ་རེད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཆོའི་
སྲིད་འཛིན་མ་ལག་ལག་གི་གཅིག་སྟུང་དེ་ཆ་བའི་ཐོག་མི་ལ་འདོད་སྟོ་ཁངས་བཞིག་ཡོད་གི་མེད།

གནད་དོན་དྲུག་པ།
སྲིད་དབང་སྐར་འཛིན་གྱི་སྟོན་

ལམ་ནོར་ལྷོག་ཤེས་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྱུག་པ་དང་། གསར་བཞེ་ངོ་རྟོག་པ། ཆེས་ལོག་སྟོད་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་
བཅས་ལ་སྲིད་དབང་སྐར་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་དང་། དོད་མ་འཛིན་བསྐྱུང་བྱེད་རྒྱ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉེས་ཆད་

གཅོད་ཀྱི་ལས། ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཏོགས་མི་ཡོང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཏུ་གི་ཅ་བའི་སྲིད་ཁྲུས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ལྗོངས་སུ་
ཞིབ་པོའི་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཁྲོད། འདྲི་བཟུང་བྱེད་འོས་བ་དང་མི་འོས་བའི་མི་པལ་མོ་ཆེ་དང་ཐ་ན་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་བཟང་བོ་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་ལ་གང་བྱུང་གིས་ཉེས་མིང་བཀལ་ནས་གཞོན་འཆོ་བཏང་བ་དང་། ཉེས་ཅན་པའི་གས་སུ་བཅི་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་སེམས་དྲང་བའི་མི་
དམངས་རྒྱུ་ལས་དཀོས་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། ངས་གོང་དུ་སྤྱིང་བ་རྒྱུ་ལས་སྤྱིང་བ་སྤྱིང་བ་གསལ་བཤད་ཀྱི་དགོས་བ་མེད་
པར་མཐོང་། འདྲི་བཟུང་བྱེད་པའི་མི་འདི་དག་ལ་དོ་དམ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་བཤམ། ཡང་ན་ངལ་ཚུལ་བསྟར་བ་གོད་སྐབས་ཐོན་
པའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྤྱིང་ན། བོད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་དུ་བཅུག་པའི་མིའི་གངས་ཆད་སྤྱིང་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་གངས་ཁ་ཤས་ཟེན་གྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བྱོང་མེད་པ་ཞིག་རེད།

གཅིག་ རུབ་འདྲི་མས་སྤྱིང་བརྟེན་ཐད། ཏུང་གི་སྲིད་ཁྲུས་སོགས་སྤྱིང་བྱེད་སྐབས་མི་བརྒྱ་ལ་བསམ་སྤྱོད་ཡོད་པས་མི་སོ་སོར་
མཐོང་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་ངེས་རེད། འོས་འཆོམས་མེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ་དེ་དག་ངང་རྒྱུད་རིང་པོའི་སྤོ་ནས་རོགས་
རམ་དང་སློབ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པོད། ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དང་གྱི་འཐབ་ཆོད་བྱས་ནས་མི་
འགའ་ཞིག་ལ་ད་དུང་གཏུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་མནར་གཅོད་དུང་དེག་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤྱིང་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྤྱི་
ཐོས་མ་ཐག་སྤྱིང་ཆ་འདར་དགོས་པ་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་མི་པལ་མོ་ཆེ་སྤོ་པམ་ཡིད་ཆད་དང་། སེམས་ཁུལ་གྱིས་ཁོངས་བ་བཅས་ཀྱིས་རང་ཉིད་
བསྟར་བ་གོད་གཏོང་རྒྱུ་དང་མི་གསར་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་འགའ་ཞིག་ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོག་སེམས་སྤྱི་པ། མི་
འགའ་ཞིག་ནི་སྐབས་བསྐྱར་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཉེན་མ་འཁྱོལ་ཐབས་དང་སོ་སོའི་དམིགས་ལུལ་འགྲུབ་ཆེད་ཁ་སེམས་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་ཐབས་
གོམས་ཡོད། འདྲི་བཟུང་དོད་གཏུག་ལུལ་ལ་དང་འདྲ་ཆགས་སྐབས་བསྐྱར་ལ་བྱུང་ཆད་མི་དམན་པའི་མི་གངས་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་
རེད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་བསྟར་བ་གོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཁུལ་ཅམ་ལས་དོན་དངོས་ཐོག་ཅད་དེ་གོ་ཞིག་པའི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། ངལ་ཚུལ་བསྟར་བ་གོད་སོགས་དང་དངོས་སུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོ་རྒྱ། བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་
ཅན་པའི་གངས་འབོར་མང་དུགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མི་འདི་དག་གི་བསམ་སྤྱོད་བསྟར་
བ་གོད་ཐད་རུབ་འདྲི་མས་སྤྱིང་བརྟེན་ལས་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་ཐག་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པའི་ཁྲོད་བོད་དམག་ཁུལ་
དུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་མཐོ་རིམ་མི་སྤྱི་ཁག་ཅིག་དང་། དེ་མིན་བཅོམ་ཁང་དཀྱིས་མའི་ནང་དུ་བཅོམ་སྤྱིང་དོ་དམ་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཏུ་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་ཀྱི་བཅོམ་ཁང་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཅོམ་འཇུག་བྱས་
པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྒྱུས་འཆོ་བ་དང་བདེ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཐད། གནད་དོན་འདི་རིགས་གཙོ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་འགན་ཁུར་བ་དང་དོ་དམ་མི་
སྤྱི་སེམས་ཁུར་མི་བྱེད་ཁར། བཅོམ་སྤྱིང་བ་དང་ལས་བྱེད་པས་མི་འདི་དག་ལ་ཡང་སྤྱིང་ཇེ་མེད་པའི་འདིགས་སྐུལ་དང་ཉེས་དྲུང་གང་བྱུང་
གཏོང་གི་ཡོད་ལ། རྒྱ་དང་བཅུགས་ནས་ས་བབ་མཐོ་དམའ་དང་གནམ་གཤིས་ཆ་གང་སོགས་བར་ཁྱད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་རྟོག་དཔྱད་འོག་དུ་བཅོམ་
བཅུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྒྱུས་པན་ཚུན་གནས་སྤོར་ཡང་ཡང་བྱས་རྒྱུ། ས་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པ་དང་མལ་གོས་ཀྱིས་ལུས་མི་དྲོ་བ། ཉལ་
གདན་གྱིས་བཞུང་ཆ་ན་མི་ལོག་པ། རས་གྲར་དང་ཁང་ཐོག་ནས་ཆར་ཆུ་འཛོགས་པ། ཟས་ཀྱིས་གྲོད་པ་མི་འགྲང་བ་སོགས་འཆོ་བ་ཏུ་ཅང་སྤྱོ་
བོ་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་སྤྱི་ལངས་ཕྱི་ཉལ་གྱིས་ངལ་ཚུལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆེས་ལྷི་བ་དང་སྤྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུས་མི་འདི་དག་ལ་
བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་སྐབས། མི་འདི་དག་གི་ལུས་ཟུང་ཉམས་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་དྲིའི་ཐོག་ངལ་གསོ་བྱེད་རྒྱ་མི་འདྲང་བ།
སྤྱི་བཅོམ་འཇུག་ཆད་མེད་པ་བཅོམ་ལས་བཅོམ་པ་འབོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད། ལོ་ན་དྲུག་ཅུར་སོན་པའི་གཟུགས་གཞི་
ཞན་ཞིང་འཆི་ཁར་ཐུག་པའི་བཅོམ་པ་རྒྱ་ལ་འཇོགས་རྒྱུས་ལ་འང་ཆེས་ལྷི་བ་དང་སྤྱི་ལས་པའི་ངལ་ཚུལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད།

ང་པར་ཆུར་ཕྱོགས་སྤྱིང་སྐབས་དཀའ་སྤྱི་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཉེས་ཅན་པའི་ཉེས་ཅན་མཐོང་དུས། སེམས་ནང་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཞིང་། འདི་
ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་འཕྲིག་གས་སྤྱི་པའི་སྤྱིང་ཇེ་སྤྱི་གི་འདུག་པོད། འོན་ཀྱང་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག།

མདོར་ན་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་མདོ་ཀྱུ་ཞིས་ང་ཆོར་བཀའ་སྤྱི་བཀའ་དོན། བོད་ལ་མི་འབོར་ཉུང་རྒྱུ་སོགས་གཅོད་མི་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་
མི་ཆེས་ཉུང་ཤས་ལས་གསོད་རྒྱུ་མིན་པའི་སྲིད་ཁྲུས་ལག་བསྟར་དགོས་བ་སྤྱི། དཔེར་ན་དོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་གི་བྱེད་གཏེ་ལྟ་བུ་དང་སྤོ་བཟང་བཟ་
ཤིས་གཉིས་སོགས་མ་བཅད་ནའང་འཕྲིག་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆེས་ཡང་དག་པ་དང་སེམས་འགྲུལ་ཐབས་ཤིང་མཁས་མཛད་སྤྱི་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་
ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་སྤྱིང་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཅད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱེད་གཏེ་དོ་མ་བཀའ་
བསྐྱེལ་བསྟར་བ་གོད་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཆད་དུག་པོ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་གྲུ་ཡངས་མི་གཏོང་བ་དང་། མིག་སྤྱི་ངན་འགྲན་བྱེད་མཁན་ལ་ཕྱིས་འདྲིམས་
བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་བྱིངས་ཀྱི་ཉེས་མེད་དམ་ཡང་ན་ཉེས་བ་རྒྱུང་བའི་མི་རྒྱུས་ལ་གལ་སྲིད་སྤྱིང་ཁང་འདྲི་བཟུང་ནན་པོ་བྱེད་སྐབས་ཆོ། འདྲི་བཟུང་
བཅོམ་བཅུག་དང་བཅད་ཁ་བཅོམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཅ་བ་ནས་འབྱུང་མི་དགོས་བ་དང་དེ་བཞིན་ངན་པ་ཆར་གཅོད་དང་བཟང་བོ་སྤྱིང་སྤྱི་བཟུབ་
པ་ཡིན་ན། ད་གཞོད་ནད་ཐོག་གཅོགས་འཁེལ་གྱི་པན་འབྲས་ཐོན་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལས་གོ་ཞིག་སྤྱི་གང་སར་པན་པ་
མེད་ལ་རྟོག་དྲ་ལངས་གཞིའི་ཉེས་ཅན་བཅོམ་བཅུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སོག་ཆད་གཅོད་མི་དགོས་པའི་བཅོམ་པའི་བཅའ་པོ་ཐོན་སྐབས།
དུད་ཁྲིམ་བརྒྱ་སྤྱིང་མང་པོའི་ས་མ་དང་བཟང་སྤྱི་བྱ་ཕུག་ སྤྱི་ཉེ་གོགས་པོ་བཅས་བ་ཡིད་སྤྱི་དགོས་བ་དང་མིག་ཆུ་རྒྱ་མི་ཆད་པར་གཏོང་
དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་དང་ཉེས་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བཟུས་བར་མི་འདི་འདྲའི་མང་པོ་
ཞིག་བཅོམ་བཅུག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དོ་དམ་འཇུག་ཆད་མེད་པ་དེས་མི་འབོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདིར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དཀའ་བསུ་མི་ཐོབ་པ་ཅམ་མ་ཟད། མི་དགའ་བ་དང་སྤོ་པམ། དངངས་
སྤྱི་ ཐེ་ཆོམ། ཡིད་མ་རངས་པ་དང་། བཅོམ་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་ཇེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ནོར་འཇུག་དང་སྤྱི་ཆ་འདི་དག་མང་
ཆོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྱུར་བ་དང་། འདི་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཐོས་བྱེལ་དུ་བྱིན་པའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་པ་ཆོ་དང་། བོད་ལྗོངས་ནང་
ཁུལ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་པ་སྤྱི་གཏུག་འཕྲིམ་རྒྱུས་ཀྱིས་ང་ཆོར་དོགས་ཐོན་བྱེད་སྤྱིང་ཆེ་དུ་བྱིན་ནས་མགོ་སྤྱིར་བར་མི་ཡོང་
ཁར། ད་དུང་བསམ་བཞིན་དོ་སྤྱི་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྤྱོད་དེ་བས་བརྟན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

དུས་མཚུངས་སུ་བཅོན་བཅུག་བྱས་ཡོད་པའི་བོད་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་སྤེའི་ཁྲོད། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་བྱེད་གཏེའི་གྲོས་ལ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་ལྷ་སར་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ལངས་སྐབས། ཕྱི་ལོ་༣༩ ཚེས་༡༠ ཉིན་ནོར་བུ་སྤྱིང་གར་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་གཙོས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་འབོད་ཆོག་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་ནས་ཚེས་༡༩ཉིན་བར་ནོར་བུ་སྤྱིང་སོགས་ས་གནས་སུ་དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་རྣམས་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་སྒྲོར་གྱི་ཆོགས་འདུ་སྐྱ་ཆོགས་བསྐོར་ཆོགས་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་མ་ཉམས་བར་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་འཛིན་བཟུང་ཁྲོད་ཆང་མ་འོ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་བའམ་བྱེད་གཏེར་བཅེས་ནས་བཅོན་འདུག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་མི་འདི་དག་ཆང་མ་དངོས་འབྱེད་ཀྱི་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་བ་དང་བྱེད་གཏེ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་སྐབས་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་བས་བརྗོད་དོན། གལ་ཏེ་ཡོང་ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མ་ཡོང་བ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཡིན་ཅུང་ནང་མི་དང་བཅས་བ་ཡོངས་རྒྱུས་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད། གཏམ་དཔེར་ཡོད་པ་བཞིན་ཨ་ཆག་པ་ཆག་སྐྱག་ན་སྐྱགས། མ་སྐྱགས་ན་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གནོན་ཤུགས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཤེད་བཅོན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆབས་ཆེད་འཛིགས་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོས་བསྐྱངས་ཏེ་སོ་སོ་དང་བྱིམ་མི་ཉེན་ཁ་ལས་གྲུལ་ཆེད། དབང་མེད་དུ་དགའ་བོའི་བཀོད་རྒྱུ་འོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་བས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འོག་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་བརྩེ་བ་ཟབ་ཅིང་རང་མཐོང་ཆེ་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པའི་མི་བཟང་བོ་རྣམས་དག་བོའི་མགོ་སྒྲོར་འོག་ཚུད་པ་དང་གཉིས། བོད་ལྗོངས་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་པ་མེས་ནས་བཟུང་སྟེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་བཀའ་དྲིན་འོག་འཆོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཡིན་སྐབས། སལ་ཆེར་མི་ཆང་མར་ཟས་གོས་གང་ནས་གནང་ན་དེར་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་ཆགས་འཛིག་ལ་ཐུག་པའི་མཆོམས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་བཀའ་དྲིན་གསལ་བཅེད་འོ་ཆོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་གསུམ། དོན་གནད་འདི་གསུམ་ནི་བར་བཞུགས་མི་སྤེའི་བསམ་སྒྲོའི་ཁྲོད་ཐག་གཅོད་ལོགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བའི་དོ་བོ་ལྟར་ཡོད། དེ་བས་གལ་སྲིད་བར་བཞུགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཆོགས་འདུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་མཉོ་བསམ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ཆེ་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་ཀྱང་དབྱང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློའི་འོག་ ཏང་སྲིད་དམག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཆང་མས་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྤྱ་རྣམས་ལ་ཆུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་། དགའ་བོར་ཞེད་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཏང་སྲིད་དམག་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་བཞག་ནུང་ཉེན་ཁ་སྤུན་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་སྲིད། དེ་ལྟར་ཏང་སྐབས་དེའི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་དུས་རྒྱུ་དང་ཆོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅམ་ལ་ཆུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་ལས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་རྒྱུས་ལ་ལས་དོན་སྤེལ་བྱུང་མེད།

ཀྱུ་རིན་གཞོན་པ་དང་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཏུར་བཅོན་དང་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁྲོད་སྐོ་འགྲུག་བཅོན་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་གནང་བར་ནུས་བཅུན་པོ་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤེལ་གཏོང་དཀའ་བ་སོགས་དོན་དངོས་ཐོག་དང་ཆོས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་ལ་གོ་བསྐྱོར་སྒོ་འགྲུག་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་ཁྱེན་གྱིས། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་གསར་བརྗེར་སྒོ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། གསར་བརྗེ་དོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེ་སྒོ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པའི་བར་གཞུགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐུན་འཕྲུལ་རང་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་ཆོགས་འདུ་དང་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ནང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་ཤེད་དང་དབང་མེད་དུ་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ནང་མ་ཞུགས་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རྣམས་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་བྱེད་གཏེར་དོས་བཟུང་བ་ནི་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་འདུ་བཟུང་བྱས་པའི་མི་འདི་རིགས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་འདི་ཆོར་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གཅིས་ཡར་ཐོན་གྱི་གོ་གསལ་པོ་ཆོ་བརྒྱན་ནས་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་འགོ་བའམ་བྱེད་གཏེའི་ཉེས་མིང་བཀའ་ནས་བཅོན་བཅུག་སོགས་ཀྱི་ཆེས་ལྷུ་བའི་ཉེས་ཆད་འགའ་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། མི་རྣམས་ལ་དང་ཆོའི་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། སྲིད་དབང་སྐུར་འཛིན་གྱི་ཐད་ངས་གོང་དུ་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་བོད་ལྗོངས་ལ་སྲིད་དབང་སྐུར་འཛིན་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཆབས་ཆེད་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྐད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་དགའ་དགའ་གཉེན་སྐྱག་གི་ལས་ཤིག་ཏུ་མཐོང་།

གནད་དོན་བདུན་ལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཤིལ་བོད་དང་ཆ་ཤས་གང་ཅུང་། དེ་བཞིན་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཁྲོད་སྐྱ་གུ་སྤྱད་པའི་དེ་བྱིངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་དཀྱ་བཅུ་གོ་དགུ་ཡན་གྱི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཟབ་ཅིང་དགའ་མོས་བརྩེ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཤིག་ཆང་མས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་གལ་འགངས་ཤིག་ཏུ་ཆེ་བའི་འགག་ཆའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་སྐབས། དེའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་ལོགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་གིས་དང་ཆོར་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དངོས་འབྲེལ་དགའ་ཞེན་དང་དགའ་བསུ་ཐོབ་མིན་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཀའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ལྷ་ལའི་ནང་རྒྱལ་སྤེལ་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྱུ་ཞི་དང་སྲིད་སྒྲོན་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་དོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སོགས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་དང་ཆོར་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས། གོ་རིམ་སོགས་གལ་ཆེད་དོན་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱ་ལྷག་དཔུས་གཞུང་གིས་ཐུ་མཐུད་དུ་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ལ་སྤྱད་བརྩེ་ཞུ་མཁན་གྱི་དཔོན་ཕྱེད་ལྟ་བུ་བཅོན་རྣམས་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་འཆད་ཆོད་ཆོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲེ་སྤེལ་ཆོག་པར་བསྟན་པ་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཕྲིག་པ་

[illegible]

དགོན་མེར་སྐྱོད་མཁན་གྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཐད། ཆེད་དུ་ཆོས་སློབ་གཉེན་ཕྱེད་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དང་། གཞོན་སྡེ་སློབ་གཉེན་པ་རྣམས་ཚུད་པའི་རབ་འབྱམས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལག་ལ་སློབ་གཉེན་ཕྱེད་མཁན་གྲངས་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་གྲ་བཅུ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཐོག་ ཁོ་ཆོའི་འགན་འཁུའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་གོང་འཕེལ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་འཆོ་བ་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་སྐལ་མ་གཏོར་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གྲ་བཅུ་ཚུན་འཁོགས་དང་ནད་གཅོད་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཐད་ལའང་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་གྲ་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཐད། དས་གོང་དུ་བཤོད་པ་བཞིན་ཐོན་སྐྱོད་ནང་ཞུགས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་སྦྱབ་པའི་རྩ་དོན་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་སྦྱབ་པ་བྱེད་དགོས།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྣེར་ལུན་པའི་དགོན་སྡེ་གཅི་པོར་གྱུར་པའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ནང་གི་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེས་སྐྱེད་རྣམས་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སློན་ནས་སྤྱད་སློབ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆང་མ་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱོད་གསལ་གྱི་བསམ་འཆར་མང་ཆེ་བ་དང་རེ་བ་རྣམས་དཔུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ཐོངས་མང་བཤོད་ཐུང་ཁོང་འཁྱེད་གཞོན་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད། མ་གཞི་ནས་བདག་ལྟ་བུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་འཐུས་ཆེད་གང་ལེགས་བྱུང་ནས་བོད་མི་རྣམས་སློབ་དཔེ་བཀའ་བཀུ་བཞག་དང་། དག་པོ་ཆོས་དམའ་འབེབས་དགོས་གཏམ་བཤོད་རྒྱུའི་ལག་འདྲེགས་སུ་མི་རྟེན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཆོས་ལུགས་སོ་སོར་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་བསམ་སློབ་འོད་ནང་ཆོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཏང་ལ་ལྟ་སྟངས་ལེགས་པོ་ཞིག་དང་བཀའ་ཆགས་ལེགས་པོ་ཞིག་འཛོག་སྦྱབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་མཁྱེགས་ལྷན་དང་འབེལ་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུ་ཞིག་འབྲུབ་སྦྱབ་པར་རེ་སློན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གནད་དོན་འདི་དག་ཆང་མ་བཀའ་ཤིས་པའི་པད་མོའི་འདབ་སྟོང་ལྷག་པོར་གྲོལ་བ་ལྷར་ཡོང་སྦྱབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་ལས་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས། དགོས་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་འོས་འཆམས་མ་ཡིན་པ། ཆག་སློམ་མང་པོ་ཐོན་རྒྱུ་མི་རྣམས་ཏུ་ལས་ཏུང་སངས་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ཐད་ལ་འདྲིར་ཅུང་ཟད་བཤོད་རྒྱུ་ཡིན།

དང་པོ། ངོ་སྒོའ་དང་སྤྱད་སློབ་ཀྱི་སློབ། བོད་ལྗོངས་དགོན་སྡེ་ཁྲིད་ཀྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཁོང་བླ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་དབང་དང་། གཉའ་གཞི་ནས་བཤུག་ཞིག་དེ་ནི་དེ་སྡེའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱི་རྒྱུ་པས་རིམ་བཞིན་བསྟར་མར་སིམ་འཛུལ་བྱས་བཞིག་རེད། འདི་དག་ནི་གོང་འཁོད་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་ཁོང་སྤྱི་ཆོག་ཀྱི་འབེལ་རྒྱས་དང་མི་འཆམས་པ། མི་དམངས་ལ་གཞོན་སློན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་དམངས་གཙོ་བཙེན་བསྐྱར་སྐྱབས་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ལ། དྲར་བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་རྒྱ་མང་ཆོག་ཀྱིས་བསམ་ཚུལ་མེད་པ་མ་ཟད་དུངས་འབྲེལ་དགའ་བསུ་ཞུ་ངེས་རེད། རྒྱ་མཆོན་ནི་བོད་ལྗོངས་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རིང་དང་ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཤས་ནང་། དགོན་སྡེ་འགའ་ཤས་ཀྱི་དབང་སྐྱར་བས་རིམ་པ་ལག་གི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱད་གཞུང་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་དབང་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས་བཞེན་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ལ་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་གཉའ་གཞི་དང་ཆབས་ཆེའི་བཤུག་ཞིག་བྱས་ཡོད་པས། མང་ཆོག་ཀྱིས་ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྲོམ་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད།

དཔེར་ན་ལྷ་སའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཆོག་མཆོད་ཀྱི་རིང་ལ། འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་ཆོག་མཆོད་ཞལ་ངོས་ལག་འདྲེགས་བྱ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཞིག་ཡོད་ཆེ། དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱི་པོ་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་བཅུག་གིས་ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་གཅོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆོར་གྱི་ཆད་པ་གཅོད་པ། མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁ་རྒྱུད་ཐབང་ཐང་འཕྲོག་པ། ཁ་ཤས་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ལྟའི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེ་བའི་གཏུག་རྒྱབ་ཀྱི་གཉའ་གཞི་དུ་རྒྱུ་པས། སློན་ལམ་འཆོག་ཀྱི་རིང་ལྷ་སའི་གོང་མི་སློབ་ཞིག་ཅུང་ཅུང་བ་རྣམས་ཉེན་ཁ་ལས་གཡོལ་ཆེད། ཉེ་འགམ་གྱི་གོང་གསེབ་དུ་བྱོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

བཤུག་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྤོང་ན། གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁྲལ་རིགས་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐ་ན་ཁྱི་དང་ལྷུ་བའི་ཁྲལ། རྒྱ་ཁྲལ། ཆང་ཁྲལ། སློ་སྤྱད་ཀྱི་ཁྲལ། གཞས་ཁྲལ་སོགས་མི་ལ་བཤད་མི་ཐོད་པའི་བཤུག་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ཁྲལ་འབྱུལ་དུས་འགྲངས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཤོར་ཆོ། ངོ་མས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གང་བྱུང་གིས་ཉེས་འགེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། མང་ཆོག་ཀྱིས་ཁོ་ཆོར་རྒྱལ་པ་དམར་པོ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཆོར་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་དགོན་སྡེའི་ནང་གི་སྤྱི་སོ་ལག་གིས་སོ་སོའི་མངའ་འོག་གི་མི་སེར་ལ་རང་འདོད་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཉའ་གཞི་དང་བཤུག་ཞིག་བྱས་རྒྱུ་མི་དམངས་རྣམས་མགོ་བོ་འདེགས་མི་སྦྱབ་པར་ཉེན་བཞིན་དཔུལ་པོངས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱད་ཡོད། མི་གཞན་གྱི་མ་རྩ་འཕྲོག་པ་ཅུ་མ་ཟད་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆང་མར་རྒྱ་མཆོན་མེད་པར་ཐེ་རྩས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་སྤྱད་དང་། ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་དུ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཅོད་བཅས་དཀའ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། མཆོད་གཞིས་སུ་ཁ་གཡུར་ནས་ས་གནས་འགའ་ཞིག་དུ་མང་ཆོག་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་མིན་པར་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཆེན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

གཞན་དུང་སྤྱད་ཆེའི་བྱ་ལོན་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་ཉོ་ཆོང་ལ་བཞེན་ནས་མང་ཆོག་ཀྱིས་ཆེས་ལྷུ་བའི་གཉའ་གཞི་དང་བཤུག་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གནད་ཐོབ་ཀྱི་ཐད་ལའང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་གཞིན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་བལྟ་བར་མི་སློར་གྱི་ཁྲིམ་ཆང་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བཀོས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཁོང་བླ་ལམ་ལུགས་ཁྲིད་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་། དབང་ཤུགས་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་གྲ་བཅུ་ནང་མཐོ་དམན་དཔེ་བ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱིས་དམའ་རིམ་ལ་གཉའ་གཞི་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་ལུགས་འདིའི་རིགས་མི་ཉུང་བཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གྲ་བཅུ་དང་ཁྲིམ་པ་སྤྱོད་ཆེན་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་མི་སྤྱི་འབར་ཁོང་བསམ་སློབ་ནང་རྒྱུན་རིང་བསགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་བཤོད་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་གསལ་བོར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས་ཡོད་པས། དགོན་སྡེ་ལག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཆང་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤོད་མི་རུང་། དན་རྒྱའི་བྱ་བ་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས་ཐོན་པའི་དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་ཁྲིད་ལའང་བྱ་བ་དན་པ་སྤེལ་མཁན་ནི་འགན་འཁུར་བ་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཆོའི་ནང་གི་མི་ལག་ཅིག་ཅུ་ཡིན། ཁོ་ཆོའི་རྒྱུགས་ཁྲི་ཅུ་ཞིག་ལས་གྲ་བཅུ་ཡོངས་རྒྱུགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་བཤོད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། གྲ་བཅུ་པ་ལ་བ་རྣམས་ལ་ནག་ཉེས་

དེ་རིགས་མེད་ལ། བསྐྱབས་བསྐྱབས་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་མཁན་གྱི་ཚུལ་མཐུན་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་མིན།
གནས་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་ཆེ་མེད་རྒྱ་མང་ཆོགས་ཆོས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་། ཚུལ་ལྡན་གྱི་དགོན་སྡེ་ལ་དེ་གི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་
དགེ་འདུན་པ་ལ་དད་པ་བྱེད་རྒྱུར་གཤོ་འགྲུལ་སྤྱ་ཚལ་ཡང་གཏོང་མི་མིན་ཞིག་རེད།

དེར་བརྟེན་དེ་ལོག་ཟིང་འཁྱུག་ནང་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཞིབ་འདུག་ཟེད་སྐབས། དེས་པར་དུ་ནན་དན་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཏེ། ཉ་ཉལ་མཉམ་བསྐྱེས་དང་བཟང་ངན་གོ་ལྟག་དུ་མ་སོང་བར་སྟེ་པོ་ཀུན་སྒོ་ཡིད་ཆེ་མས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཟེད་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟེད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ནི་རྟག་འདྲིང་ཆེ་ལ་དོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་སྐབས། དེ་ཆོས་བྱ་ལུལ་དང་སྤངས་སྟོབ་བྱ་ལུལ་ལ་སྤུང་གི་དང་ལུགས་ནང་བཞུག་དབྱེ་མཆོམས་གསལ་པོ་འབྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཟེད། གོང་དུ་བརྟེན་ཟིན་པ་ལྟར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེ་འདི་གནད་དོན་ཐད་འཆར་གཤིས་ལྟན་ཞིང་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དང་། གོ་རིམ་ཡོད་ཅིང་བརྟེན་བརྟེན་ཡིན་པ། དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་གཟབ་ནན་ཡིན་པ། ཞིབ་ཚགས་ཡིན་ལ་འོས་ཤིང་འཆོམས་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བརྟུར་བྱེད་རྒྱ་ནི་གོང་འོག་ཆང་མར་མེད་དུ་མི་ཅུང་བཞིག་ཟེད།

ལས་ཀྱི་དཔེ་ཁྱོད་དུ་ཆོའི་ཅ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འདོན་པ་མེད་ཀྱིས་དམའ་འབེབས་དོ་རྟོལ་དང་། དཔོན་སྡེའི་སྒྲུལ་དུང་
གྲ་བཅོན་མེད་པར་བཟོས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་ལུགས་སོགས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་སྒྲུལ་སྡོང་བྱེད་མཁན་ཐོན་སྐབས། སེར་སྒྲུ་ལུར་བཅོན་
ཅན་ཁ་ཞེ་གཉིས་འགལ་དང་། སྐབས་བསྐྱར་འགྲུར་ལྷོག་ རོན་དངོས་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་
དེ་ཉིད་དགག་དགོས་བ་དང་། མི་འགྲིག་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་དཔེ་ཁྱོད་དུ་གཤི་བསམ་སྡེའི་ཐོག་ཐལ་ཆེ་བའི་
ལོར་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་བས། མིག་ལུན་གཤམ་མཆོངས་ཀྱི་ཆོབས་ཆེའི་གཡོན་ཐལ་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཐོན་ཡོད། ཁོ་ཆོས་བོད་སྤྱངས་སྲུ་མང་
ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དད་མོས་དོར་ནས་དོ་རྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ། ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་རྟོལ་དང་མེད་པར་བཟོ་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུ་ཆང་ཡོད་པར་
སྐུམ་སྟེ། བོད་སྤྱངས་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་དོ་རྟོལ་གསུམ་དང་ཆིས་རྒྱག་གསུམ་གྱི་ལས་འགལ་སྟེལ་སྐབས། རོན་དངོས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཁྱོད་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་རྟོལ་བྱེད་རྒྱ་ཁ་སྤོན་དང་དེ་ལས་འགན་གཅི་བའི་གས་སྲུ་བཞག་ཡོད་པ་དང་སྲུང་སྟེབ་དགོས་ངེས་ཀྱི་སྤྱང་མེད་ཀྱི་ཆ་
དེར་ཡང་ལུན་འཕྲུལ་སྒྲུ་ཁ་ཆོངས་ཀྱིས་ང་དག་གི་དོ་རྟོལ་བྱས་ཡོད་སྐབས། བོད་སྤྱངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དཔོན་སྡེའི་གནད་དོན་ཐོག་སྟེ་པོ་
ནམས་ཏང་མངའ་སྡེ་ཐོན་བ་དང་། སྟོ་མམ་ཆང་མེད་ཀྱིས་སྟེ་དག་འདོན་དགོས་པའི་སྤང་ཚུལ་དན་པ་ཐོན་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འབྲུང་ངེས་བཞིག་
ཀྱང་རེད།

འོན་ཀྱང་གྲུ་བཙུན་དབུལ་པོངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་མང་དག་པ་ཞིག་མིན་པར། དེས་པར་དུ་སྤྲིག་བསྐལ་མྱོང་བའི་གྲུ་བཙུན་
 དབུལ་པོངས་ཞེས་བརྗོད་དགོས། རྒྱ་མཆོན་ནི་པོད་རྫོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ལག་གི་ནང་ལག་ཅིག་ནི་བགས་བཤོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཞིང་བུན་ལམ་
 ལྷགས་དང་། ཞིང་བུན་བདག་པོས་གཉུང་གཞན་བསུ་གཞིག་དང་། མཐོང་རྒྱུ་གིས་དབུལ་པོངས་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ཡོད་པས། རྩོམ་དེས་
 པར་དུ་གསུང་མེས་མཉམ་རྒྱུ་དང་རྟགས་རམ་བྱས་ནས་ཁོ་ཚོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བཅེངས་འགྲེལ་ཐོབ་ཏུ་འདུག་དགོས་བདེ་དང་། ལས་འགུལ་
 བྱང་ཁོང་ཚོའི་རྩར་བཅོན་རང་བཞིན་འདྲོན་སྡེལ་དང་། དགོན་སྡེའི་ནང་དུ་འང་རྩོམ་ཁོ་ཚོར་བརྟེན་ན་འཕྱིག་ འོན་ཀྱང་མི་ལག་ཅིག་ནི་
 དེ་སྐྱེ་ཆང་འཐུང་དང་ཤོ་སྤྲག་རྒྱན་འདྲུགས་སོགས་གོ་མས་གཤིས་རན་པས་དབུལ་པོར་གྱུར་ཡོད་སྐབས། དེ་ནི་རང་སྤྱུག་རང་གིས་ཉོས་བཞིག་
 དང་། སྤྲིག་བསྐལ་བཤད་ས་མིང་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྩོམ་གསུང་མེས་མཉམ་རྒྱུ་དང་བྱ་ལུལ་ཞིག་མིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པོར་རྫོང་
 པའི་མི་འདི་དག་ནི་མགོ་བདེ་སྐབས་འཆོལ་དང་དོད་གཤམ་སྤང་ལད། རྩར་བཅོན་གྱི་རྒྱ་རྩམ་གྱིན་པ་ལས་སྤྲིག་བསྐལ་ཞིག་ཡོད་དག་འཁམས།
 རྩོམ་མི་འདི་དག་ལ་རྒྱུ་རྟེན་བཅོལ་མི་རུང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྟེན་བཅོལ་ཆེ་མི་འདི་དག་གིས་ར་མིན་ན་སྤྲིག་ཡིན་སྐབས་ནས་ཀྱང་ལ་མིག་

སྒྲིམ་པ་ཞིག་འདྲི་བ་ལྟར་དུ། ཁོ་ཚོས་བདེན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མི་སེམས་དཀྲུག་པ་སོགས་རྟོག་ཏུ་ལུང་བ་གང་སྤོང་སྤྱོད་པ་ལས། དོན་བཟང་གང་ཡང་སྒྲུབ་དགའ། འདི་ནི་ངས་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ནང་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་ཞིག་རེད།

དགོན་སྡེའི་ནང་དངོས་སུ་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་གཏོང་སྐབས། གཏུན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་དྲུང་ནི་དོ་རྟོག་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འཕྲུལ་ཆད་ཡོང་ཆེད་ཅིས་རྒྱུག་གསུམ་ཞེས་པ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར་སྐབས་སུ་སྤོངས་དང་གཅོང་སེལ་ཟེར་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་རྟོག་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་སྒྲིམ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་དང་གཉིས། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཚུལ་སྒྲུགས་ཀྱིས་ལྷ་བཅུན་སྐྱེ་ལའ་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་དང་གསུམ་དེ་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གཏུན་འབེབས་བྱས་པའི་ནང་དོ་རྟོག་གསུམ་དང་ཅིས་རྒྱུག་གསུམ་ནི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་ལག་ཆ་འདུག། འཐབ་ཏུས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་དེའི་དོ་བོ་ནི་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལུག་གསོད་པ་འདི་ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱང་གི་གསོད་པ་ལས་གཟི་བུ་ཆེད་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ཐབས་བརྒྱ་ལྟར་སྤོང་གི་སྒོ་ནས་ལྷ་བཅུན་པ་དང་བཅུན་མ་རྣམས་སྐྱེ་ལའ་ཏུ་འཇུག་སྐབས། ཐོག་མར་དགོན་སྡེ་ལག་ནང་སྤོང་སྤྱོང་དང་སྐུ་སྤོང་ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་ལྷ་བཅུན་པ་དང་བཅུན་མ་འདྲུ་ཁང་དང་ཆོས་ཆེན་ནང་འདྲུ་འདྲིམས་བྱེད་ཏུ་བཅུག་སྟེ། དམ་འདྲིན་དང་ཉེན་མཚན་ལྟེན་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དྲག་གི་སྤོང་སྤྱོང་དང་པན་ཚུན་སྤོང་བརྒྱུད་བྱེད་པར་བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་སྤོང་གིས་རྫོང་ར་ལྷན་པའི་འཐབ་ཚྭ་དྲུག་ཏུ་སྐབས་རྒྱུན་ཤིག་འཕྱར་ཡོད་པ་དང་། མངོན་གསལ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དང་པ་ཡོད་ཅེས་བརྒྱུད་མཁན་རྣམས་ལ་སྤོངས་དང་པ་དང་། གསར་བརྒྱུད་ཀྱི་འོད་མཁན་སོགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་གཡོགས་ནས། བཟོད་པར་དགའ་བའི་དོན་མེད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་དང་རྩལ་རྒྱུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱགས་གཞན་ཞིག་ནས་ལྷ་བཅུན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ལའ་གྱི་ཡིན་མིན་སྐད་ཆ་བྱིས་ཏེ། གལ་སྤྱི་དམི་མཐུད་ཏུ་ལྷ་བཅུན་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་ཆེ་ཁྱོད་ལ་དྲུང་སྤོང་གསོ་ཐོབ་མེད་པ་དང་སྤོངས་དང་སེལ་སྐབས་མི་འདུག་ཅེས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཐ་ན་དོ་དམ་དང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སུ་མཐུད་ལྷ་བཅུན་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་འདོན་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་སྐབས། འོ་ན་དྲུག་ཏུ་བདུན་ཏུ་ལ་སོན་པའི་ཆུན་འཕྲིན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ལའ་བའ་བའ་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་ནས་རང་ལུལ་ཏུ་ལོག་པ་དང་། མི་འདི་དག་ཁྱིམ་གཞི་ཆགས་ཐབས་མེད་ལ་ཐོན་སྡེད་ནང་ཞུགས་པའི་ནུས་ཤུགས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མི་ཆེ་ཕྱིད་ཅམ་རིང་འཆོ་བ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་དགོན་སྡེ་ནས་ལ་བྲལ་འདོད་མེད་པ་བཅས་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་གསལ་རེད། མི་འདི་དག་ཁྱིམ་དུ་མི་ལོག་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ལས་དགོན་སྡེའི་ནང་གནས་བཅའ་ཐབས་མེད་པའི་ཆེའི་གནད་དོན་ཡོད་པར་སྤྱོད་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད།

དགོན་སྡེའི་འགྲའ་ཤས་ནང་ལས་དོན་ཏུ་ལག་གིས་ལྷ་བཅུན་ཆེའི་མིང་ཐོ་རེ་རེ་བཞིན་བཏོན་དེ་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོགས་ནས་སྐྱེ་ལའ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། དྲུང་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ལྷ་བཅུན་ཕྱགས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། བཅུན་མ་དང་བྱུང་མེད་རྣམས་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་པན་ཚུན་འདེམས་སྒྲིག་བྱེད་ཏུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ནི་དེ་ཆོས་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་གཏུན་འབེབས་བྱས་པའི་ཐོ་མོ་ཕྱགས་གཉིས་པོ་རང་དབང་ཐོག་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་མི་སྒྲིག་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྒྱས་མི་ཆོག་པར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་ཁེད་བང་འདི་ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགའ་བར་གྱུར་ཡོད། རི་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲུབ་སྐྱེལ་གསལ། དགོན་སྡེའི་ནང་ཆེ་གང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཆོས་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དུག་སྤོང་ཏུ་འདྲིན་ཞིང་དེར་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་གི་ཡོད། གསར་བརྒྱུད་ལས་དོན་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་སྐབས། ཁོ་ཆེའི་ཁྱོད་ནས་དགའ་བསུའམ། ཏུར་བཅོན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་མཁན་ཏུ་ཏུང་ཡིན་པ་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་མིན་ལ། ཡོང་སྤྱི་དམི་ཞིག་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པས་ཁོ་ཆེར་སྤྱོད་ཆེད་མཁུགས་བཟུང་གི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་རྒྱུ་ཆད་གཞི་ཡོད་པར་བསམ་སྟེ། ཆོས་དད་པ་འདི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ལ་ཆབས་ཆེའི་རྩལ་རྒྱུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཐོག་ལྷ་བཅུན་སྐྱེ་ལའ་བའ་རྒྱུའི་ཐད། བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་གཞི་འདྲིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཆོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཀྱིན། བོད་སྤྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་ཆེ་བར་ལྷ་བཅུན་གནས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། གནས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་མི་གངས་ཆོས་ཏུང་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་འདི་དག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱངས་བའང་དམན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་མི་འགྲའ་ཞིག་གིས་དྲུང་། བོད་སྤྱོངས་ལ་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ལྷ་བཅུན་རྣམས་ལ་བཅོངས་འགྲོལ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་སྟེ། རང་འདོད་ལྟར་ཁྱིམ་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོན་སྡེ་ནང་ལྷ་བཅུན་ཏུ་འདི་ཅམ་ཞིག་ལས་ལྷས་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བརྒྱུད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་དུང་པའི་བརྒྱ་ཆེའི་དགྲ་བཅུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ཁྱོད་ཁས་ལེན་ཡོང་མི་སྐབས་ཞིག་རེད།

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཆ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད། གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་ན་སྤོང་སྤྱོད་བྱས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆོས་ཏུང་ཤས་ཤིག་ཐུད། བོད་སྤྱོངས་ཀྱི་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་བརྒྱལ། གྲོང་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་ནང་། ང་ཆེའི་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་པའི་ཁྱོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ལག་ཅིག་གིས་ཏུས་འདོན་དང་། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་སྐུ་སྤོང་། ཏུར་བཅོན་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མཁན་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་ཁ་གཡུར་བའམ། མང་ཆོགས་ཀྱི་གདོང་ལྷགས་ཀྱི་ནོན་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་སྐབས་རྒྱན་ཞིག་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གངས་མེད་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་རྒྱུར་བསྐྱར་བ། ས་ལ་དབྱུག་ནས་གཏོར་བཤིག་དང་བཞུ་སྤྱངས་སོགས་བྱས་ཡོད། དགོན་སྡེ་དང་ལྷ་ཁང་། མ་ཁེའི་རྫོ་ཕུང་། མཆོད་རྟེན་བཅས་ལ་རང་སྤྱང་གང་ཤར་གྱིས་སྤྱང་ཆེན་སྤྱོད་པས་བརྒྱུར་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུན་དང་སྐྱེ་འདྲ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་ཆེའི་གཟུངས་གཞུག་རྣམས་བརྐྱས་བ་དང་། སྤྱི་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོད་པ་ལག་གིས་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ཉེ་སྒྲུབ་སྐབས། ཞིབ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུར་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པར། མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བརྟན་དང་། མཆོད་རྟེན། མཆོད་ཆས་བཅས་ཉེ་སྒྲུབ་བྱས་བར་བརྟེན། དེ་དག་སྐྱེ་འདྲ་གཏོར་བཤིག་གཏོར་བར་སྐུ་སྤོང་གི་རྣམ་པ་ཐོན་པ་སོགས་དགོན་སྡེ་དང་གྲོང་གསེབ་འདི་ཆེའི་གནས་སྤངས་དེ་སེམས་ལྷན་གྱི་མིས་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར་སེམས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་མེད་ཏུ་བཅོམ་ནས། དམག་འཕྲུག་

ད་ལྟ་རང་མཚུགས་སྤྱི་ལ་བ་ལྟ་བུར་མིག་ལམ་དུ་བཅོད་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མངོན་སྲིད་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དམའ་འབེབས་ཀྱིས། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གསུང་རྟེན་ཆ་མས་ལུང་རྩལ་གྱི་རྒྱ་ཆར་བཅད་སྟོང་བྱས་ཤིང་། ཀླང་བཅུགས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་དང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྷན་མཐེལ་བཅོ་བཤི་རྒྱ་ཆར་སྟོང་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཅིང་མེད་པ་སྟོན་པས་ཀྱང་བྱེད་དཀའ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ཏང་སངས་ཐག་ཆོད་པ་དང་སེམས་པ་ཟང་ཟིང་ཆད་མེད་བྱུང་ཞིང་། ཏ་ཅང་གི་སྒོ་སྐྱོལ་ཡིད་ཆད་ཀྱིས་མིག་ཆུ་བཏང་སྟེ་བརྟེན་པར། ང་ཆོའི་ས་ཆ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་སོང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་མྱོངས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་ཞིང་བརྟེན་པར་དཀའ་བའི་གཏོར་བཤེག་འདི་ལྟར་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། མི་འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་ད་དུང་དེ་ནི། རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སངས་ཆ་མེད་བཅོས་བ་རེད་ཅེས་བརྟེན་པ་འདི་ནི་བོད་མྱོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་ཞུས་དང་མཚུངས་པར་ཆ་བ་ནས་ཁས་ལེན་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས། ཆོས་ལུགས་རང་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ར་སྟོང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ལས་བྱེད་པས་དབང་ཆ་བཅད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྟེན་དང་མངོན་སྲིད་མེད་ཀྱིས། རྣམ་པ་འདྲ་མིན་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་སེར་སྒྲིབ་པ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོར་གང་བྱུང་གིས་ཐེ་བྱས་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བཀའ་ཁྲོལ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། སེར་སྒྲིབ་པ་ཆོགས་རྣམས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། ཏ་ཅང་འདོད་མོས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆོགས་དམ་བསྐྱགས་ཐུགས་རྟེན་བྱས་ཀྱིན། གནས་སྐབས་སུ་དུས་ཡིན་ཐུང་ཏེ་རིང་གཞན་དབང་ཐབས་ཟད་ཀྱིས། བྱི་ཚུལ་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཆག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་མི་སྟོན་ག་མེད་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ལྷ་ཆུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། རང་ཉིད་དད་པ་དང་དཀའ་ཞེན་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཐུགས་རྟེན་བྱིན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལ་དད་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མ་བཅུག་སྐབས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྟོན་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་དུང་རྟེན་ཟབ་དང་འདུན་པ་ཡང་དེ་སྟེ་ལས་ཆེ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགོག་གཞོན་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་ཅི་ཅམ་བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དང་མམ་ཉེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་ཏང་གིས་དུས་རྒྱུ་དུ་མང་ཆོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་ཆབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྟོང་དོར་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྟོབ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ནི་དངོས་ནས་མིག་རྒྱུང་ལ་སྟོ་རྒྱུ་ཆུང་ཞིང་འཕུ་སྟོང་གི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

གསུམ་པ། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་རྩིས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་གནས་ཚུལ།

༡ དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གོང་དུ་བོད་མྱོངས་ལ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གངས་ཉེས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱུག་ཡོད་ཀྱང་། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྩིས་སྤྱོད་གཞུང་གིས་སེར་བཞག་བྱས་པའི་དགོན་སྡེ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་སྟབས། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་མང་ཆེ་བར་སྟོང་མཁན་མེད་རྒྱུ་འདྲ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་དང་། གྲྲ་ཤག་བཅས་ལ་བདག་སྟོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་ཆག་ཆབས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

༢ བོད་མྱོངས་སུ་དེ་སྟེ་གྲྲ་བརྒྱན་གྱི་སྤྱིའི་གངས་འབོར་ནི་ཏ་ལམ་ཁྲི་བརྒྱ་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲི་ནས་བྱི་རྒྱལ་དུ་བོས་བྱོལ་བྱིན་པ་སལ་ཆེར་མི་གངས་ཁྲི་གཅིག་དང་། ལྷག་འཕྲོས་ཏ་ལམ་ཁྲི་བརྒྱ་ཡོད། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་མཚུགས་སྤྱིལ་རྩིས་ཀྱི་དགོན་པར་སྟོང་པའི་གྲྲ་བརྒྱན་བདུན་སྟོང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ལོ་གསུམ་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད།

༣ དགོན་པར་སྟོང་མཁན་གྱི་གྲྲ་བརྒྱན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་ཆད་ཐང་། བཀྱིས་ལྷན་དགོན་པ་ཅུང་དཀའ་ཙམ་ཡོད་པ་ལུ། དེ་འཕྲོས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གྲྲ་བརྒྱན་གྱིས་སྤྱིས་ཆད་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཐོག་ཆོས་དམའ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དགོན་སྡེའི་སོ་སོའི་གྲྲ་བརྒྱན་ཁྲི་ཆོས་ལུགས་ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་། བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་གྲྲ་བམང་ཆེ་བ་ནི་གོང་ཞུས་ལྷན་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་དྲུང་དུ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་པའི་དགོན་པར་གནས་ཐབས་ཆ་བ་ནས་བྲལ་བས། ཁོ་ཆོ་དགོན་སྡེའི་ནང་མི་སྟོང་པ་དང་ལང་ན་སྟོང་མཁན་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད། དོན་དངོས་ཐོག་དགོན་སྡེའི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཕྲུགས་ཡིན་པའི་ནུས་བ་དང་ནང་དོན་བཅས་མེད་པར་གྱུར་ཟིན།

༤ དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་རྩིས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྤྱིག་འཕྲུགས་ཐང་། དེ་སྟེ་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མེད་པར་བཅོས་བྱིན་པ་དང་བསྟན། དངོས་གནས་བྱས་ན་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ལྷ་རྟོག་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཕུས་ཆང་གི་སྤྱིག་འཕྲུགས་གསར་བ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་འདི་ལྟར་བྱུང་མེད། ད་ཆ་བོད་མྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་ནང་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ལྷ་ཡིན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། དགོན་སྡེ་སོ་སོས་བདག་གཉེར་དང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེར་ཡག་ཉེས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་ནང་གི་མི་སྟོང་མང་ཆེ་བའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་འདོན་མི་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་ཆད་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། མི་འདི་དག་ནི་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བཅོན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བཅོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་ཆད་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྒྱུར་བཅོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་ཆད་ལེགས་ཉེས་འདི་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་། འགན་ཁུར་བའམ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་གསོ་དང་སྒྲུལ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལེགས་ཉེས་ལ་བལྟ་དགོས་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དམིགས་ཡུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཟུང་ནས་རྒྱུར་བཅོན་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསོ་སྟོང་བྱས་ཡོད་པར་བལྟ་དགོས།

གོང་ཞུས་བཞིན། ང་ཆོས་དགོན་སྡེ་ནང་གི་རྒྱུར་བཅོན་ཅན་ནི་གསར་བརྟེན་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར་སྐབས། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྷག་སྟེ་ཐ་ན་དངོས་འབྱེལ་གྱི་གསར་བརྟེན་མིན་ལའང་ཞིབ་དུ་མི་བལྟ་བར། སྐབས་མཚམས་ལས་བྱེད་པའི་བཀོད་འདོམས་དང་ལེན་གྱིས་ཁོ་ཉེན་ཅི་ལའང་མི་བལྟ་བར་ཡོང་མཚོངས་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆོ་ཆད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུར་བཅོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་དོས་བཟུང་བར་བརྟེན། གྲྲ་བརྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བ་དང་། ཆོས་ཁྲིམས་འགལ་འདྲོལ་དང་ཚུལ་མིན་བྱ་སྟོང་ལ་དགའ་མཁན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུར་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཐབ་ཅོད་བརྒྱུད་ནས་དཔལ་

དགོན་སྡེའི་འགའ་ཤས་ནང་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་གྲུབ་ཚུན་ཆོའི་མིང་ཐོ་རེ་འཛིན་བཀོད་དེ་བྱིས་དུ་བསྐྱོགས་ནས་སྤྱོད་བཅུག་པ་དང་།
ད་དུང་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་གྲུབ་ཆམས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པ་དང་། བཅུན་མ་དང་བྱང་མེད་ཆམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་
སྟེ་བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་ཡན་ཚུན་འདེམས་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོས་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཕོ་མོ་ཕྱོགས་གཉིས་
པོ་རང་དབང་ཐོག་གཉིས་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་མི་སྲུག་དང་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྩས་མི་ཆོག་པར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱོད་འབངས་ཀྱི་
ཁེད་བང་འདི་ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་དགའ་བར་གྱུར་ཡོད། རི་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱུག་གསལ་དགོན་སྡེའི་ནང་ཆོ་གང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་
མཁན་ཆོས་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དུག་སྤོང་དུ་འཛིན་ཞིང་དེར་ཡིད་འབྱུང་སྒྲི་གི་ཡོད། གསར་བཞེད་ལས་དོན་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་
སྟབས། ཁོ་ཆོའི་ཁྲོད་ནས་དགའ་བསུའམ། རྩར་བཙོན་གྱི་རྩམ་པ་སྟོན་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་མིན་ལ།
ཡོང་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པས་ཁོ་ཆོར་ལྷན་རྒྱུད་མཁྲུགས་བཟུང་གི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་
སློབ་ཆང་གཞི་ཡོད་པར་བསམ་སྟེ། ཆོས་དད་པ་འདི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དོད་མ་བཙོན་འཇུག་སྐགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྩམ་པར་
དག་པའི་ཆོས་པ་རྩམས་ལ་ཆབས་ཆེའི་རྩང་རྟེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཐོག་གྲུབ་ཚུན་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཐད། བཅུན་ཤེད་ཀྱིས་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཆོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཀྱིན། བོད་
ལྗངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་ཆེ་བར་གྲུབ་ཚུན་གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་མི་གངས་ཆོས་ཉུང་ཏུ་ཡིན་
པ་མ་ཟད། མི་འདི་དག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱངས་བའང་དམན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ད་དུང་། བོད་
ལྗངས་ལ་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་བྱས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་གྲུབ་ཚུན་རྩམས་ལ་བཅེངས་འགྲོལ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་
སྟེ། རང་འདོད་ལྟར་བྱིས་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོན་སྡེ་ནང་གྲུབ་ཚུན་ཉུང་ཏུ་འདི་ཅམ་ཞིག་ལས་ལུས་མེད་པ་རེད་ཅེས་བཞེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། བཞེད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་ང་ཚུང་པའི་བརྒྱ་ཆའི་དགྲ་བཅུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཁྲོད་ཁྲིད་ཁས་ལེན་ཡོང་མི་སྤུབ་པ་
ཞིག་རེད།

སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྟེན་ཆ་མེད་བཙོན་ཆུང་ཐད། གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་བཞེད་ན་སྤྱང་སྤྱོད་བྱས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་སྐོག་དགོན་སྡེ་ཆོས་
ཉུང་ཤས་ཤིག་ལྟན། བོད་ལྗངས་ཀྱི་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲེག་ཁུལ་གྱི་གོང་དང་གོང་བརྒྱུད། གོང་ཁྲིམ་བཙས་ཀྱི་ནང་།
ང་ཆོའི་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རྩས་འདོན་དང་། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤོང་། རྩར་བཙོན་
ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མཁན་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་ཁག་ཡམར་བའམ། མང་ཆོགས་ཀྱི་གདོང་ལྷགས་ཀྱིན་ནས་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྟེན་སྐོག་མེད་པར་བཙོན་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲེག་ཁུལ་ལ་འབྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྟེན་གྲངས་མེད་མེར་བསྐྱོགས་པ་
དང་རྩར་བསྐྱར་བ། ས་ལ་དབྱུག་ནས་གཏོར་བཞིག་དང་བཅུ་སྤྱངས་སྐོག་ཀྱིས་ཡོད། དགོན་སྡེ་དང་ལྷ་ཁང་། མ་ཁེའི་རྡོ་རྒྱུད་། མཆོད་རྟེན་
བཙས་ལ་རང་སྤྱང་གང་ཤར་གྱིས་སྤྱང་ཆེན་སྟོན་པས་བཞེས་བ་ལྟར་གཏོར་བཞིག་གྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་ཆེའི་
གཟུངས་གཞུག་རྩམས་བརྒྱས་བ་དང་། སྤྱོད་གཞུང་གི་བསྐྱོད་ཆོན་པ་ཁག་གིས་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ཉེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཆེའི་
དབྱེ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུར་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པར། མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ལས་སྤུབ་པའི་སྤྱོད་བརྒྱན་དང་། མཆོད་རྟེན་། མཆོད་ཆས་བཙས་ཉེ་
སྤྱོད་བྱས་པར་བརྟེན། དེ་དག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏོར་བཞིག་གཏོར་བར་སྤྱོད་ཀྱི་རྩམ་པ་ཐོན་པ་སྐོག་དགོན་སྡེ་དང་གོང་གསེབ་འདི་ཆོའི་གནས་
སྤྱངས་དེ་སེམས་ལྷན་གྱི་མིས་བཙོན་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར་སེམས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མདོལ་གྱིས་ཆེག་མེད་དུ་བཙོན་ནས། དམག་འཁྲུག་ད་ལྟ་
རང་མཇུག་བསྐལ་བ་ལྟ་བུར་མིག་ལམ་དུ་བཙོན་དགའ་བར་གྱུར་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མདོན་སྤྱོད་འཛེམ་མེད་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དམངས་འབེབས་ཀྱིས། བཀའ་བསྟན་འཁྱུར་གྱི་གསུང་རྟེན་རྩམས་ལུང་ཇས་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་
བོད་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་། ཀྱང་བཅུགས་ཉེ་སྤྱོད་ཐང་དུང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྷམ་མཐིལ་བཙོན་བའི་རྒྱ་ཆར་སྤྱོད་པ་སྐོག་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཅིང་མེད་པ་སྟོན་པས་
ཀྱང་བྱེད་དགའ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་རྩམས་ཏང་སངས་ཐག་ཆོད་པ་དང་སེམས་པ་ཟང་
ཟིང་ཆད་མེད་བྱུང་ཞིང་། ཏུ་ཅང་གི་སློ་པམ་ཡིད་ཆད་ཀྱིས་མིག་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་བཞེད་པར། ང་ཆོའི་ས་ཆ་འདི་ལྷ་སྡེའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་སོང་
སྐོག་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་ལྗངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྟེན་རྩམས་སྤྱོད་ལྟལ་དུ་འཆར་དགའ་ཞིང་བཞེད་པར་དགའ་བའི་གཏོར་བཞིག་འདི་ལྟར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། མི་
འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་ད་དུང་དེ་ནི། རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཤོ་རྟོགས་སད་ནས་ཆ་མེད་བཙོན་བའི་དེ་ཅེས་བཞེད་པ་འདི་ནི་བོད་ལྗངས་
ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་ཁུས་དང་མཚུངས་པར་ཆ་བ་ནས་ཁས་
ལེན་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས། ཆོས་ལུགས་རང་ལ་ངོ་ཚྭ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་སྤྱོད་བྱུབ་པ་ཞིག་
རེད།

དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ལས་བྱེད་པས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་དེ་ཕྱོགས་ཆེན་དང་མདོན་སྤྱོད་འཛེམ་མེད་ཀྱིས། རྩམ་པ་འབྲུ་མིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྤོ་
ནས་སེར་སྤྱོད་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤོང་གང་བྱུང་གིས་ཐེ་བྱས་དང་བཙོན་ཤེད་ཀྱིས་བཀག་འགོག་བཙས་བྱས་པར་བརྟེན།
སེར་སྤྱོད་མང་ཆོགས་རྩམས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། ཏུ་ཅང་འདོད་མོས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆོགས་དམ་བསྐྱུགས་ཕྱོགས་ཆེན་བྱས་
ཀྱིན། གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡིན་ཐུང་ཏུའི་རིང་གཞན་དབང་ཐབས་ཟད་ཀྱིས། ཕྱི་ཚུལ་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རྩང་ཟད་ཆག་པའི་རྩམ་
འཁྱུར་ཞིག་མི་སྟོན་ག་མེད་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། རང་ཉིད་དད་པ་དང་དགའ་ཞེན་གཏོར་ཟབ་ཡོད་པའི་
ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཕྱོགས་ཆེན་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལ་དད་པ་འང་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་སྟབས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སློབ་ཐོག་ཆོས་
ལུགས་ལ་བརྟེན་དུང་རྩེ་ཟབ་དང་འདུན་པ་ཡང་དེ་སྤྱོད་ལས་ཆེ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ལ་འགོག་
གཞོན་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་ཅི་ཅམ་བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཕྱོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུད་དང་པམ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་རྒྱ་
ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་ཏང་གིས་དུས་རྒྱུས་དང་མང་ཆོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་ཆབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དོར་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྤྱོད་གནང་
བའི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ནི་དངོས་ནས་མིག་རྒྱུད་ལ་སྤོ་རྒྱུ་ཆུང་ཞིང་འཕྱ་སྤོང་
ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

དང་ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བར་གྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོའང་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་འགྲུལ་ལ་བཅུས་ཤིང་། གྲུབ་ཅུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐྱལ་སྤོང་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ། བཅོན་ཤིང་གི་སྒོ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ལྷན་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་ཆུགས་ཀྱིས་ཞུགས་སུ་བཅུག་པ་དང་། དེའི་ནང་ཞུགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡར་ཐོན་པ་དང་རྒྱུར་བཅོམ་པའི་གཟི་བུ་ཤིང་གི་མིང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བཏུ་རྟེན་གསལ་སྤོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། དགོན་སྡེ་དེ་དག་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཤིག་ནས་སྤྱི་བྱུང་གྱི་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་སྐྱར་སྐྱས་སུ་ཡོད།

༤ དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་དགོན་སྡེའི་གྲུབ་ཅུན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཤད། མ་གཞི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་གང་ཤད་ནས་མི་རྣམས་ཡིད་དབང་འགྲུག་ཐུབ་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་ལུགས་མཐུན་དང་། ཡིན་ལུགས་ཚུལ་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཐེ་ཆོས་ཅོད་གྲོང་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་མཛུངས་དགོན་སྡེའི་ཁྲིད་ཏུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་ཞུས་གནས་ཚུལ་འོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བྱ་བ་ཤ་སྟག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་གྲུབ་ཅུན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཤད་དཔེ་མཆོན་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཞིན་ན། དམངས་གཙོ་བདག་གཞིར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུ་རིན་བཀྲེས་གཞིན་དང་ལྷ་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་འཆལ་སྤྱོད་ཆང་འཐུང་སྟགས་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྒྲུ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བར་ཅི་མི་སྐྱུམ་པར། མངོན་སུམ་འདྲིམ་མེད་ཀྱིས་དགོན་སྡེའི་ནང་བྱུང་མེད་དང་གཞིན་སྒྲིག་པ་དང་སྐྱབས་གསལ་ཆས་བསྐྱར་སྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆོས་ཚུལ་འགལ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སོ་སོས་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད་གྲུབ་ཅུན་མང་ཆོགས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་སྤོང་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤ་སྟག་བྱས་སྐབས། མི་རྣམས་ལ་ད་ལྟའི་གྲུབ་ཅུན་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་ལེགས་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུགས་ཏེ་དམའ་འབབས་སྐྱོད་ཀྱིས་བཅུག་གོ།

༥ དགོན་སྡེའི་ལས་འགན་གྱི་སྐྱར་ལ། དགོན་སྡེ་དང་གྲུབ་ཅུན་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་དམིགས་གསལ་གྱི་ལས་འགན་ནི། ཆོས་ལུགས་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྒོ་འཐུས་ཤོར་དུ་མི་འགོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱིར་བཏང་གི་བྱེད་སྒོའི་ཐོག་ལ་འང་འཐུས་ཤོར་དུ་མི་འགོ་བའི་བཀོད་སྒྲིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆབ་སྲིད་ལ་སྤོང་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞིགས་མཐོར་འདེགས་ཀྱིས་དགྲ་གཞིར་གྱི་དེ་མཆོམས་འབྱེད་ཤིས་པ་བྱས་ཏེ་གལ་རིམ་གྱི་ངོས་འདྲིན་འཐུས་ཆང་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། འདི་གཞིས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཆེད་གཞིར་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ངལ་ཚུལ་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་དགའ་ངལ་ཡོད་མཐུན་རིགས་སུ་ལ། དེ་འཕྲིས་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གྲུབ་ཅུན་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱུར་བོ་རྒྱུ་དུ་གཏོང་སྤྱོད་འོས་མཆོམས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་ནང་ཞུགས་ནས་རིམ་བཞིན་རང་ཁ་རང་གསོ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་གི་རྩ་བ་གསུམ་ཡང་དོར་བ་སྟགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ནི་ཉེན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་ཉུང་ཞིང་འཐུས་ཆང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཏུ་ལམ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་སྤོང་སྤྱོད་ཡང་གནད་ལ་འཁལ་ཞིང་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། ཐོན་སྐྱོད་དེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། གྲུབ་ཅུན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆུལ་མཐུན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཆང་ལས་བཀལ་བའི་ངལ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བཅུག་རྒྱུ་མི་འདི་དག་ནི་དེ་སྤྱོད་ལ་ཚུལ་བྱས་ཐུང་མེད་སྐབས་བཟོད་པར་དགའ་བའི་གནས་ལ་གྱུར་ཞིང་། ཐོན་སྐྱོད་བྱས་པའི་འཐུས་བྱུང་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། ང་ཆོས་དགོན་སྡེར་ཐོན་སྐྱོད་ནན་བཤད་དང་། མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་ངོས་ཡིན་པ་བསམ་བཞིན་ཡོད་མོད། དགོན་སྡེའི་རྩ་བའི་དོ་བོ་ནི་ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོན་པ་མེན་སྐབས། དེ་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་དུ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་ལ། སོ་སོའི་ལས་རིགས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་སལ་དབྱེ་དགོས། གལ་སྲིད་འདི་ལྟར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགོན་སྡེའི་ནང་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པའི་གྲུབ་ཅུན་རྣམས་དགོས་བསྐྱེད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆགས་ངོས་རེད། དཔེར་མཆོན་ཙམ་བཞིན་ན། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔུང་། དེ་བཞིན་སྤོང་མ་རྣམས་གལ་སྲིད་ཞིང་བ་དང་གཅིག་མཆོངས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ཆོ། ཁོ་རང་ཆོས་སོ་སོའི་ལས་འགན་དེ་སྐབས་སྐབས་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་། ལས་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ལྡིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་གཅིག་མཆོངས་རེད། ད་ལྟ་ཞུས་པའི་དགོན་སྡེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཆོན་བདུན་ལས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་གྲུབ་ཅུན་གྱི་བོད་མཛུངས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་ནི་ཅི་འདྲའི་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤུང་ཡོད་པ་ཤིས་ཐུབ།

བཞི་པ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐྱོར། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གནས་པ་མཐའ་དག་སྐྱོད་ཅིག་ཉིད་ལ་མི་སྤོང་པར་འདིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་གཏོགས། མི་འགྱུར་བ་དང་མི་འདིག་པའི་རང་གནས་སྐབས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལྷན་དུ་གནས་བའང་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཆང་འདྲིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྒྱའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ཐུག་ཕྱེས་གསལ་བོར་གསུངས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོ་བོད་མཛུངས་ལ་ཆབ་ཞུགས་ན། རིམ་པ་ཁག་གི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་ཏུ་ཅང་གི་དད་ཞེན་ཡོད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་མེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོའང་ཞི་བདེ་གཞན་ཕན་ཡིན། བོད་མཛུངས་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་གསུམ་ལ་རྒྱང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས། ཆེད་དུ་ཆོས་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བ་ནི་ཆོས་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་དང་། ཏུ་ཅང་ཆབས་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྟག་ཤིག་རེད། དཔེར་ན། མི་རྣམས་ནས་ཤི་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། གལ་ཏེ་གཅིས་སུ་རུང་ཞིང་དགོས་མཁོ་ཡོད་ལ་ལུས་སྤོངས་རྒྱས་པའི་ཉེས་མེད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ཞིག་སྟག་བཅད་པ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་ཆགས་སམ། དེ་དང་མཆོངས་བར་ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ལུགས་ཆོན་བྱུང་སྟེ་རྩ་མེད་དུ་འགོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་འདིར། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་འདིར་གཏུགས་ཡོད་པ་རེད།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་གྲུབ་ཅུན་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་། རྒྱུན་ཆོགས་དང་ཆོས་ཐོག་དུས་མཆོད་བཅས་པལ་མོ་ཆེ་གཞི་རྩའི་ཐོག་མཆོམས་ཆད་པ་དང་། འདུས་ཆོགས་དང་ཆོད་གྲུང་མེད་པར། མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཆོད་དང་། འཁྲིད་རྟོག་བཀའ་ལུང་གནང་བ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཙམ། དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་གནང་། སྒྲུ་སྐབས་ཉམས་ལོག་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་བཞེངས་། ཆོས་བརྩམས་སྟོན་ལམ། ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོ། གཟུབ་གསལ་ཆེན་མོ། གར་འཆམ་དང་ཞི་དག་སྤྱིན་བསྟེན་གསལ་གཏོར་རྒྱུག་སྟགས་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་མེད་པར་སོང་ཟིན་སྐབས། འཆད་ཆོད་ཆོས་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ནི་ལྟག་རྒྱ་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལྟར་སོང་། དེས་མ་ཆད་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མཁྱེན་རྒྱ་ཅན་རྣམས་རིམ་བཞིན་འདས་གྲངས་སུ་སོང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་མཆོམས་ཆད་པ་དང་། འཁྲིད་རྒྱུན་ཉམས་པར་བརྟེན་གསར་བུ་རྣམས་གསོ་སྤྱོད་བྱ་ཐབས་མེད་པས། འདི་ནི་

བོད་ལྗོངས་ལུ་དར་ཁེང་རྒྱས་བའི་ནང་ཚོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་རྩ་མེད་འགོ་ལ་ཉེ་ཁེང་། ང་དང་བརྒྱ་ཆ་གོ་དགུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་ཚང་མས་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

འདི་ནི་ཀྲང་དཔངས་གཙོ་བོ་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟོས་ཀྱི་དཔངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་ནང་དོན་དངོས་ཐོག་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། མ་
མེད་དང་མཆོམས་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་མི་ན་རྒྱ་ཆབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་སྟེ། ཁང་ཐོག་གི་དར་ལྗོན་རྒྱུ་མས་བཞོག་པ་དང་། ལུས་སྟེང་
རྒྱ་གུ་དང་སྤྱང་མདུད་འདྲགས་སུ་མི་འདྲུག་པ། བྱི་མ་ནང་གི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གྱང་སྤྲས་དགོས་པ། མདོན་སུམ་རྒྱ་ལ་དོན་དགེ་སྦྱོར་དང་
བསངས་གསེལ་བྱེད་མི་མེད་པ། གནས་ཆོ་ལག་དང་། སྤྱ་འབྲེལ་མཆོད་ཉེན་འགངས་ཆེན་ཐོགས་ལ་མཛལ་སྒྲོར་བྱས་མཆོད་དང་། དགོ་
འདུན་ལ་བསྟེན་བཟུང་། རན་སྟོང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་ཐོགས་ཆོགས་བསགས་དགེ་སྦྱོར་གི་བྱ་བ་ཀྱང་སྤྱབ་སྒྲབས་མེད་པ་འཇུགས་ཐབས་མེད་པར་
གྱུར་ནས། བད་ཀྱིས་མཁར་ཆོ་རིམ་གྱི་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ལས་འདས་ཆོ་བསྟོན་མི་བྱེད་པ་ཐོགས་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན་ང་ཆོ་བོད་མིའི་
གོ་མས་གཤིས་ལ་མི་ཞིག་ཆོ་ལས་འཕོས་རྗེས་བསྟོན་མ་བྱས་ཆོ་གཤིན་པོ་དེ་ལ་ཀྱས་བསྟེ་མེད་པ་འཇུག་སྟེང་རྗེ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་ཤིག་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྟེན་དོན། ང་ཆོ་འཆི་རྒྱ་བྱིས་དགས་འདུག གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྤྲེལ་ཅམ་ཤིག་ལ་ཤི་ཡོད་
ཆོ་བསྟོན་བསྟོན་ལམ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་རེད། ད་སྐབས་ནི་ཁྱི་ཤི་བ་དང་འབྲེལ་བར་དབྱགས་ཆད་མ་ཐག་སྟེ་ཕྱིར་གལ་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅས་བརྟེན་
པའི་སྟེ་སྤྱག་གི་སྟེ་དག་འདི་གཅིག་སུ་ལས་ཤིས་པ་ཞིག་རེད། རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་པར་ཁྱེས་ཆོ་དུས་ཆོད་མི་འདད་བས་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་བརྟེན་ནས་འཕྲིག་པར་བྱེད།

དཔེ་ཕྱིར་ཏང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཕྱེད་ཆོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སྤྲིད་རྩལ་དང་། གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ལེའུ་གསལ་པའི་ལྷི་འབངས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཁེད་བང་དང་འོས་འགན་ཞེས་པའི་དོན་ཆོན་བརྒྱུད་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ནང་། གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷི་འབངས་ལ་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཅིས་གཏན་འཁེབས་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་དང་ཆོ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ལག་བརྩར་བྱེད་ཅིང་ཞིག་ལས་བྱས་མེད་པ་ནི། ཏང་གི་ཡང་དག་སྤྲིད་རྩལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་འགལ་གྱི་ཆོབས་ཆེའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་རེད། ད་ཆོས་ཏང་གི་སྤྲིད་རྩལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནི་ལྷི་འབངས་ཡོངས་ལ་བྱབ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། རྩྭགས་གཅིག་ལ་བྱབ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དད་རང་དབང་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་དད་མི་ཕྱེད་མ་ཁན་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཆོས་དད་པ་ཆོར་ཡང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལ་མི་དད་མ་ཁན་ཆོས་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཁ་གསལ་རྩལ་ལ་ཆོས་དད་བྱ་རྒྱར་བཀག་འགོག་དང་གནོད་སྐྱོན་བཏང་བ་ཡིན་ཆོ། དེ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཆོབས་ཆེའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་དང་འཛིན་སྲིད་སྲིད་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤིས་མཁན་ཆང་མས་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

དེའི་ཕྱིར་བོད་མི་ཡང་ས་ཀྱི་ནང་བསམ་གཞིགས་བྱེད་མི་ཤིས་པའི་བྱིས་པ་རྒྱམས་སུ། དེ་འཕྲོས་ཀྱི་རིམ་པ་ལག་གི་མི་དམངས་དང་། བརྒྱ་
ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཀྱན་ཆེས་ཏང་སངས་པ་དང་ཉོན་ཐོར་དགོས་པ་བྱུང་བས། ད་ལྟ་བོད་མི་རྒྱམས་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གླེང་མ་ཐག

རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིལ་བྱེད་མིག་ཀྱི་ཁྲིམ་ཆུ་གཏོང་བཞིན་སྟེ། བསྐྱེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཏ་ཅང་ཆ་བས་ཆེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་རིང་ཕུན་ཀློང་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་ཏང་གི་མཆོད་སྟེན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་ལྟོ་གཞིར་བཟུང་ནས། གནས་ལུགས་རྣམས་ཕྱོགས་
སྟེན་ལྟར་བར་ལྷག་པོར་བརྒྱུད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་འདིས་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གནས་ཚུལ་དངོས་མ་ཡིན་ཤིང་ཆེ་ལ་དོན་དངོས་ཡིན། དེ་མིན་པོད་
རིགས་ཀྱི་གསལ་པོ་མང་པོས་འདི་ལྟར་བརྒྱུད་ཐོང་ཐོང་བྱས་སྟེ། ཡང་སྒྲིང་བརྒྱུད་མཁན་ང་ཡིན་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ཏུ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བཞིག་
རེད། དེ་ནི་མི་མང་ཆེ་བར་རང་སྲུང་བྱས་ཐོན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་སྐྱེད་ཐོན་སྟེ། གུར་བའི་ཉམས་ཐོན་གྱི་ཐོག་ནས་
སྒྲིན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་རྣམས་དམར་ཆེན་དུ་བརྒྱུད་ཐོན་གྱི་མེད་སྟེ། སྒྲིན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་རྣམས་དམར་ཆེན་དུ་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་ཐོག་ནས་
པོ་མེད་པ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཆད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ལ་མཆོད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་
ཡངས་བཞིག་ལ་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་གི་མི་བསམ་སྒྲུབ་ནི་ནང་མནོ་བསམ་ཅི་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་མེད་མཐོང་སྟེ། འབྲུལ་ཆས་ཤིག་མེད་ལ།
གལ་ཏེ་འབྲུལ་ཆས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་པོད་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་བལྟ་ཅི་མ་ཟུང་ཆེ་ཏ་ཅང་གི་ངོ་མཚར་ཞིང་དོན་སྤྱིར་ལྟར་པ་ཞིག་ཡིན་
ཀྱི་རེད།

གནད་དོན་བརྒྱུད་པ།
མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིང་།

ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཆུལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་མཉམ་ཁུབ་བྱས་པའི་ཆུལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ང་ཚོ་ཀྱང་གོ་
གསར་བ་དབྱ་བརྟེན་བཞུགས་བྱས་བཟུང་སྟེ། མི་རིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱགས་ཆུང་བའི་མི་རིགས་ལ་གཉེན་གཤིན་གྱི་དུང་པ་དང་། སྒྲིན་
ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལུས་མི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་དུང་པ་དང་། འདྲ་མཉམ་བའི་སྒྲིང་གི་ལམ་བུ་བརྒྱུད་པར་ཚུན་སྟེན་ཆེ།
ལྟར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཤ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་མེས་ཆུལ་ཁྲིམ་ཆང་ཆེན་པོ་ནི། མི་རིགས་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་ཀྱུར་
བའི་དགའ་ཞེན་བྱ་ལུས་ཞིག་ཏུ་ཀྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིང་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་དབར་པར་ཚུན་གཉེན་གཤིན་དང་འཕྲོག་བཅོམ། མཐོང་ཆུང་གིས་
པར་ཚུན་དོགས་ཐོན་དང་ཁོང་ཁྱོད་སྟོན་པའི་ཞིག་བྱུང་བ་རྣམས་གཅོད་ཐོན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སྒྲིཛ་གས་
རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བཞིག་བཅུགས་དང་འཛུགས་བཞིན་ཡོད་པས་མི་རིགས་གནད་དོན་དེ་ཆ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲུར་
སྟེན་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ལྟར་བའི་གསར་བཞིག་གཉེན་གཤིན་དང་འདྲ་མཉམ། འཁོར་འཛིན་དང་མཛོད་མཐུན་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་ཕྱིས་
ཤིང་། འབྲེལ་བ་གསར་བཞིག་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གསར་བཞིག་བྱུང་སྟེ། ཀྱང་ཏུ་མེས་ཆུལ་གྱི་ཡངས་པའི་ས་གཞིའི་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
རྣམས་ལ་དགའ་དགའ་སྒྲིཛ་དང་། རྒྱ་བའི་བྱ་ལུས་མི་སྒྲིན་རང་སྒྲིང་གི་མི་རྟོག་མཉམ་བཟུང་བཞུགས་པའི་བྱ་གཞི་མདངས་འཆོར་བའི་རྣམ་
པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད།

ཀྱང་གོ་གྲངས་ཁྲན་ཏང་དང་། མཐོ་ཀྱུ་ཞིའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་དར་དམར་འོག་ ཀྱང་ཏུ་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཡོངས་རྒྱུན་རྒྱུ་
ལྟར་རྟོག་ཆ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་སྒྲིཛ་གཅིག་སེམས་གཅིག་དང་། ཡིད་ཆེས་ལུབ་འཕར་གྱིས་སྒྲིཛ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྟེན་ལུགས་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་གི་མེས་ཆུལ་འདི་བཟོ་ལས་དང་ཞིང་ལས། ཆོན་རིག་དང་རིག་གནས། ཆུལ་སྲུང་སྟོན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་
ནས་ཀྱུར་དུ་དེང་རབས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཆེད། ཏང་གིས་བཏོན་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་དར་དམར་གསལ་བསྐྱེད་པའི་ནས། དེ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིང་ཐོག་
བྱུང་ཐོང་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞི་རྣམས་ལུགས་སྒྲུབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆུལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་འདྲེས་ཐོབ་
དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དུས་མཆུངས་སྟེ་མཐོ་ཅོ་ཏུང་གི་དགོངས་པས་དྲག་ཆས་སྒྲིལ་ནས་ཡར་ལངས་ཐོབ་པའི་མི་དམངས་དུང་ཕྱུར་དྲུག་
དང་བྱེ་བ་ལྟའི་མཐུན་སྒྲིལ་རྟོག་ཆ་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱི་ཁྲུལ་དེ། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་ལ་བཅོན་ཆུལ་རིང་ལུགས་པ་
གཅོས་པའི་ས་གཞི་རིམ་པོའི་སྤྱིང་གི་ལོག་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཁ་གཏད་པས། ཁོ་ཆོས་གང་བྱུང་གིས་བྱང་ན་སྒྲེལ་མི་པོད་པར་ཀྱུར་
ཡོད། ཏང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞིའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཀྱང་གོ་གསར་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་གཞི་གཞི་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཆེན་པོས་རང་ཆུལ་ནང་
ལུས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ནང་གཞི་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་པ་ཕྱགས་ཆེན་ཐོན་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ཡར་ཐོན་དང་གསར་བཟུང་བྱ་གཞི་
ལའང་འཐབ་ན་མི་ཆུལ་བ་མེད་པའི་ལུས་པ་དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་མཛོད་རྒྱུས་ཤིག་བསྟན་ཡོད། མཐུན་སྒྲིལ་ནི་སྟོན་ཕྱོགས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་།
ཆུལ་ཁབ་མཐུན་ཅད་ཀྱི་འགན་ལེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བདེན་དོན་འདི་སྤར་ཡང་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ཅིག་བྱུང་བ་
རེད། སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་གསར་བའདི་རིགས་ནི་ཏང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞིའི་སྤྱིང་ཏུས་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་སྤྱིང་ཏུས་ལས་བྱུང་
བའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཆུལ་ཁབ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོའི་མེས་ཆུལ་ནི་མི་རིགས་མང་པའི་ཆུལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན་སྟབས། རིམ་པ་གོང་འོག་ཆང་མས་གནད་དེ་ཤིས་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་མཆུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་ཆུང་ཆེས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།
ཀྱང་གོ་གྲངས་ཁྲན་ཏང་གི་སྒྲིཛ་སྒྲུབ་དང་། ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས། གཙོ་འཛིན་མཐོ་ཀྱུ་ཞིའི་ཞིའི་གསུང་ཆོམ། དེ་བཞིན་དེ་མིན་གྱི་གལ་ཆའི་
ཡིག་ཆ་ཁག་མང་པོའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་སྒྲོར་མང་པོ་སྤྱིང་ཡོད། འདི་དག་ནི་ཐད་དེ་ཡང་དག་མཁས་
མཛོདས་དང་། ཆོག་དོན་ཟབ་ལ་མིང་དོན་མཆུངས་བཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དོན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་པའི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

དུས་མཆུངས་སྟེ་ཏང་གིས་རྒྱུན་དུ་སྒྲོབ་སྟོན་གནད་བལྟར། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལུགས་པར་སྒྲེལ་ཆེད། ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་རིགས་
ཁག་གི་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱིས་བཟོས་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་མི་རིགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆུང་མི་རིགས་ལ་གཉེན་གཤིན་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་
དབང་གིས། ཉམས་ཆུང་མི་རིགས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཡར་ཞེན་དང་རང་སྲུང་གི་བསམ་པ་ཕྱགས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་ནས། རང་ཉིད་ལ་གཉེན་གཤིན་
དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་ཆོར་ཁོང་ཁྱོད་པོ་ལངས་ཏེ་པར་ཚུན་དབར་དམག་འབྲུག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྟེན་ཐོན་མི་
རིགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལུས་མི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་བརྟེན་བཅོས་བྱས་སྟབས། སེམས་གཅོད་བསམས་པ་སྟོན་གྱི་གནད་དོན་སྒྲིཛ་གས་བྱུང་
སྟེ། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནི་ནང་མནོ་མི་རིགས་གཞན་དྲག་ལ་སྒྲོ་དོགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པོ་སྟོན་པའི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་
མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དགོས་པའི་དང་འོས་མཆོམས་མིན་ལ། ཆད་གཞི་མི་གཅིག་པའི་ཕྱགས་ཆུང་རན་པ་ཐེབས་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་ང་ཚོས་

ངེས་པར་དུ་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་དང་དུག་འཕྲུང་འབད་བཅོམ་གྱིས་བྱ་སྡོད་རོ་མའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སེལ་དགོས། ཆབས་ཅིག་འབྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དང་། བཟོ་ཞིང་མནའ་འབྲེལ་གྱི་ཆར་གཞིའི་ལྷེད་། མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མཐུན་སྲིལ་གསར་བ་ཞིག་འདྲུགས་དགོས།

འོན་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་དེ་བྱས་ཆེས་མཉམ། འཛོལ་ཐང་ངམ། བྱ་བ་འབྲས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ཐད་ནས་བརྟེན་ཆེ། ལྟོབས་ཤུགས་ཆེ་པའི་སྟོན་སྟོན་མི་རིགས་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཞག་པའི་གནད་དོན་མི་ལེགས་པ་མང་ཆེ་བ་འོ། ལྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའམ་སྟོན་
སྟོན་མི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྲུལ་རིམ་གྱི་རན་འབྲས་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་སྟེང་རྩ་ཆོག་ལས་ཀྱིས་ཉམས་ཆུང་ངམ་ཆེས་
ལུས་མི་རིགས་ཀྱི་མི་རྒྱུས་ལ་མི་འདོད་པ་ཞིག་བཟོས་དེ། མི་རིགས་ཁག་དབར་རིམ་བཞིན་པན་ཆུན་དོགས་སྟོན་དང་། ཁོང་ཁྱོས་གསལ་མི་
ལེགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་གྲུབ་ཡོད། ད་ལྟ་འདི་དག་མེད་པར་བཟོད་གོས་སྒྲུབས། ཐོག་མར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་བཟོས་ཆེ་འབྲས་བྱ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོན་མི་སྟེང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། དེར་བརྟེན་གནད་དོན་འདིའི་སྟོར་ལ་མི་རིགས་ཆེན་པོ་རྒྱུས་
ཀྱིས་ནན་དྲག་དང་ལྱར་བཅོན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཞི་རྒྱའི་ཐོག་ནས་བརྟེན་ན་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་པར་སྐྱེལ་གྱི་
དོ་བོ་ལྷན་ཡོད་ལ། ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ལ་འཕྱོག་སྤྱང་གི་དོ་བོ་ལྷན་ཡོད། གལ་ཏེ་པར་སྐྱེལ་མེད་པ་ཡིན་ན། འཕྱོག་སྤྱང་ནི་རིམ་
བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། དེ་གཞིས་ཀྱི་དབར་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོ་བོ་ཞིག་ལྷན་ཡོད།
ང་ཚོ་བོད་སྤྱང་ས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་སྤྱང་ཞིག་ཁྱབ་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་པ་སྤྱན་བཞིའི་སྤྱང་ཡིན། སྤྱང་འདིའི་ནང་ཐོག་
ཆགས་ཆེ་ཆུང་བཞིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛོལ་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་གཞིགས་པར་རྒྱན་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བྱ་དང་རི་བོང་། རྒྱུ་ སྤྱང་ཆེན་སོགས་
རིམ་པ་བཞིན་བསྒྲིགས་ནས་ཐོག་ཆགས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་གྲས་བཟུང་གིས་ཕྱག་ལ་ཁྱུང་ཡོད་པ་བྱིས་ཡོད། དེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་
ཆད་ལྷན་གྱི་དོན་སྤྱང་ཞིག་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་ཆགས་བཞི་བོ་འདིས་རང་སོ་སོའི་ནུས་ཤུགས་ལ་མ་བལྟས་བར་རྒྱན་བཟུང་གཞོན་སྤྱང་དང་
སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་གཅེས་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས། ཁོཅོ་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཤིང་སྤྱང་ཀྱང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ནས། ཞི་
བདེ་མཛའ་མཐུན་དང་། ཇོ་སྤྱི་དྲུག་པའི་འཛོལ་ཐོག་སྒྲིལ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་མི་སྟོན་རང་སྤྱིད་ཀྱི་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་དཔེ་
ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ཏང་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྤྱི་རྒྱས་ཀྱང་འདི་དང་ཐད་དེ་མཚུངས། གལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པས་ལས་དོན་དཔེས་ཀྱི་
ནང་འདི་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་ཆོ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རན་འབྲས་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛོལ་ཐོག་བཞིན་ཆ་མེད་དུ་འགོ་རྒྱ་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད།

ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་ངོ་ཤོག་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ཆེས་སྟུ། མི་རིགས་ལས་དོན་གཞི་ཚའི་
རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་ཕྱོག་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་རབས་གསར་བ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཤིང་། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་ཆ་པའི་ཆའམ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཤད་
ན་ན་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཤིང་། འདྲི་ནི་ང་ལ་ཚུལ་མི་དམངས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་པོ་སྣེ་ངོ་ཤོག་ཟིང་འཁྲུག་པ་ལས་ནས་བར་རྒྱལ་ནས། མིའི་
རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཆབས་ཆེན་གྱི་བག་གཤེད་འགོག་ཁྱེད་པའི་ཆེས་ཆུན་ནག་དང་ཆེས་གདུག་རྩུབ། ཆེས་ཆེས་ལུས་ཀྱི་བགས་བཤོད་རྒྱུད་འདིན་

གྱི་ཞིང་བྱ་ལམ་ལུགས་དང་། ཞིང་བྱ་བདག་པོའི་གཤམ་རིམ་མེད་མཐིལ་ཕྱིན་བཅོས་ཤིང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་པོ་ལྷ་
ཡན་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལོག་ནས་བཅའ་ཁྲིམ་ཐོབ་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་ཡར་ལངས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་
ནས་རང་ཁྱིམ་རང་བདག་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སྐོར་ལའང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་
ངེས་སྐབས། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་རྒྱུགས་འགོ་གསར་པ་ཞིག་ཆོག་པ་རེད། འོ་ན་འདི་ལས་ལྷག་པའི་བཟ་
ཤིས་བ་ཞིག་དང་གཤམ་འགངས་ཆེ་བ། དེ་ལས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་དམ། ཡིན་ནའང་གཤམ་གྱི་དུང་ཞིབ་ཆོགས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་མི་རིགས་
ལས་དོན་ཁྲིད་ཀྱི་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་དཔྱད་ཆོ། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དུའང་སྤྱོད་ཆད་ནས་འཁུལ་ཡོད་པ་རེད།

༡ རོ་ལོག་ཟེང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་ཐད། བོད་ལྗངས་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ། གསར་བཞེད་མི་དམངས་ལ་
རྒྱབ་གྲོལ་བྱས་པའི་དྲག་པོའི་རོ་ལོག་ཟེང་འཁུག་ནི། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་ལ་སྤྱད་སྒྲོབ་ཟེར་བཞིན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་
ཆེ་བའི་ནང་སྐུལ་སྤོང་བྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་མེས་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་དང་གསར་བཞེད་
ཁེ་སྤོང་། མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་བཅས་ལ་སྤྱད་སྒྲོབ་ཆེད། རོ་ལོག་ཟེང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་བཏང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། རོ་
ལོག་ཟེང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་སྐབས། གོང་དུ་ཁྱས་བ་བཞིན་གནས་སྐབས་ལ་བརྟུན་དཔྱད་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་བ་དང་། དེའི་མཚམས་
ཞིབ་ཅིང་སྤུལ་ནས་ཏན་ཏན་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་བ་དེ་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གས། དམག་དཔོན་འགའ་
ཤས་ཀྱིས་ཏང་གི་སྤྱི་དྲུག་ཤིས་རྒྱུས་ལོགས་པོ་མ་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་ཤིས་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་མེད་ཀྱི་ལྟ། བོད་
རིགས་ནང་གི་ལོག་སྤྱོད་པ་དང་རོ་ལོག་ཟེང་འཁུག་གི་བྱེད་གཏེ་ཁག་ཅིག་གི་གཤམ་ཆེན་གྱི་ནག་ཉེས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོན་པོ་སྒྲིམ་ནས། བོད་
རིགས་ཡོངས་ལ་ཁ་གཏད་ཆོག་པ་དང་། ད་དུང་བོད་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱར་མགོ་འཁོར་བའི་མཁུགས་
བཟུང་གི་མི་རིགས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ངན་སེམས་བཅངས་ནས་བོད་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱས་ཏེ།
མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བཅོན་གཞོད་བྱེད་པ་སྐོར་བྱུང་ཡོད། མི་འདི་དག་གི་བསམ་སྒྲོལ་གྲོལ་སྤངས་དང་ལྷ་སྤངས་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་
མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལས་ལ་བཅོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དད་འདུན་དང་ཤ་ཆོ། ལར་
ཞེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་མ་ཟུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་སྤྱད་ཆེད་རང་སྟོག་གྲུང་སྒྲོས་གྲོལ་བའི་མི་མང་པོ་ཡོད།

༡ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་གཡོན་ཐལ་བ་དང་། ཏུར་བཅོན་ཅན་ཁྲིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་
ཤེས་མཁན་ཆེའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་པས། མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞོད་འཆོའམ་འགའ་ཞིག་ཐོག་ཡོད་པ་རེད། དེས་པར་དུ་མཐོང་
ཆེན་བྱེད་དགོས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཐོགས། ཡུལ་སྟོལ་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་སྟོན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་དག་
ཀྱང་གསར་བཞེད་ལས་དོན་ཁྲིད་ཀྱི་གྲོལ་བཞིག་ཆེན་པོ་དང་། ཐུར་འདོན་ཆེན་པོ། འདུགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་འོག་རྒྱུད་བ་ཐམས་
ཅད་ནི་རྒྱུས་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱག་གོ་བ། བོད་སྤྱོད་མེད་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། དོན་དངོས་སུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེ་བ་
མ་བྱས་བར་ཆང་མ་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གྲོལ་བཞིག་གྲོལ་དགོས་པའི་རྒྱུད་ཡན་སྟེལ་ནས་བོད་རིགས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཆས་ལ་བྱར་བ་
བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཆའི་འཕྲི་བསྐྱུ་དང་། རྒྱ་སྐབས་སྐབས་བདེ་མེད་ལུགས་སྒྲིག་པ་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆུང་དང་སྒྲིམ་བའི་རལ་བ་ལའང་དགའ་པོ་
མེད་པའི་རྒྱམས་འགྱུར་བསྐྱར་སྐབས་སུ་མཐུད་ཏུ་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་བ་རེད། ཁང་བའི་ཅིག་གྲུང་ལ་དཀར་ཅི་བྱུགས་པ་དང་།
ཁང་སྤྱོད་གི་དར་ལྷོག་གཉིན་སྐྱོན་འདས་མཆོད། མཆོད་མཇལ་དང་ལྷ་གསེལ། དུས་ཆེན་སྤྱོད་དང་། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་ལུས་རྒྱལ་སྐོར་
ཀྱང་པན་མེད་ལྷག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅས་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མང་ཆེ་བ་མཚམས་འཛིན་བྱས་པ་སྐོར་འདིའི་རིགས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་དགའ་བ་དང་
ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་དགོས་བའང་མེད་པས་སུ་མཐུད་བརྗོད་ཀྱི་མིན། མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། རྒྱ་ཐོགས། ཡུལ་སྟོལ་གོམས་གཤིས་བཟང་
པོ་སྟོན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོའི་གཤམ་ཆེན་པོ་དང་བཞིན་དེ་ངས་འོག་དུ་སྤྱིར་ཆོག།

༡ དམངས་གཙོའི་འཆོའམ་བའམ་ཆང་མེད་པར། ཁྱིམ་སྐྱུགས་ཀྱིས་སྤྱད་སྒྲོབ་དགོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་ཁག་ལ་ཁྱིམ་སྐྱུགས་
གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱས་མེད་པས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་བསམ་སྒྲོལ་ཡོད་མཁན་གྱིས་རང་ཉིད་དཔེ་རྒྱུ་བལ་
བར་སྒྲོམས་ཤིང་། རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་དང་། རང་ཤེས་ཆ་བོ། རང་རིགས་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་།
བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་ལ་བཅོན་གཞོད། ཐ་ན་བོད་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་དང་ཁེ་སྤོང་མཁན་རྒྱམས་ལ་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཞུ་
མོ་གཡོགས་པ་སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་རིགས་ནང་དུའང་མགོ་བདེ་ཁ་མཁས་དང་། སྐབས་འཆོལ་སྐབས་བསྐྱུན། སྤོང་དོན་གཙོ་ཉེར། མི་
རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་པའི་མདུན་དུ་དོད་གའ་སྟེལ་ལའང་འཁུལ་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱི་དམ།

གོང་གསལ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་མི་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ནས་དོན་དངོས་དང་ཁ་བལ་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་བཅོས་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་བོད་མི་
རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཤ་རུས་སྐར་ཁ་བལ་ཐབས་མེད་པའི་མཐུན་སྦྱིལ་བཟང་པོར་གཞོད་འཆོའམ་གྲོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་སྤྱོད་ཁེ་སྤོང་ལ་དཔེར་
བཞག་ན། ཐོག་མར་ངས་པར་དུ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཆས་བོད་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་
རང་སྤྱོད་ལྗངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ཡིག་ཡོངས་རྒྱུགས་རྒྱ་ཡིག་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་བོད་ཡིག་མི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆའི་གྲུ་རིན་
རྒྱ་གཞོན་ལྷ་ཡོན་ནང་གི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས། རྒྱ་ཆས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁོ་ན་ཅམ་བོད་ཡིག་དུ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཡོད། བཀའ་ཁྱིམ་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གྲོས་ཆོད་དང་། བསྐྱུགས་ཡིག་སྐོར་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་འགྲིག་ཆོ་བོད་ཡིག་ཐོག་ནང་དོན་ཤིས་ཅམ་
བྱུང་ན་ཆོག་པ་དང་། བཟང་ངན་ལ་དོ་སྤྱོད་མཁན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། བོད་ལྗངས་ལ་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐབས་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས། གྲ་སྒྲིག་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཤམ་རིམ་གྲོ་ཆུས་སྐོར་ལ་འགྲེལ་སྟེལ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་། མདུ་བ་སྟོན། བརྗོད་བཅས་མང་ཆེ་བ་སྟོན་ལ་
ཏར་འཕྲིན་བཏང་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རྒྱུ་ཞིག་ནས་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་རིམ་བཞིན་འགྲེམས་སྟེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་
ཆ་འདི་དག་རྒྱ་བོད་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་དགོན་པ་མ་ཟུང་། བོད་ལྗངས་སུ་བོད་ཡིག་གི་ཏར་གྱི་ཨང་རྟགས་མཚན་དེ་བཟུགས་ཀྱང་མེད་
པས། ཏར་འཕྲིན་ཐོག་བོད་ཡིག་བོད་སྤྱོད་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། གྲ་སྒྲིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དུ་སྤུལ་བའི་སྐྱོན་ལུ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ལས་
བོད་ཡིག་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་གཞི་རིམ་དུའང་བོད་ཡིག་བོད་སྤྱོད་གྲོལ་རྒྱུ་ཆེས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་སྐབས་

དལུ་ཤོད་སྒྲོལ་ལྷུ་ལྷུ་བཅུ་ཡི་ནང་ཏུ་སྐོང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་འབྲེལ་དང་། ཡམ་དོན་ནང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་

མཉམ་འདེགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་ལྟར་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལག་ཁྱུང་གྱུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཙོ་
འགན་འཁུར་རྒྱུ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཞུགས་འདེགས་བྱས་ཏེ་དེ་སྤེལ་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྟོན་ཆ་
ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐྱང་དང་ཐག་གཅོད། ལེགས་བཅོས་དང་དག་ཐེར་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་གཤམ་དུ་ན་ནིང་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༡ལོར་དངོས་སུ་གང་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་འབྲས་གང་ཐོབ། གནད་དོན་གང་ཞིག་ལྷན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ལ་ཆ་དོན་
རང་བཞིན་རགས་ཅམ་བཞེད་ན།

དང་པོ། རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་སྟོན།
ཏང་གི་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ཆ་དོན་ཐད། དམག་དོན་ཐོག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་ མང་ཚོགས་
སྤུལ་སྤོང་སོགས་པན་ཚུན་ཁ་མ་བུལ་བར་གསུམ་ཆ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད་རྒྱུས་བཏོན་པ་དེ་སྟོན་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་སྐབས་དམག་དོན་
ཐོག་རྒྱུད་རྒྱུ་གཙོ་བྱས་པ་དེར་ན་ནིང་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ། པན་ཚུན་དོ་བསྐྱམས་པ་དང་། རྒྱུད་འཕུས་སྟོ་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་མི་དམངས་
སྤུལ་སྤོང་བྱས་སྐབས། མང་ཚོགས་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་པའི་མང་གཞི་བསྟོགས་པ་དང་། རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་པ་ཁེར་རྒྱུ་ཕྱད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་པ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་བྱེད་ཆེད། ཟེང་འཁྲུག་པ་མགོ་འདོགས་ཞུ་མཁན་ལ་གཏེ་བོད་དང་པལ་བའི་
དབྱེ་བ་མི་འབྲེད་པར་ཆང་མར་གཟབ་ནན་གྱིས་མིན་བཞི་སྲིད་རྒྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད།

དེ་སྟོན་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་གཡུལ་འགྲེད་ནང་། བཟུང་དམག་ཁྲོད་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆའི་གཡོ་
འོག་དུ་རྒྱུད་དེ་ཟེང་འཁྲུག་ནང་ལ་ཞུགས་མཁན་དང་། བཅོན་ཤེད་གྱིས་ཟེང་འཁྲུག་ནང་རྒྱུད་མཁན་བཅས་རིགས་གཉིས་པའི་ཁྲོད་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་འོས་འཚམས་མིན་པའི་སྟོན་ནས་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་པའི་ཞུ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་པ་དང་། ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་བཅད་ཡོད་མཁན་ལ་བསྐྱར་
ཞིབ་ལེགས་ཅམ་བྱས་པ་དང་། མི་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་མ་ཉམས་ལག་གཡོག་པོག་མཁན་ལག་གཅིག་ལ་ཡོ་བསྐྱང་
བྱས་ཡོད། བྱེད་སྒྲུབ་འདྲི་འཕུས་སྟོ་ཆང་མིན་དང་ཡོངས་ཁྲབ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ལས་དོན་ནང་པན་
ཐོགས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་བྱུང་ཡོད།

དཔེར་ན། བོད་ལྗོངས་ནང་ཁུལ་དུ་ལྷག་ལུས་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་པའི་མི་གྲངས་ཉུང་ན་ཡང་། ཁོང་ཆོ་ང་ཆོར་ཞེ་འཁོན་དུ་ཅང་ཆེ་བ་དང་།
ཟེང་འཁྲུག་སྟོ་ཐག་ཆོད་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། མཐའ་གཅིག་དུ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་དོ་རྟོལ་དང་། མི་ཉུང་བ་དང་དམིགས་འབེན་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
ཆོད་དཀའ་བ་དང་། སྟོན་གནས་ངེས་གཏན་མེད་པར་ཉོབ་གྱིས་ཐོན་པ། ལྷག་པར་དུ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་ཡུན་རིང་དམག་འཁྲུག་
བརྒྱབ་སྟེ་ཆོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དམག་དོན་ལ་ཡང་རྒྱུས་ལོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུས་ཡུན་སྤང་སྤང་ཞིག་ནང་དམག་དོན་རྒྱུད་རྒྱུ་ཁོ་
ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་ལས་སྤུ་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཆོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གསར་བཞེར་དོ་རྟོལ་བྱས་ན་མདུན་ལམ་མེད་
པ་དང་། ད་ལྟར་ཉིད་མང་ཚོགས་ནང་ཁེར་རྒྱུ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ང་ཆོས་ཀྱང་རྒྱུད་འགྲུག་དང་ཐག་
གཅོད་གྲུ་ཡངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གནད་དོན་འདི་གཉིས་དུ་གོ་རྒྱུ་ན་ནིང་གཞི་ནས་ཟེང་འཁྲུག་གཏེ་བོ་ལ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཆོ་ལ་མགོ་འདོགས་
ཞུས་ཡོད། དེ་ལས་འཐབ་རྒྱས་དང་འཐབ་ཆོད་རྒྱུད་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་མ་ཟད། དེ་མཚུངས་སུ་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་
འདི་ནི་སྤེར་ཆགས་རྒྱལ་བོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ར་སྟོན་བྱས་ཡོད།

གཉིས་པ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྟོན།
༡ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ལས་འགུལ་ཁྲོད་ཟེང་འཁྲུག་ལ་དོ་རྟོལ་བྱེད་སྐབས། བོད་དུ་བཞེད་པ་བཞིན། ལས་དོན་གྱི་ཞིབ་ཚགས་གཟབ་
ནན་སོགས་འཕུས་སྟོ་མི་ཆང་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་ཁ་བྲལ་ཞིང་། དཀར་ནག་དབྱེ་འབྲེད་མེད་པར་
རང་སྤང་གང་བྱས་ཀྱིས་ཟེང་འཁྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཏེ། འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་དང་། རྒྱ་ནོར་གཞུང་བཞིས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་
ཆམས་ཏང་སངས་བ་དང་དུ་ལས་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་སྒྲུབ་འདྲིས་མི་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཞེ་འཁོན་དང་ཡོད་ཆེས་སྟོ་པམ་བཅས་བྱུང་ཡོད། མི་ལེགས་
པའི་ཆབས་ཆའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་དེ་དག་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ། འདྲིན་ནོར་ཤོར་བའི་མི་ལག་ཅིག་སྟོན་གྲོལ་བཏང་བར་བརྟེན་མི་
ཆམས་ཤིན་དུ་དགའ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་གྲོལ་གཏོང་དགོས་པ་ཆང་མ་དུ་སྟོན་གྲོལ་བཏང་མེད།

༢ ཞིང་ལས་དང་ཕྱགས་ལས། ས་མཚམས་ཐད། ཀྱང་གྱུང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱང་དབྱེད་གིས་མཛུབ་སྟོན་
ལྟར། སྤུལ་སྤོང་སྟེ་མཚམས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་བྲག་དོན་ཆོན་བརྒྱུད་དང་། ཞིང་ལས་ཁུལ་དོན་ཆོན་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་ ཕྱགས་
ལས་ཁུལ་དོན་ཆོན་སུམ་ཅུ་སོགས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྲབ་ཁོངས་སོ་སོའི་ནང་ལག་ལེན་མཐའ་འཁྲུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་
བ་ཡོད་རུང་། སྤྱིར་བཏང་ཆང་མ་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་བྲག་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་དམིགས་འབེན་རེ་རེ་ལ་པན་ནས་
འདོན་སྤེལ་གྱི་གཏན་ཕྱོགས་རེ་ཡོད་སྐབས། ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ཞུས་བར་པན་ནས་ངེས་ཅན་ཐོབ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱི་རྒྱལ་དུ་བྲོས་བྱོལ་བྱིན་པའི་མི་
དམངས་མང་ཚོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་། བྲོས་བྱོལ་འགྲོ་མཁན་རྒྱུད་དུ་སོང་ཡོད། བོད་ལྗོངས་སྟོན་སྟོན་ལྟོ་བྱུང་གི་ཞིང་འབྲོག་
ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་བརྒལ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རི་མ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བ་སྟོ་བག་ཐེབས་པ་དང་། ང་དགའ་ཁྲོད་སྤྱིད་དང་རྒྱར་
བཅོན་གྱིས་ཞིང་འབྲོག་ལས་གཙོར་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དལ་ཚོལ་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མི་དམངས་ཀྱིས་མའོ་ཀྲུའི་པེ་ཅིང་དུ་
བཞུགས་ཡོད་རུང་། ང་ཆོའི་བོད་མིའི་སྤྱིད་སྐྱེད་དང་སེམས་ནང་ག་རེ་བྱས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཤིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་གི་སྟོན་དང་ནོར་
འཁྲུལ་དེ་ཆོ་པལ་ཆེར་མང་ཆེ་བ་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་བྱས་པ་རེད། ད་ལོ་འདི་ཆོར་ཡོ་བསྐྱང་དང་ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་བྱས་པའི་
རྒྱུ་གྱིས། ཏང་དང་མའོ་ཀྲུའི་ནི་ལོ་ང་ཆོའི་མི་དམངས་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་སྟོབ་མཁན་དང་ང་ཆོ་ལ་བདེ་སྤྱིད་སྤྱུན་མཁན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་
ནས་རྒྱུད་ཞིང་བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

འདི་དག་ལས་ཏང་དང་མའོ་ཀྲུའི་ནི་ལོ་བཀའ་རྒྱུད་དབྱུག་སུ་བཅངས་ཡོད་པ་དང་དགའ་ཁེན་སུ་མཐུད་དུ་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་
མངོན། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོའི་ལས་བྱེད་པ་དང་རྒྱར་བཅོན་ཅན་གྱི་ནང་ཏང་གི་སྲིད་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་དང་རྒྱལ་
འགལ་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་འགལ་ལུགས་འགལ་དང་། མང་ཚོགས་དང་ལ་བྲལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ནས་འཁོན་འདྲིན་སྟེ་ཡུལ་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ལ་
འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཐག་གཅོད་དང་། གཞི་རིམ་སྲིད་དབང་གི་ཆ་འཇུགས་ལེགས་བཅོས་དག་ཐེར་བྱས་ཏེ། ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ནི་མི་

དམངས་ལ་བདེ་སྲིད་སྒྲིལ་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་དམངས་ལ་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཆོག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མི་དམངས་མང་ཆོག་ནང་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་གཏོང་བའི་ཤུགས་སྒྲིལ་ལོགས་པོ་དང་སྒྲིལ་གྲགས་ལྡན་ཡོད། འདིས་མང་ཆོག་གིས་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དགའ་ཞེན་བྱེད་པར་ཕན་ནུས་ཏུ་ཅང་མངོན་གསལ་དོན་པོ་ཐོབ་ཡོད།

ས་མཆོམས་དང་ཁིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྲིད་ཏུས་བྱེད་བྱག་པ་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་ཡོངས་སྤངས་དང་། ཐག་གཅོད་། ལེགས་བཅོས། དག་ཐེར་བཅས་ལ་གཞི་རྒྱུ་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཕུས་སྒྲིལ་དེ་ཆོད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཆོངས་སུ་ཏང་ནང་ཁུལ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་ནང་དུ་ཀྱན་སྦྱོང་དག་ཐེར་དང་། ལས་དོན་བརྟན་དུ་བྱུང་། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཞེས་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་ཆོས་སྒྲུབ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲིལ་ནས་ང་ཆོད་ལས་དོན་ཁག་སོ་སོའི་དམིགས་ལུལ་དང་དགོས་མཁོ། དག་མཆོན་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ཁག་གི་བྱེད་ཐོགས་དང་། སྲིད་ཏུས་བྱེད་ཐབས་དང་གོ་རིམ་ཐད་ཏང་གི་མཛུབ་སྟོན་དང་མཐོ་ཙེ་ཏང་གི་དགོངས་པ་རྒྱས་ལོན་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཐུན་མོང་ལ་ཁེ་ཕན་བསྐྱབ་པའི་ནུས་ཤུགས་དང་། བདེན་དོན་གྱིས་བྱ་སྦྱོང་ལ་བརྟུན་ཤིང་པ་དང་ཁ་ཞེག་ཞེས་མེད། དེ་བཞིན་དཀར་ཀླུ་འབད་བཅོན་གྱི་གསལ་བཤེས་ལས་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་ཡག་པོ་དེ་ང་ཆོད་ལས་བྱེད་ནང་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེད་སྡེ་རྒྱ་སྐྱོང་མཐེན་སོང་ཡོད། ལས་བྱེད་ཁྲོད་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་སྒྲིལ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་བར། རྒྱུ་འབྲུལ་དང་སྒྲིལ་ཆ་ཁ་ཤས་འགྲེག་པ་དང་འགན་ཁུར་གྲུབ་པ་དང་། གསར་བཞེད་ལས་དོན་ལ་ལེགས་སྒྲིལ་སྒྲུལ་ཡོད་སྟེ་པ་སོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་དྲགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲིལ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་ཡོངས་སྤངས་དང་གཏན་འགྲོག་གི་རེ་འདོད་བྱུང་ཁིང་། མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་ནང་སྒྲིལ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་བའམ་དེ་ཏང་དང་། ཡང་ན་བྱུང་བའི་ཆེས་སུ་ལམ་སངས་མཐོང་སྟེ་ཡོངས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་ལ་ཆ་སྒྲིལ་གསར་བཏོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

༡ གལ་རིམ་དེའི་འབྲེད་ཐད། དུས་སྐབས་ཤིག་གི་ནང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་དེའི་འབྲེད་བྱས་པའི་མི་ཁག་ཅིག་ལ་ཡོངས་སྤངས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེར་མཐུད་དེ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་ཁིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཁིང་བྲན་ཕྱག་པོ་ཐེ་བའི་ཁིང་བྲན་འབྲིང་རིམ་སོགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་ཐབས་པའི་སྒྲིལ་གྲགས་ཆོད་མར་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། དགྲ་བོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བའི་གལ་རིམ་ལམ་ཕྱོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་འང་གང་འཆོམས་ཡོངས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་དང་། ཁིང་བྲན་འབྲིང་ཕྱག་སོགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ལུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ནུས་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཁིང་བྲན་འབྲིང་ཕྱག་སོགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ལུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལས་དོན་འཕུས་སྒྲིལ་ཆོད་མེན་ལ་མ་བསྟུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་མགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ནུས་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཁིང་བྲན་འབྲིང་ཕྱག་གི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་དང་། རྒྱ་ལོ་ཀུན་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབྲེད་སོགས་མི་འོས་པ་བྱས་རིགས་སྒྲིལ་གསལ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཆོད་དོན་ལྟར་འགྲུལ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། འདིས་མི་མང་པོ་ཞིག་ང་ཆོད་ཕྱོགས་ལ་ཆུར་འགྲུག་དང་དགྲ་ལ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པར་ཕན་ནུས་ཅེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད།

༢ མང་ཆོག་སྐུལ་སྐོང་ཐད་ལ། དེ་སྔའི་བྱེད་སྤྲེལ་དང་བསྐྱར་ན་མིང་དོན་མཆོངས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་མང་ཆོག་གྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་དང་། དགྲ་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་དེ་མཆོམས། གལ་རིམ་ངོས་འདོན་དང་གསར་བཞེད་སྒྲིལ་སེམས་བཅས་མཐོ་བུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། འཐབ་ཅོད་ཐད་ལ་རང་སྤངས་གང་དུ་གྱིས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཚུབ་དག་པོ་དེ་སྒྱིར་བཏང་ཐོག་ཁེ་འཇགས་སུ་སོང་ཡོད། ལྷན་ཆོག་སྐུ་འདུ་ཞི་དུལ་དག་འཇམ་གྱིས་མི་ནམས་ཅུང་སྟོབས་ལའམ་པོའི་དང་སྒྲོབ་སྒྲོལ་བྱེད་ཐབས་པ་དང་། དེ་སྔ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཤོར་བའི་མི་སྒྲ་གཙོ་བོ་ཁ་ཤས་ལ་འཐབ་རྒྱུ་ཤོར་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་དུང་སེམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཁིང་ཆོད་སེམས་ཤུགས་སྒྲུབ་གསོ་དང་། མི་འདོད་པ་སེལ་གྲུབ་ཡོད་པ་དེས་བསམ་སྒྲུབ་ལས་དོན་ལ་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། ཁིང་འབྲོག་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་སོགས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ། ཀྱང་དབྱེད་གིས་བོད་ལྗེངས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཆུང་ཆོད་སོགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་པོར་གཞིགས་ཏེ། ༡༩༥༩ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་སྔའི་ནང་ལྷན་ཆོག་སྐུ་འདུག་གི་བསྐྱར་བཀོད་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་མཉམ་ལས་ཁང་མི་འདུགས་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱང་ཉེ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འདུགས་པར། སྒྲིལ་གྲགས་གཅིག་བསྐྱས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་གསར་བཞེད་གཏོང་བའི་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དང་། དལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱི་སྒྲེར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་སུ་བརྟན་དང་། ཁིང་འབྲོག་ཁེར་གཏོང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བྱུང་སྟེ། ཡར་ལངས་ཐོབ་པའི་དལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་ཁིང་ཆོད་དགོ་མཆོན་སྒྲིལ་ཡོད་པ་ཤེས་བར་བྱས་ནས། ཁིང་ཆོད་ཏུར་བཅོན་བསམ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱིས་བོད་ལྗེངས་སུ་ཁིང་འབྲོག་ལས་གཙོས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ཕྱོགས་ཐོག་ཕན་ནུས་འདོན་སྟེལ་གྱི་མཛུབ་སྟོན་འོག་ བོད་ལྗེངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གོང་གསལ་གྱི་ས་མཆོམས་དང་། ཁིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་སྲིད་ཏུས་བྱེད་བྱག་པ་ཁག་གསུམ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཀྱང་གྱང་བོད་ལྗེངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་ལྷན་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལས་དོན་སོགས་ལ་དོ་སྣང་དང་དམ་འདོན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བྱེད་ཐབས་སྒྲིལ་གྲགས་སྒྲིལ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལ་མི་འཆོམས་པའི་ཕན་མེད་གཞོན་འཁྱུར་གྱི་རིགས་མཐུན་དག་གང་གྲུབ་ཀྱིས་ཡོངས་སྤངས་དང་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད། ༡༩༥༩ལོའི་ཁིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལས་དོན་ནི་༡༩༥༩ལོ་དང་༡༩༦༠ལོ་ལས་ལེགས་པ་དང་། རིགས་རིས་ཆོ་ཆུང་དག་ཐེར་བྱས་ཆེས་རང་མོས་གཞིས་ཕན་གྱི་ཆ་དོན་སོགས་ཅུང་འཕུས་སྒྲིལ་ཆོད་ཅེས་ཡོད་སྟབས། རིགས་རིས་ཆོ་ཆུང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ཕྱོགས་ཐོག་ཕན་ནུས་ཅེས་ཅན་ཞིག་བཏོན་ཡོད།

༣ ཁྲིང་ཁྲིར་ནང་གི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་དང་ཆོད་ལས་ཁྲོད་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤངས་བྱས་བ་དང་། ཅུང་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྤྲེལ་བོད་སྦྱོང་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་གྱིས་ལག་ཤེས་བཟོ་བ་དང་ཆོད་བའི་དཀར་འཕེལ་སེལ་བ་དང་། ཁྲིང་ཆོད་ཏུར་བཅོན་རང་བཞིན་འདོན་སྟེལ་བྱས་ཤིང་། བོད་ལྗེངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཇམ་གསུལ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བའི་བདེ་འཇགས་ཐོག་ལ་དགོ་མཆོན་ལྡན་པའི་ནུས་ཤུགས་ཅེས་ཅན་ཞིག་སྒྲུལ་ཡོད་པས། ཁྲིང་ཁྲིར་གྱི་ནུས་པ་ཡང་འཕྱག་ཆ་དོད་པོ་ཆགས་ཡོད། མགོ་བདེ་སྐྱགས་ཆོད་མཁན་སོགས་སྒྲིལ་ཆོགས་ཐོག་འབྱུང་མི་འོས་པའི་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱང་མང་དུ་སོང་ཡོད་ཅུང་། འོས་འཆོམས་ཀྱིས་ཆོད་འདོན་བྱས་ཡོད།

༤ མང་ཆོག་གྱི་འཆོ་བའི་ཐད། ཁིང་ལས་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་བསྐྱེད་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་འཆར་ལོའི་ཐོན་ཆོད་ལྟར་

བསྐྱུས་ན། རྒྱུངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོན་ཚད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ལས་མི་བཟུལ། གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མཁན་ཡང་ཞིང་ལས་ཐེམ་དུད་སྤྱི་བརྒྱ་ཆའི་
གྲ་ལྡན་ལས་མི་བཟུལ་བ་དང་། རང་བྱུང་གཞི་རྒྱུན་ཐོག་མཁན་ཡོད་ཚད་གཏན་འཁེབས་ལྟར་བབ་བསྐྱུན་གྱིས་ཆག་ཡང་ཆ་ཆག་གཏོང་རྒྱུ་དང་།
ས་ཞིང་གསར་སྤེལ་ལ་སྤྱུལ་སྤོང་བྱས་ཏེ། ལུས་བཅོས་སྤྱོད་བདག་དང་། ལེ་ལའི་རིང་གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མི་དགོས་པའི་སྤྱི་དྲུས་ལག་བསྟར་
བྱས། འབྲུ་ལྷག་ཏེ་སྤྱུབ་ཐད། རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་དང་། ས་བོན། ལོ་གཅིག་གི་ཚད་ལྡན་ཟུང་འབྲུ་དང་གཟན་ཆས་སྤྱད་ཆེས་ཀྱི་འཕྲོས་ལུས་
འབྲུ་ལྷག་གི་བརྒྱ་ཆ་ལྡན་ལས་མི་བཟུལ་བ་དང་། ཉེ་སྤྱུབ་ཆེས་ཀྱི་ལྷག་འབྲུ་ཆད་མ་རང་འདོད་ལྟར་ཉར་འཛོག་དང་ཉེ་འཛོང་། ཅ་དངོས་
གཞན་དང་བརྩེ་ཆོང་བྱས་ཆོག འདི་དག་ཆད་མ་གྲུང་གྲུང་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་དྲུས་ཀྱི་བྲག་པ་
དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་གནམ་འབེབས་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བས་ལག་ལེན་འགྲིག་ཙམ་བྱས་འདུག ད་ལྟམང་
ཆོགས་མང་ཆེ་བར་འབྲུ་ལྷག་ཏུ་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་༡༩༩༧ལོར་བོད་རྒྱུངས་སུ་ལོ་ལྷགས་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་གི་ཉེར་ལེན་ལས་ཞིང་
ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་ཆའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་རེད། ན་ནིང་ར་རང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ཡོད་སྐབས་བོད་རྒྱུངས་ནང་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བ་ལ་
བསྐྱུས་ན། ས་གནས་འགའ་ཤས་ནང་ལས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་སྤྱོད་འཤམ་སྤྱི་དྲུས་ལྟར་ལེན་བསྟར་མེད་སྤྱི་དཔེ་བྱ་ཡིན་ནའང་ངས་བསྐྱུས་ན་
ངོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་སྤྱི་དཔེ་བྱ་ཡིན།

འབྲོག་ལས་ཐད་ལ། གྲུང་གྲུང་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཕྱགས་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་དྲུས་ཀྱི་བྲག་པ་དོན་ཚན་སྤུ་
གཏན་འཁེབས་བྱས་ཏེ། དབང་བའི་ལམ་ལྷགས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཅུང་མང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་པན་སྤྱི་དྲུས་
ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱགས་བདག་དང་ཕྱགས་ཆེ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཐོག་བདག་སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བས། ཕྱགས་
ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་མའི་ཆར་བརྟན་ལྡིང་བྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ནམ་པ་ཐོན་ཡོད།

འབྲོག་པའི་ཐད་ལ། ན་ནིང་ཕྱགས་ལས་ཀྱི་ཁུལ་དངོས་སུ་བསྐྱུ་ལེན་བྱས་མེད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ཞིང་འབྲོག་རང་མོས་ལྟར་བརྩེ་ཆོང་བརྒྱབ་
སྟེ། དཔལ་འབྱོར་འཁྲུག་ཆ་དོད་དུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ལག་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ན་ནིང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་ཆས་རང་མོས་བརྩེ་ཆོང་རྒྱག་པའི་
སྤེལ་རྒྱུ་གྱི་ཉེ་ཆོང་གོམས་སྤེལ་སྤྱོད་གསལ་བྱས་ཏེ། ཞིང་འབྲོག་དང་གྲོང་ཁྱེར་པན་ཚུན་གྱི་དགོས་མཁོ་སྤོང་བྱུང་ཡོད། དོ་སྤྲོམས་དང་དག་ཐེར་
གང་འཚམས་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། ཞིང་འབྲོག་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་བརྟན་ལྡིང་དང་ལེགས་བཅོས་ལ་དགོ་
མཚན་ལྟར་པའི་རྩ་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་དང་སྤུ་མ་རིགས་ལ་སྤྱི་དགའ་གིས་གྲངས་ཆད་གཏན་
འཁེབས་བྱས་པའི་ཆད་གཞི་ལྟར་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་མི་གྲངས་དེས་ཅན་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ལ་ཡོང་
སྟེ་བཟུང་བཅའ་དངོས་རིགས་འཆོང་གི་ཡོད། འདི་དག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་འཆོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དངངས་འཚུབ་སྟུག་བརྩོན་དང་། ལྷོ་གོས་ལ་
སེམས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་སེལ་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་ད་ལྟམོད་རྒྱུངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེ་བྱུང་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལམ་
གྲོང་བཅའ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་འཆོ་བ་འོས་འཚམས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད་པས། འཆོ་བ་བརྟན་ལྡིང་
དང་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་རྒྱུས་སྤོང་བདེ་བག་ལེབས་དང་། དགའ་དགའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེ་གོས་ཡིད་ཆོམ། ཐོན་སྐྱེད་འབད་
བརྩོན། གསར་བརྩོན་སྤྱོད་སེམས་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོ་རུ་བྱིན་པ་སོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་དང་
ལས་དོན་ལ་པན་བཞིན་ཡོད།

བཞི་པ། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒྲོར།
ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞི་ན། ཏང་གིས་བོད་རྒྱུངས་བཅན་ཀློལ་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་གིས་མཐུན་སྦྲིལ་
དང་། ཕྱགས་ཁུར་དང་ལྷ་སྐྱོང་། སྤོབ་གསོ། བསྐྱར་བཀོད་དང་མཉམ་འབྲེལ་བཅས་རྒྱུ་འབྲོངས་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། མི་རུང་མང་
ཅམ་ཞིག་ཏང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཐུན་སྦྲིལ་དང་འགྲུག་ཐབས་ཀྱིས། ང་ཆོའི་མི་དམངས་དམངས་གཅོའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤྱོད་བརྟན་
རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། དག་པོ་ཁར་རྒྱུང་དུ་སྤྱད་དེ་མི་ལམ་ལ་བསྐུལ་ནས། མི་མང་ཆེ་བསྐྱོད་བག་ལེབས་དང་། སེམས་ཕྱགས་ལྡུབ་འཕམ། ངར་
ཕྱགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་དམངས་གཅོའི་དང་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་ཐོག་སྤོབ་རྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་
བསྐྱོད་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། དམངས་གཅོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲོད་ལས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་ཆེས་འབྲས་ནི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་གྲོགས་པོ་
སོགས་ཆུར་འགྲུག་བྱ་ལུལ་མི་ཏུང་བཞིག་ལ་གཏོང་བྱག་གི་འཐབ་ཚོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་མངའ་བདག་མངའ་ཆབ་དང་དེ་དག་གི་ནང་མི་
ཆོར་སྤངས་འཛིན་དམ་དྲག་བྱས་ཏེ། ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བྱག་མི་ཆོག་པར་ཁོང་ཆོའི་གྲལ་ནས་སྤྱད་སྟུབས། དཀའ་
ངལ་དང་། འདྲིགས་སྤངས་སེམས་འཚབ་སྟེ་རུ་བརྟུག་པ་ལས། སྤྱད་སྟེ་བ་དང་། མཐུན་སྦྲིལ། ཆུར་འགྲུག་སོགས་ལེགས་པོ་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་
མི་རྒྱུས་ཏེ་ལས་ཏོན་ཐོར་དང་། སྤོབ་པ་ཡོད་ཆད། ཉེ་མག་འབྲེལ་དང་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དོན་དངོས་སུ་མི་དེ་ཆོའི་ཆུར་
འགྲུག་དང་བསྐྱར་བཀོད་ལེགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། ང་ཆོའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་མི་འོས་བ་དང་མི་ལེགས་པ། མི་
འཚམས་པའི་རིགས་དེ་དག་བཅོས་བ་རེད།

ན་ནིང་གྲུང་གྲུང་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཕྱགས་ལས་ས་ཁུལ་ཟུང་འབྲུ་ལེན་འོག དེ་སྤེལ་སྤྱོད་ཐོག་རིང་རྒྱུང་དེག་པའི་མཐོ་
རིམ་གྲོགས་པོ་གཅོའི་ལག་ཅིག་ལ་ཆད་གཞི་འདྲ་མེན་ཅི་ལྟར་ཡང་། ཆད་མར་སེམས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་སྤྱོད་ཆད་ཆབ་སྤྱི་དྲུང་
འཆོ་བའི་ཐོག་གོ་སྤྱི་གྱུས་མེད་པའི་མཐོ་རིམ་གྲོགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཆོའི་སྤྱོད་ཆེས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་གོ་སྤྱི་ག་
འོས་འཚམས་དང་། ཆབ་སྤྱི་དེག་མཐུན་ལམ་སྤྱད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀག་རྒྱ་
ལྷག་ཏུ་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན། མཐོ་རིམ་གྲོགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ཉེ་ཆར་གཞི་ནས་མི་གྲལ་དུ་ཆུད་དེ། རེ་ཞིག་སྤོབ་པ་བྱུང་བའི་བསམ་ཚུལ་
སོགས་རིམ་བཞིན་སེལ་ཐབས་ཡོད་ཅིང་། སྤོབ་དེའི་ངང་ཏང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ཏུར་བརྩོན་གྱི་རང་ཉིད་བསྐྱར་བཀོད་སོགས་གཞི་ཆའི་གནས་
ཚུལ་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་འདི་རིགས་རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་སུ་རྒྱ་ཆའི་བའི་ཞིང་
འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་སྟེ། མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ཀྱི་དམངས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་ཆོག་པ་བྱས་ཡོད། མདོར་ན་ཕྱོགས་སོ་
སོས་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཙམ་རེ་བཟང་དུ་སོང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གཞི་རིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ད་དུང་སྤྱོད་
མཐུད་དུ་བྱེད་སྤངས་མི་འདྲ་བའམ། ཆད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སྤོབ་པ་རྒྱུང་དེག་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་གི་ཡོད་པས། ཁོ་ཆོར་ཆབ་སྤྱི་དེག་ཡོད་

མདུན་ལམ་ཆབས་ཆེན་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་ཞིང་། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་ཆེས་མེད་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཏུ་ལམ་མེད་པར་ཆགས་པ་དང་། ཉང་གི་སྲིད་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་ནང་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའམ། མིང་དོན་མི་མཚུངས་པའི་གནས་ཚུལ་སྟགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་དང་ནོར་འཁྲལ་དེ་དག་ནི་ནིང་གྲུང་དབྱེད་གིས་གསལ་ཆེས། འདི་དག་ནི་གཞི་རྒྱ་ལྷུང་གི་ནོར་འཁྲལ་ཡིན་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་མཛུབ་སྟོན་འོག གྲུང་གྲུང་བོད་མྱེད་སེལ་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་ཁུར་ཏེ་ཡོད་བསྐྱར་དང་། ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལས་དོན་ལག་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ནི། ༡ ཇི་མེད་དྲངས་ས་གཙང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཚ་མེད། ཐབས་བརྒྱུས་སྟོང་གིས་གྲུབ་ཚུན་ཆོ་བཅན་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་པ་བ་བཅས་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་། ད་དུང་ཏུ་ལམ་མཛོན་སུམ་འདོམ་མེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཅུང་ཅིམ་ཡག་ཏུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟོ་ཡོངས་ཁྱབ་དང་མཛོན་སུམ་རང་ཆགས་མེད།

༡ དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་ཆེས་བོད་མྱེད་སེལ་ཡོངས་སུ་དགོན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་མ་གཏོགས་མེད། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་བསྐྱར་ཐབས་དང་། མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་དགོས་མཁོ་སྟོང་ཆེད། དམངས་གཙོའི་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ཉམས་སྤྱད་ཚ་གཏོར་དུ་གྱུར་བའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཤིག་དགོན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱར་གསོ་བྱས་ཡོད།

༡ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐད། ལྷ་སར་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་པ་དང་། དེར་གསུང་ཆོས་དང་ཆོས་རྒྱ་ཚུགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་འགའ་ཤས་ལ་ལྷ་རམས་པའི་མཆོན་གནས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། བཀྲའི་སྐུ་ལྷན་པོར་དགོན་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་ཅུང་འཕུས་ཆང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དེ་བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ལས་ཅུང་ཅིམ་ཇི་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་ཏུ་ལམ་འགལ་སྒྲ་ཆགས་མེད།

༢ སེར་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་ཐད་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷན་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་ཐེ་གཏོགས་དང་བཀག་འགོག་མཆོམས་འདྲིལ་བྱས་ཡོད་པའི་ཁྱེན་གྱིས། མང་ཆོགས་ཆོས་ཅུང་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་ལ་རྒྱ་སྐབས་བདེ་བོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་ད་དུང་རང་འདོད་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་སྐབས་བདེ་བོ་མེད། དཔེར་ན། གྲུ་རེན་ང་མོད་དང་དེད་གཉིས་ན་ནིང་གྱི་སྒྲ་དགྲ་བའི་ནང་སྒྲིལ་ཁུལ་དུ་བསྒྱེད་དེ་ལས་དོན་ལྷ་ཞིབ་སྐབས། སེར་སྐྱེ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རང་མོས་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་ལ་འདོད་ཡོད་ཅུང་། ལས་བྱེད་ཆོས་སྒྲིག་ཏུ་ཐེ་གཏོགས་དང་བཀག་འགོག་བྱས་ཁྱེན་ཚ་བ་ནས་སྐབས་བདེ་ཡོད་གི་མེད་པ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་། ས་ཁུལ་གཞན་དུ་འང་ཆང་གཞི་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ཏུ་ལམ་གནས་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བོ་ཡིན་གྱི་རེད།

༣ ཉང་གི་སྲིད་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཆང་མར་ཆོས་དང་རང་དབང་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་འདྲི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་བྱུར་ཅིམ་ལས་འགའ་ལེན་བྱས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་མྱེད་སེལ་ཡོད་བསྐྱར་གང་ཅིམ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆེའི་བའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཏུ་ཅང་དགའ་བསུ་དང་རྒྱུ་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟོ་ཆར་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་མེན་དུ་དྲུང་རང་དབང་མེད། དཔེར་ན། བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ནང་གྲུབ་ཐོན་སྟོང་ལྷག་ཕྱིར་རང་ལུལ་དུ་ལོག་འདོད་ཡོད་ཅུང་ལོག་ཏུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་དཔེར་ན། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ཅན་མེད་ཀྱིས་རང་ལུལ་དུ་བཏང་བའི་གྲུབ་ཐོན་ནང་། སྒྲིལ་པ་ཤར་མེད་པའི་གྲུབ་ཆེག་ཁྱི་ལྷག་གིས་ཕྱིར་དགོན་པའི་ནང་སོང་སྟེ་གྲུབ་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་འདོན་བཞིན་ཡོད་མོད། དགོན་པའི་ནང་ལོག་ཏུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཆད་གྲུབ་བྱས་ཐྱོང་མེད་པའི་མི་ཞིག་གསར་དུ་གྲུབ་བྱེད་དགོས་ན། བྱེད་མི་སྐབས་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲིལ་མི་དགོས། དས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ནང་ད་ལྟོ་ཡོད་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་རིགས་ནི་ཆ་ཤས་ཅིམ་རེད།

མདོར་ན། ༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༨༠ལོ་གཉིས་ནང་། བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཐོག་བྱུང་བའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་དང་ནོར་འཁྲལ་རྣམས་གྲུང་དབྱེད་གིས་མཛུབ་སྟོན་ལྷན་ན། ༡༩༨༡ལོར་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱེད་སེལ་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་ཁུར་ཏེ་གོང་འཕེལ་སྟགས་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཅུང་། ཡོད་བསྐྱར་དེ་ཅིམ་བྱས་པས་འདྲང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཚ་བ་ནས་འདྲང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་དུང་རང་ཆོས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ང་ཆེའི་ལས་བྱེད་ནང་གཞི་རྒྱུས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་གི་སྤང་པའི་ནང་། ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་དེ་འགྲིག་པ་དང་། འདོན་ཐང་ལྷན་པ། གྲུབ་འབྲས་ཡོད་སྐུམ་པའི་ར་རྒྱལ་ཁེངས་དྲེགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ད་ལྟོ་ཡིན་ཅུང་ཡོད་བསྐྱར་བྱས་མེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིན་དང་ནོར་འཁྲལ་ཡོད་བསྐྱར་དང་། ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་སྟགས་ཚ་བ་ནས་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་མེན་དེ་ལས་ཀྱང་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གནད་དོན་བྱེད་ཐག་པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཤད་ན། བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ལ་གྲུབ་འབྲས་མཛོན་གསལ་གང་ཡང་ཐོབ་མེད།

བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཇོ་དག་གི་གནད་འགག་ལ་སྐེབས་ཡོད་ཁྱེན། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྟོང་མ་ཐུབ་པར། མང་ཆོགས་ཀྱིས་ང་ཆོར་མི་དགའ་བ་དང་། སྒྲིལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གནས་ཚུལ་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཁྱབ་སྟེ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། ལོག་སྒྲིད་པས་ང་ཆེའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཉང་དང་འབྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་གསར་བཟུང་ཆེན་པོར་དམངས་འབེབས་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་སྟན་དང་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་དགེ་མཆོན་མེད་པར་རྟོག་དུ་བཟོ་བ་དང་། མི་འོས་བ་དང་མི་འཆོམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཐུན་ནས་རལ་པོར་ལྷན་པའི་སྒྲིལ་གསུང་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྲུང་དབྱེད་ལ་བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ལག་གི་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉམས་སྤྱད་མི་འགྲོ་ཆེད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གོན་དཔལ་ངས་ཅན་ཞིག་བཏང་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆེད་ལས་དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ལྷག་ཁ་ཤས་ཚ་འཇུགས་བྱེད་རྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བཟུང་གིས་མི་ལངས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་ཡོད།

སྐབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འདིར་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡིས་བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ལག་ཅིག་ཚ་འཇུགས་བྱེད་རྒྱུ་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ཆོག་ཅེས་མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་སྒྲིན་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་། མའོ་གྲུ་ཞིའི་ཡིས་ཆོག་མཆོན་གནང་བའི་བོད་མྱེད་སེལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དོན་དེ་བྱེད་རང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་དུ་བཅིས་ཏེ་

བྱ་བ་འདི་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཐུབ་འབྲས་སྟོན་དགོས་སོགས་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད། འདིའི་ཐད་ལ་ཐུན་གྱིས་སྒྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་རང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་སྤྱི་དྲུང་གི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དོན་དེ། བོད་རང་སྐྱོར་སྡེ་རུག་གི་སྒྲིག་མཁན་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཏུར་བཅོན་ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སལ་ཆར་རོམ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངས་སྐབས་ཐབས་མཉམ་དུ། སྤྱི་དྲུང་གི་སྐོར་ནས་ཀྱང་ཀྱང་བོད་སྡེ་རུག་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་ཁུར་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕྱུ་ཡིས་ཞིབ་པའི་ལས་དོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་འགན་རོགས་དང་། སྤྱི་དྲུང་གིས་ད་དུང་ཀྱང་ཀྱང་བོད་སྡེ་རུག་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཆང་མར་དེའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཡོད་ཅིས་ཀྱང་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཚོས་སྐབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་པའི་ཐད། ན་ནིང་བོད་རང་སྐྱོར་སྡེ་རུག་གི་སྒྲིག་མཁན་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཁང་གི་ཐེངས་སྐབས་ཅུ་མོ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱས་འདོམས་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཆེད་དུ་གྲོས་ཆོད་བཞག་སྟེ། གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་། ཀྱང་ཀྱང་བོད་སྡེ་རུག་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐབས་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་སྟེ། རྗེས་སུ་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བཀོད་ཁུབ་སྐུལ་འདེད་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཡོད་ཅུང་། ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཕྱུ་དང་། གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཉིན་ཐོག་ཉིན་བཅེགས་ཀྱིས་འཕར་འགྲུངས་བྱེད་པ་ལས་ཏུར་བཅོན་གྱིས་བསྐབས་མི་འདུག དེར་བཞེན་ན་ནིང་སྤྱི་ལྗོངས་དུ་བའི་ནང་བདག་སོགས་པེ་ཅིང་ལ་མ་ཡོང་གོང་། གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་གྱི་ཀྱུ་ཡིན་པའི་བཞེས་གཞོན་གཉིས་ལ་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱིའི་ལས་དོན་སྟོན་མེད་ཁུས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་སྡེ་རུག་སྐོར་སྐྱོང་གི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་པར་གྲ་སྒྲིག་གང་དག་བྱས་ཡོད་མེད་ཐད། ཁལ་མའོན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་མེད་ཁུས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ང་རང་ཉུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཁོང་ཆོར་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐོག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཚོས་སྐབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་ད་དུང་མའོན་གསལ་གྱི་ཐུབ་འབྲས་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད། འདིས་ཁྱོད་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུར་འཁྱའི་ཁོ་ཆོར་སྟོན་བཞེད་དུག་པོ་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོར་གདོང་དམར་པོར་གྱུར་ཡོད་ཅུང་། ངས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མཉམ་དུ།

སྐབས་དེར་ཀྱུ་ཡིན་གཞོན་པ་ཀྱུ་ཡིན་ཅན་གྱིས། ༡༩༩༡ལོའི་ལོ་སྤྱི་དུང་པར་དུ་ཚོས་སྐབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་འདྲི་བྱའི་སྒྲོམ་གཞི་འཇུགས་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཁོང་གི་སྐད་ཆས་དངོས་ནས་སྒྲོ་སེམས་འཁོལ་སོང་། གང་ལེགས་ཤེས་ན་ཁོང་ནི་དུའི་ཅི་ཡིན་པ་དང་། བཤད་ཟིན་པའི་སྐད་ཆ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱེད་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ང་ལ་མཆོན་ན་མ་གཞི་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་ཡིན་ལས་ཆབ་ཡིན་མོད། གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པའི་གནད་དོན་འདི་རིགས་ལ་བསམ་འཆར་བཏོན་ཏེ། འོག་རིམ་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་མི་ཆོར་ཅི་བཤད་དང་ལེན་དང་བསྐབས་དུ་འཇུག་དགོས་ན་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་བཀྲས་ལྷན་དགོན་པའི་མི་ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅམ་གྱི་ཚོས་སྐབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་འདྲི་བྱ་ཞིག་ཆོད་ལྟའི་ཆེད་གསར་འཇུགས་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་རང་ཉིད་དགོན་པ་འདིའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁང་གི་ཀྱུ་ཡིན་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་དུ་རང་ཉིད་བོད་རང་སྐྱོར་སྡེ་རུག་གི་སྒྲིག་མཁན་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་ཡིན་ལས་ཆབ་ཡིན་པའི་མིང་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བཤད་སྟེ་དུང་བྱང་ལྟེ་སྤྱོད་པ་མཉམ་གྱིས་བཅུགས་པ་ཡིན། དེའི་ཐད་ལ་འགལ་ཞུན་ཆེན་པོ་བཟོ་མཁན་མཉམ་དུ། ཡིན་ནའང་ཆ་བ་ནས་མཉམ་པ་མ་རེད། འདི་ལ་བཞུས་ན་བོད་སྡེ་རུག་གི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་ད་ལྟ་ཡིན་ཅུང་མི་འོས་བཤད་མི་འགྲིག་པའི་གནད་དོན་ཡོད།

བརྒྱུད་པ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐོར།
བོད་སྡེ་རུག་གི་མི་རིགས་ལས་དོན་ལ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འགྲུར་བ་བྱུང་སྟེ་དུས་རིམ་གསར་བཞིག་ལ་སྒྲིབས་ཡོད། མི་རིགས་གནད་དོན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཆའི་གནད་འགག་གས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་ཞིབ་པའི་སྒྲོ་སེམས་མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་བྱ་བ་གི་ཆ་སོ་སོ་བཞེད་སྐབས་སྟོན་དང་ནོར་འཁྱེད་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདིར་༡༩༩༡ལོར་ཀྱང་ཀྱང་བོད་སྡེ་རུག་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་མཐོང་ཆེན་དང་། སེམས་ཁུར། ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་དང་ནོར་འཁྱེད་མི་ཉུང་བཞིག་ལོ་བསྐང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་འདུག

༡ ང་ཆོའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔོན་ནང་གི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་མོག་པ་དང་ཟིང་འཁྱུག་པར་འཁོན་འདྲི་བྱེད་པ་དང་བསྟན། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ནི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དང་ཞེན་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམ་པའི་ཀྱུང་རྒྱུ་ཆེད་མཁྱེགས་བསྐྱར་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་བཞེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་བོད་རིགས་ལ་གནག་སེམས་དང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཏུ་ལམ་ལོ་བསྐང་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་འདྲ།

༢ གསར་བཞེད་དགོས་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་ [གཏོར་བཤིག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེར་འདོན་ཆེན་པོ། འཇུགས་སྐྱུན་ཆེན་པོ།] ཞིལ་དགོས་སྐབས། རྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དགོས་མཁོ་ལ་མ་བཞུས་པར་ཡོད་ཆོད་ཅིག་ཅར་དུ་གཏོར་བཤིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཁུབ་དེ། སྤྱི་དབང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་སྐར་བས་མདོན་གསལ་དང་ཐུགས་དྲག་དུ་གཡོ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ད་ལྟ་རིམ་བཞིན་ཞི་འཇགས་སུ་འགྱུ་བའི་རྣམ་པ་རྟོག་ཅམ་འདུག དེའི་ཕྱིར་ལས་བྱེད་ཚོས་བོད་ཆས་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷན་པའི་ཅ་དངོས་ལ་མཐོང་ཆུང་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་སྟོན་ལས་དེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཏུ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད། རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་སྡེའི་ནང་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་ཕུད་པའི་རྒྱན་ཆའང་ཡང་བསྐྱར་བཏགས་ཡོད། རལ་བ་བཅད་ཆར་བའི་སྐྱེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་འདོག་པ་དང་། རྒྱ་ཆས་ཀྱི་མཁུ་མཁུ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་བོད་ཆས་ཀྱི་ལྟུང་ལྟུང་ལ་བར་དཀར་རག་གཏོར་བ་དང་དར་ལྷོག་འཇུགས་པ་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྟེལ་ལྷར་བྱེད་བོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བཞུས་ན་མི་རིགས་ཀྱི་ཀྱིན་ཆས་དང་ལུལ་སྟེལ་གཉིས་ཀྱིས་ལ་མདུན་ལམ་ཞིག་འདུག

༣ རིག་གནས་སྒོམ་གསའི་ཐད། བོད་བརྒྱུད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་ཀྱང་དབྱེད་གི་བཀའ་ལྷར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒོམ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་མཐོ་རྒྱུས་ཤིག་འཕུར་ཡོད། གཞུང་བཅུགས་སྒོམ་གྱི་དང་དམངས་བཅུགས་སྒོམ་གྱི་ནང་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བཞག་ཡོད་ཁུལ་ཡང་། ངར་ཐུགས་འདུང་གི་མེད་པ་དང་སྒོམ་བྱེད་བྱ་ཐབས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་པས་སལ་ཆར་དེ་སྟོན་དང་གཅིག་མཆུངས་རེད། མདོར་ན། ༡༩༩༡ལོའི་བོད་སྡེ་རུག་གི་མི་

རིགས་ལས་དོན་དེ་འདས་པའི་ལོ་ལ་ཤུས་དང་བསྐྱར་ན་ནི་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་པས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་རྣམས་ཏུ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད།
ད་དུང་བོད་མཛུངས་ནི་མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རིམ་བཞིན་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་མི་རིགས་རང་སྤྱོད་གི་ཚུགས་སུ་
བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་པན་རྩལ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་སྟབས། དགྲ་བོས་རིམ་བཞིན་དཀྲོག་གཏམ་སྒྲིག་བྱ་ཡུལ་བཙལ་འཛུལ་མི་ཐུབ་པར་
བཟེས་བ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆན་སྟོན་ལ་པན་ཐོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

གོང་དུ་ཕན་གྱི་ཡིག་འབྲུལ་ཁྲིམ་ཤས་ཀྱི་སྟུན་ཞུ་འདིའི་ནང་། ང་ཚོའི་བོད་མཛུངས་ལས་དོན་ནང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གཙོ་བོ་སྟུན་སེང་ཞུས་ཡོད། དུས་མཚུངས་སུ་ཏང་གིས་ང་ཚོར་ཡང་ཡང་སློབ་སྟོན་གནང་དོན། ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་དང་ནོར་
འཁུལ་དང་བོ་དང་བཞག་གིས་སྟུན་སེང་ཞུས་ན། བྱུང་བའི་ནོར་འཁུལ་དང་སྟོན་ཆ་ལ་ཡོ་བསྐང་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅོས་དག་
ཐེར་བྱས་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་ལས་དོན་ནང་སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་དེ་ཚོ་མི་འབྱུང་བའམ་རྗེ་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། བྱུང་ཆར་ནའང་གང་
མཚུགས་སུ་མཐོང་སྟེ་ཡོ་བསྐང་དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོད་ཆད་ལེགས་པོར་འབྱུང་པ་དང་། ལུ་
མཐུད་དུ་མདུན་སྡོད་བྱེད་རྒྱ་འགན་ལེན་བྱེད་ཆོག ང་ཚོར་ནས་ཀྱང་དུས་ནག་ཏུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆན་སྟོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོའི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆན་སྟོན་འཛུལ་སྤྱོད་ལ་ཁབ་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྱོར་མེད་གྲུབ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ལས་འགུལ་
ནང་ང་ཚོའི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤར་ཡོད་གཙོ་བྱུགས་ཀྱི་བྱེད་རྩལ་སྟོན་ལས་ཤུགས་ཆེན་དང་། སྤར་བཞུག་། རྒྱུལ་བྱེད་ཐུབ། ངས་བལྟས་
ན་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་། འཕལ་ཕུགས་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན་ངས་པར་
དུ་ང་ཚོའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཆ་དང་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་དང་། མང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་
གཞི་འོད་འཕྲོ་བཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ངས་པར་དུ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་ཆ་མ་རེ་རེ་
བཞིན་གཅང་སེལ་སྟོན་འགོག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རིམ་བཞིན་ཆ་མེད་བཟོ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་སེལ་ཐབས་དགོས་
ན་སོག་མར་ངས་པར་དུ་དེ་ཚོར་རྒྱས་ལོན་པ་དང་། ངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། ཕན་ལ་བོད་མཛུངས་ཀྱི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་ཅུང་རྒྱས་ཡོད་
པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་བོད་མཛུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲིད་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་
ནོར་འཁུལ་དང་སྟོན་ཆ་གང་དག་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༨༩ལོར་འདིའི་ཐད་ལ་ཡོ་བསྐང་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅོས་དག་ཐེར་ག་རེ་བྱས་ཡོད་
མེད་ཅུང་ཆ་ཆ་དང་བའི་སྟོན་སྟུན་སེང་ཞུས་ཡོད།

མས་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཆ་ཆེན་པོའི་ནང་། བོད་རིགས་འདུས་སྡོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བོད་མཛུངས་ལས་གཞན་དུ་དུང་མཆོ་སྟོན་དང་། ཀན་སུའུ། ཟི་ཁྲོན།
ཡུན་ནན་སོགས་ཁོང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་དང་བོད་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་ཆ་མ་མི་རིགས་གཅིག་
དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཡིན་པས་པན་ཚུན་ཆ་མ་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། པན་ཚུན་དབར་གྱི་སྤྱི་དུག་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། གང་ཞིག་ལ་བདེ་སྤྱི་དུག་སུམ་ཆོགས་པོ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྤྱི་དུག་སུམ་ཆོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཏུ་ཅང་དགའ་སྒྲོ་དང་
སྟོབས་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་མཚུངས་གང་ལ་བག་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས། རང་ཉིད་ལ་བག་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དཀའ་
ངལ་འཕྲད་པ་ནང་བཞིན་ཏུ་ཅང་སེམས་ཁུལ་དང་སྟོན་གཡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ལས་དོན་གྱི་བཟང་ངན་ལས།
པན་ཚུན་དབར་ཐད་ཀར་གཏིང་ཟབ་པ་དང་གཡོ་འགུལ་གྱི་རྩལ་བ་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ན་བཟང་ངན་འབྱུང་སྤྱི། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྟུན་
ལྷའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྟུན་ལྷའི་བོད་རིགས་ས་
ཁུལ་དུ་ལས་དོན་ནང་སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་གྱི་ཁྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཆག་སྟོན་དང་ཀྱང་གྲུང་སོག་སྐབས་ང་ཚོའི་བོད་མཛུངས་རང་ལ་སོག་པ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན།

དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས། བདག་གིས་རྒྱ་དུ་སྟུན་ལྷའི་ཆེན་བཞི་ཡི་སྟུན་ལྷའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་དུག་ལ་ཏུ་ཅང་དོ་སྣང་དང་སེམས་
ཁུར་བྱས་པ་ནི། ང་ཚོ་མི་རིགས་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཅིག་པའི་སྟུན་ལྷའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཤ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་
པར་དུ་བདག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ནང་བཞིན། གཞན་གྱི་སྟུན་ལྷའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ང་ཚོའི་བོད་མཛུངས་ཀྱི་ལས་དོན་
ནང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཐེངས་འདིའི་བོད་མཛུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྟུན་སེང་དང་མཉམ་དུ་སྟུན་ལྷའི་ཆེན་བཞི་ཡི་སྟུན་ལྷའི་
བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་གི་གཙོ་བོ་འཕྲ། གཞི་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་དང་ནོར་འཁུལ་ཁག་ཅིག་དང་། མ་འོངས་ལས་དོན་ནང་
ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་དང་ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་ཆེད་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་བཅས་ཆབས་ཅིག་ཀྱང་དབྱང་ལ་སྟུན་སེང་ཞུས་པ་ཡིན།
ངས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་སྟུན་ལྷའི་ཁོང་ཆེན་གྱི་ནང་སྤྱི་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱས་པ་མིན། ཡིན་ནའང་ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་། མའོ་ལཱུ་ཞི། རྒྱལ་
སྤྱི་དུག་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་འགོ་ཁྲིད་འོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྤྱི་དམངས་སུ་ཡིན་ཅུང་སེམས་འཁུར་
བྱེད་ཆོག་པ་དང་། ཆང་མས་ངས་པར་དུ་སེམས་འཁུར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་རང་སོ་སོའི་ཤིས་འཛིན་ལྟར་ཏང་དང་སྤྱི་དགའ་དུ་གཞུང་གི་ལས་
དོན་ལ་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་དང་། ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་ཆེད་བསམ་འཆར་འདོན་པའི་འོས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད། དེར་བརྟེན།
དེ་རིང་འདི་ནས་བདག་གིས་ཤིས་པའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་སྤྱི་དུག་གི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་བསམ་འཆར་འགའ་ཤས་སྤྱི་
གསལ་མེད་པར་སྟུན་གསལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྟུན་ལྷའི་ཆེན་དང་། ཁྲོང་ཁྲོལ། རང་སྤྱོད་མཛུངས་སོ་སོ་བཅའ་ཁྲིམ་འགྲོལ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ནང་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ཉེ་བའི་ལོ་བཞིའི་ནང་། ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་། མའོ་ལཱུ་ཞི། རྒྱལ་སྤྱི་དུག་ཁབ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་གཅིག་གྱུར་གྱི་བཀོད་
འདོམས་འོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཆ་མ་བཅའ་ཁྲིམ་འགྲོལ་ཐོབ་སྟེ་ཡར་ལངས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་པོ་
གཏོར་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་རང་དམངས་གཙོའི་གསར་བཞེ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བཞེ་སྤེལ་བའི་དུས་མཚུངས་སུ། རྒྱལ་དམངས་
དཔལ་འབྱོར་མཚུགས་སུ་དུ་སྤར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེངས་དང་པོའི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སྟུན་འགྲུབ་
ཡོད། ཐེངས་གཉིས་བའི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞིའི་ཐད། ང་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་བའི་རིག་
པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྟོན་སྟུན་ལྷའི་ཐེངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་འདུགས་སྟུན་གྱི་སྤྱིའི་
ལམ་ཕྱོགས་དང་། མཆོངས་སྟོན་ཆེན་པོ། མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་བཅས་གཞི་འོད་འཕྲོ་བའི་དར་དམར་གསུམ་གསར་གཏོང་བྱས་ཡོད། ཏང་གིས་

དེ་ཚོ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ལ་ཅིས་སྤྱོད་བྱས་པས། མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་སློབ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་
དར་དམར་གསུམ་ལ་བཞེ་བཀར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དུས་སྐབས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་དར་དམར་གསུམ་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དང་། མི་
དམངས་མང་ཆོགས་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་ཤུགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། མི་དམངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དབུལ་བའི་རར་ཤུགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ནང་དེད་རབས་ཅན་དང་། ལྷབས་ཆེན་མི་སྡེ་རང་སྤྱོད། ལྷབས་འཕྲོར་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་
འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སེམས་ཤུགས་ལྷབ་འཕར་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱབ་ཀྱི་འཐབ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཐོག་མཁྱེགས་ལྷུར་
དུ་འཁོལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མཆོངས་བསྐྱོད་ཆེན་པོའི་ལས་འགལ་ཆ་ཆར་ལུར་ལུར་དང་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཐེངས་
གཉིས་བའི་ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ལོ་གཉིས་སྟེ་སྤྱི་ལོ་གསུམ་འབྲུག་བྱུང་ཡོད།

དེ་ལྟར་འདས་བའི་ལོ་ལྷའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་གི་དར་དམར་གསུམ་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་སྤྱོད། རང་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འཕྲོར་
འཛུགས་བསྐྱབ་དང་རིག་གཞུང་འཛུགས་སྐྱབ། རྒྱལ་སྤྱང་འཛུགས་སྐྱབ་སོགས་འཛུགས་སྐྱབ་མང་ཆེ་བའི་འཐབ་ཕྱོགས་ཐོག་འཛུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་
སྤྱོད་བྱུང་མ་ཕྱིར་བའི་ལྷབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་རང་ཕྱོགས་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅའ་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་ལེན་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱལ་གཅིས་སྤྱི་དམངས་
ཅམ་མ་ཟད་འཛུགས་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་མི་དམངས་རྣམས་ལ་འད་དགའ་འོས་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཟི་
འོད་འཕྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་ལྷན་ཡོད། ཟླ་ཁྲོད་དང་། ཀན་སུའུ། མཆོ་སྟོན་བཅས་ཁོང་ཆེན་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དང་མཆོངས་
བའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད། དེ་དང་དུས་མཆོངས་སུ་ལས་དོན་ལག་སོ་སོའི་འཁོར་མཐོ་བའི་རྒྱན་གྱིས། གཡེལ་ཐབས་ཡོད་
པ་དང་། གཡེལ་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ་ལྟམ་གྱང་བྱུང་ཕྱིར་ཡོད་པ་རེད། བཟང་དན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
གྱུང་དབྱེད་གིས་སྟེ་ཆེས་སུ་རྒྱན་རིང་བོར་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། མཐུན་རྟེན་གསུང་བའི་
གནད་དོན་ལག་ནི་ཕྱོགས་ཡོང་དང་འབྲས་སྟོར་ཆང་བ། གཏིང་ཟབ་དང་གནད་དུ་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལྷན་གྱིས་
ཤེས་བ་ནི་ཁོང་ཆེན་པོས་ལས་མེད་པས། སྟོན་ལྟེ་ཁོང་ཆེན་སོ་སོའི་སྤྱི་ལོ་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་འཆར་འདོན་པར་སྟོབས་པ་མེད་པ་
དང་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་མིན།

ཁོང་ཆེན་དེ་དག་གི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་གནད་དོན་ཐད་དམ་སྟོན་ཆད་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐབས་ཤེས་སྟོན་ཆོགས་
བརྒྱུད་དེ་གང་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཐེངས་འདིར་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ལོ་བྱེད་ཅམ་བསྐྱེད་རིང་ལ། གྲུང་གྲུང་ཀན་སུའུ་ཁོང་ཆེན་
ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩུའུ་ཅི་དང་བོ་མང་སྤྱོད་དང་། གྲུང་དབྱེད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བུ་ཡི་བུ་ལྷ་གཞན་པ་ལེའུ་ཁྲོད་གཉིས་ཀྱིས་རང་
ལ་གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་ལུང་བྱུང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་དང་། སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ་ཅི་བྱུང་སྤྱོད་བཟང་གཅིག་དེའི་
ཆེས་བདག་མཆོ་སྟོན་ལ་བསྟོར་དུ་མ་སོང་གོང་ལེ་ཅིང་གི་མཆོ་སྟོན་གསལ་མཐོན་ཁང་ནས་གྲུང་གྲུང་མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
གི་རྩུའུ་ཅི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སོགས་གདན་འདྲོན་བྱས་ཏེ་པ་ལུལ་གྱི་ཟས་རིགས་ཟ་སྐབས། སང་གའི་རྩུའུ་ཅི་ཡིས་ཆད་དུ་བདག་ལ་མདོར་
བསྟུན་དང་། གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་མཆོ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་འཁྲུག་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱུད། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་དང་ཆོས་
ལུགས་ལས་དོན་གཉིས་ཐད་བྱུང་བའི་ཆབས་ཆེད་སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་གཉིས། མཆོ་སྟོན་ལ་འཕྲོར་ཆེས་མཆོ་
སྟོན་ཁོང་ཆེན་མི་དམངས་སྤྱི་དགའ་བའི་རྒྱན་གྱང་། ། ། ཡོན་རེ་ཡོན་གྱིས་ཡོན་པར་མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐོབ་
པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས། ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་བྱུང་
བའི་གཡོན་ལྷང་གི་སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཡོང་ནས་ནང་ཁུལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་གསུམ། དེ་ཆེས་རང་ཉིད་དངོས་
སུ་མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཞིབ་བཤེར་ལྟ་སྟོར་ལ་སོང་སྟེ། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཏང་སྲིད་འགོ་ཁྲིད་མི་སྡེའི་མདོར་བསྟུན་གྱི་ལས་
དོན་སྟོན་ཁྲུང་ཉན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཆེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་གཞི་རིམ་
ལས་བྱེད་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆབ་མི་སྟེ་བསྟུན་ཏེ་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་བསྟུ་བསྐྱོངས་ཀྱིས། མང་ཆོགས་ལ་
དགའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་མེད་དང་། རེ་འདོད་དང་བསམ་འཆར་ག་རེ་ཡོད་མེད་སོགས་ཉན་འདོད་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་ས་
ཁུལ་དེ་དག་ལ་པལ་ཆར་དམངས་གཙོའི་འཆོ་བ་ཅ་བ་ནས་མེད་པས། ལས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་འདོན་དང་མ་མཐུན་པའི་བསམ་འཆར་བརྟེན་མཁན་
ལ་ལམ་སེང་གསར་བརྟེན་འོག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོག་པ་དང་། རྒྱུད་རྟེན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རྣམས་སྤྱང་བོ་ཆགས་ཏེ་ཡོངས་
ཤུགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་སྤྱོད་ཆབ་ཐད་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉར་།

ང་ཆོས་མང་ཆོགས་ལ་ཏང་གི་སྟོན་སྟེ་མི་འཛུ་བ་དང་། ཞུ་མོ་མི་གཡོགས་པ། དབྱུག་པ་མི་གཞུ་བའི་སྤྱི་དབྱུག་འགྲེལ་བརྟེན་བྱས་ཏེ། ཁོང་
ཆོར་ཏང་གི་སྤྱི་དབྱུག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསལ་བཤད་བྱས་པ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ས་གནས་དེ་གའི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྡེས་ཀྱང་
ས་གནས་ཀྱི་ཏང་དང་སྤྱི་དགའ་བའི་ཆབ་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཏང་གི་མིན་གསུམ་སྤྱི་དབྱུག་འགྲེལ་
བསྟུར་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་དང་། མང་ཆོགས་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད། དེའི་ཆེས་སུ་ངས་ཀྱང་མང་ཆོགས་
ལ། ཁྱེད་རང་ཆོས་བསམ་འཆར་འདོན་ན་ཐེ་ཆོས་དང་ཁོད་སྤྱང་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། ད་ལྟ་ཏང་གིས་མིན་གསུམ་སྤྱི་དབྱུག་གཏན་འཁེབས་
བྱས་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཆོར་རྒྱུད་རྟེན་གཏོང་གི་མ་རེད། ངས་ད་དུང་གྲུང་གྲུང་མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་མངགས་བཅོལ་གང་ལེགས་
བྱས་ཡོད་པས་ཆང་མས་སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། འདི་ལྟར་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་འཁྲུག་པོ་ཆགས་ཏེ་སྐབས་དེར་
གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་གཙོས་པའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆབ་ཀྱིས་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་བཟོད་བསྟུན་བྱེད་མི་
ཐུབ་པའི་དགའ་ངལ་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སྟོན་དང་ཨོར་འཁྲུལ། མ་འོངས་པའི་རེ་འདོད་སོགས་སྟེ་གསལ་མེད་ལ་མདོས་རྒྱུན་མ་སྟུས་པར་
མང་བོ་ཞིག་བཤད་པ་དང་བཞི། ཟླ་ཁྲོད་ཁོང་ཆེན་དུ་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱེད་ལྟུབ་ཅུས་ལ་རེ་འདོད་ཁྲུང་ཏེ་ཆོག་མཆན་གནང་བ་བརྒྱུད་ཁྲིན་
རྩུའུ་ནས་དབྱུག་སྟེ་རྩུབ་ཅུས་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་ལའོ་གྱི་ཀའོ་ཡིས་གཙོ་སྤྱོད་འོག གྲུང་གྲུང་ཟླ་ཁྲོད་ཁོང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩུའུ་ཅི་སངས་རྒྱས་
ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ང་ཆོར་ཟླ་ཁྲོད་ཁོང་ཆེན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་དོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟུན་བྱས། དེའི་ཆེས་ལྷན་ནན་ནས།
ངས་སངས་རྒྱུས་ཡོ་ཤེས་སོགས་ལ་དོགས་གནས་འགའ་དྲིས་པར་ལན་མང་བོ་བརྒྱབ་ཡོད་མོད་དོགས་པ་སེལ་ཐུབ་མེད། ཡིན་ནའང་གནད་

དོན་མི་ཉུང་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་ལྷན་ གཞན་ཡང་དབྱུག་གཙང་དང་། ལམས། ཨ་མདོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཆང་མ་ནི་མི་རིགས་དང་
ཆོས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་བར་གྱི་སྤྱི་དབྱེ་གི་ཆུ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་གཏམ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་མེད་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་
ལྟར་སྐད་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་གྱིས་གོ་གི་རེད། དེ་ཡང་ང་ནི་བོད་རིགས་ཁྱེད་དུ་མིང་གསལ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་མི་མང་
ཆེ་བས་ང་ལ་རེ་བ་འཆང་གི་ཡོད། གལ་སྲིད་སྤྱི་དབྱེ་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འཇམ་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བསམ་སྒྲིའི་གཏོང་
གི་སྐད་ཆ་བཤད་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་དམིགས་གསལ་གྱི་ཆ་ཆུན་འདི་བརྒྱུད་དེ་གལ་ཆེན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དང་དབྱེ་
གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲིའི་ནན་ཏན་ཞིག་བཏང་རྗེས། མེད་པའི་དེ་གལ་ཆེད་གནད་དོན་གསུམ་ཤད་ཆེག་བསྐྱུས་དོན་ཟབ་གྱི་སྒྲན་སེང་
ཞིག་ལྷ་ཅོས་ཡོད།

སྒྲན་སྒྲིའི་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་སྒྲན་དང་ནོར་འཁུལ་དེ་ས་གནས་སོ་སོའི་ནང་ཆབས་ཆེ་ཆུང་མི་འདུ་རུང་།
ཅ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོའི་བོད་མྱོང་ས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲན་དང་ནོར་འཁུལ་ཁྱོད་གྱི་བོད་མྱོང་ས་རང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲན་དང་ནོར་
འཁུལ་འགའ་ཤུག་ གཞན་ཆང་མ་འདྲོམས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དུས་ཡུན་རིང་བ་དང་། ཆབས་ཆེ་བ་དང་གཡོན་མལ་
ཆེ་བ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ས་ཁུལ་འདི་ཆོ་མང་ཆེ་བའི་ནང་པོ་མོ་རྒྱན་གཞོན་གྱི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ནས་ང་ལྟ་བུའི་བོད་རིགས་ཁྱོད་གྱི་འགོ་
ཁྲིད་པ་འཕྲད་མ་ཐག་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ནང་གི་སྒྲིག་བསྐྱུས་བཤད་པ་དང་། མིག་ཆུ་འདོན་པའི་ཡིད་སྒྲིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་གྱི་འདུག
འདིའི་ཐོག་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ལྷན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆང་མས་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་མཐོང་ཐུབ།

གནད་དོན་དང་པོ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐོར།

ངས་གོང་དུ་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་གནད་དོན་བརྒྱུད་པའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན། གྲུང་གོ་གསར་བ་དབྱུག་བརྟེས་བ་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཉུང་
དང་མཉེ་གྲུའུ་ཞི་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ལས་མཛེངས་ལྷན་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། ཉུང་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་སྤྱི་དབྱེ་དང་ཆོས་
དད་རང་མས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱེ་གྲུག་གཟེ་འདྲ་འཕྲོ་བའི་འོག་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོ་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཉུང་ལྡན་གྱི་ཐད་ཀའི་དབྱེ་ཁྲིད་དང་གཙོ་སྤྱོད་འོག
རིམ་པ་སོ་སོའི་ཉུང་ལྡན་ལས་ཕྱེད་པ་མང་ཆེ་བས་བོད་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཅོམ། མཐོང་ཆུང་ཕྱེད་པ་སོགས་དོར་དྲོ་ གྲོ་
གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་བྱ་བ་ལགས་པོ་གང་མང་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དེས། ཁོང་ཚོ་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་ཞབས་འདགས་
པ་ལུལ་བྱུང་ཅན་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཆོད་ཡོད།

བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྐབས། སྒྲན་སྒྲིའི་ཞིང་ཆེན་
དང་གྲོང་ཁྲེན། རང་སྐྱོང་མྱོང་ས་སོ་སོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་སྒྲན་སྒྲིའི་མི་རིགས་སོ་སོས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་རོགས་
རམ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་ཐད། ཉུང་གིས་བརྟེན་བསྐྱོད་དང་འོས་མཆོམས། དམིགས་
གསལ་གྱི་ཕྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལྟར་གཅེས་བའི་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་དད་
ཐོབ་ཐང་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ལ་དུ་ལམ་འཕུས་སྒྲོ་ཆང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་
ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ནང་མི་རིགས་གཞན་ལ་དོགས་ཐོན་དང་ཟུན་རྟོགས། འཁོན་འདྲིན་ཕྱེད་པ་སོགས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་
གཞོན་གཞིའི་རིགས་རིམ་བཞིན་མེད་པར་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉུང་གི་མཉེ་གྲུའུ་ཞི་ཡི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག གྲུང་དུ་མི་དམངས་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ནང་། མི་རིགས་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་ཉམ་ཆུང་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་སྟོན་ཐོན་གྱིས་རྗེས་ལུས་ལ་མཐོང་ཆུང་ཕྱེད་པ་སོགས་དོར་
ནས། འདྲ་མཉམ་བདེ་སྤྱི་དབྱེ་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་གསར་བ་བཙུགས་ཤིང་། མི་
རིགས་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་དགའ་སྒྲོ་ཆེན་པོ་སྒྲིལ་བ་སོགས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཆང་མར་ཆང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་ཡོད་པས། རྒྱལ་གཅིག་གྱི་བསམ་སྒྲིའི་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འཕེལ་ལ་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱིན་འདུག དུས་མཆུང་ས་སུ་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རིམ་
བཞིན་གོ་རྟོགས་སང་པ་དང་། གསར་བརྗེའི་སྒྲོ་སེམས་དང་གལ་རིམ་འདུ་ཤེས་ལྷན་པ། བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འདྲིན་གྱི་ལམ་ལུགས་འོག་ནས་རང་
ཉིད་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་སྟེ། ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཕྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་ཡོད།

སྐབས་དེར་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འདྲིན་གྱི་གནད་ཆེད་ལྟར་སྒྲུལ་དང་། དཔོན་པོ་མང་ཆེ་བ་ཉུང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་
གྱུར་གྱི་གཟིགས་སྐྱོང་འོག མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོལ་ཆང་མི་འདྲ་བའི་ཡར་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བཅོས་བསྐྱར་ལ་བརྟེན་སྤྱད་དང་མོས་
མཐུན་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ལགས་པོ་རེད་འདུག ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བྱས་སྟེ། བཅོན་རྒྱལ་
རིང་ལུགས་དང་གོ་མིན་ཉུང་འོག་སྤྱི་དབྱེ་པས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ལ། གྲུང་ཁྲན་ཉུང་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་
རིགས་ཅུ་མེད་བཟོ་གི་རེད་ཅེས་སོགས་འོག་སྤྱི་དབྱེ་གྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་གསོ་དང་དྲྀྀག་གཏམ་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པའི་ཆུན་གྱིས་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་
ཀྱི་བསམ་པའི་ནང་། གྲུང་ཁྲན་ཉུང་གིས་རང་གི་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས་ལ་གཞོན་འཆོ་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་དོགས་པ་ཕྱེད་གྱི་ཡོད། ས་
ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལས་ཕྱེད་པས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་ནུམ་འཁྱར་ཡག་པོ་བཟུང་མེད་པ་མ་ཟད། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་མཆོ་སྟོན་དང་
དཀར་མཛེས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཆགས་པར་ཐོག་མདོན་སུམ་འདྲོམས་མེད་ཀྱིས། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱི་ལྟར་གཅེས་པའི་ནང་ཆོས་
ཡག་པོ་མེད་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་མིན་ཚུལ་སོགས་ཁྲུང་ས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏམ་མང་པོ་བཀོད་འདུག་པ་དང་གཅིག ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་
ནས་བཅོས་བསྐྱར་སྐོར་གྱི་ཆོགས་འདུ་སྐོར་ཆོགས་དང་གྲྀྀག་ཕྱེད་སྐབས། བཅོས་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་བན་ལ་
གཞོན་འཆོ་སོག་སྤྱི་དབྱེ་པའི་རྟོགས་མཆོན་ཐོན་པ་དང་གཉིས། བཅོས་བསྐྱར་ཕྱེད་ཐབས་ཐོག གོང་རིམ་གྱིས་བཤད་སྐབས་ཞི་བདེ་ཕྱེད་ཐབས་
དང་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱ། དེའི་མཆོམས་གསལ་ཞིང་། སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུལ་སོགས་ཆང་མ་དུ་ཅང་གསལ་བོར་བཤད་འདུག་པ་དང་། འདོད་སྒོ་
ཁེངས་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་འོག་རིམ་ལ་སྟེབས་དུས་རིམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་དག་སྤྱི་དབྱེ་ཕྱེད་ཐབས་དང་ཁུལ་མདོན་སྒྲོ་བཅོས། དེའི་
མཆོམས་མི་གསལ་བ། སྤྱོད་སྤྱོད་མ་འདྲང་བ་སོགས་ཀྱི་འཁྱར་སྟོན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་པས་མི་རྣམས་ཉུང་སངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གསུམ།
བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་མ་བྱས་སྟེན་དག་ཆས་ཅིས་ལེན་ཕྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག་པར་བརྟེན།
རིམ་པ་ཁག་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ང་ཚོར་སྤྱི་ལྟར་པོ་གཏོང་ངེས་རེད། དེ་མིན་ན་སྟེན་དུ་དག་ཆས་ཅིས་ལེན་ཕྱེད་
དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་བཞི།

དེ་མིན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་
དངངས་སྒྲགས་དང་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་ཚུལ་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་མི་ལོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་གྱི་ཡོད། སྐབས་
འདི་དང་བསྟུན་ནས་བཅོན་ཆུལ་རིང་ལུགས་དང་ཕྱི་ཆུལ་གྱི་ལོག་སྒྱུད་པས་ཆུབ་སྒྲོལ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལོག་ བོད་མྱོངས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྒྱུད་
རུ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁག་ཡང་ནས། ང་ཚོའི་གངས་ལྷོངས་ལུལ་གྱི་ཅུམ་པ་ཟེ་མཁན་དང་། མ་ནི་བགྲང་མཁན་
ཆང་མ་རྟོག་ཅ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས། ཞེས་ལོག་སྒྱུད་ཀྱི་སྐད་འབོད་ཆུག་གི་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་བསྟུན་པའི་ཟིང་འཕྲུག་སྒྲོང་བའི་ཆེད་
ལོག་སྒྱུད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆའི་ལོག་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་པོ་ལ་མགོ་སྐོར་ཐེབས་པ་
དང་གཅིག་ ལོག་སྒྱུད་ཀྱི་གོ་མིན་ཏང་ཅང་ཅེ་ཅི་རུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་དང་ཟིང་འཕྲུག་སྒྲོང་བའི་
ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ ས་ཁུལ་སོ་སོའི་བཀའ་བཀོད་དང་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དཔོན་པོའི་ཁྲོད་ལོག་སྒྱུད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་
མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་གསར་བཞེད་རྒྱུ་གྱི་དྲག་པོའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཕྲུག་སྒྲོང་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དོན་ལ་འབད་
བཅོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་གསུམ་བཅས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནད་དོན་བཞི་བ་དང་གསུམ་པ་ལྟར། དྲུག་ཕྱོགས་དང་རང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་
བཅོས་བའི་འཕྲུག་འབྲས་སྒྲུབ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་གསར་བཞེད་རྒྱུ་གྱི་དྲག་པོའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཕྲུག་གི་དོ་བོད་དང་ཆ་
རྒྱུན་ལྡན་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། ཅུམ་པ་སྒྲུབ་ཆོགས་ཀྱི་ཟིང་འཕྲུག་གི་མི་ལྷོ་གང་སར་མཆེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཟིང་འཕྲུག་གིས་བོད་
རིགས་ལ་བཞེད་ཀྱིས་མི་ཡང་ཁོང་རྟོགས་མཐའ་མེད་པའི་གཞོན་འཆོའི་གྲུག་དང་། སྒྲུག་བསྐལ་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། བོད་རིགས་ལ་སྤར་མ་
གྲགས་པའི་ཆབས་ཆའི་ཉམས་རྒྱུད་བྱུང་དོན་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་ཟིང་འཕྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་མཁས་མཛངས་
ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་ ཟིང་འཕྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྐོར། ཟིང་འཕྲུག་ལ་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བའི་ཏང་དང་མེས་ཆུལ་དང་། མི་དམངས་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱེད་
པའི་གསར་བཞེད་རྒྱུ་གྱི་དོ་བོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེས་པར་དུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་
རེད། ཞོད་འཇགས་གཏོང་ཐབས་ཐོག་ ཏང་གི་དཔག་དོན་གྱིས་རྒྱུད་རྟོག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་རྒྱུ་རྟོག་མང་ཆོགས་ལ་སྒྲུལ་སྒྲོང་བཅས་
ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་གསུམ་པོ་འདི་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་འོས། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཅ་འཕྲུགས་མེད་པར་མང་ཆོགས་སྒྲུལ་སྒྲོང་བྱེད་པའི་
གོང་དུ་བོད་མྱོངས་ཀྱི་མང་ཆོགས་ཅུམ་པ་ཀྱི་འགྲོག་རང་ཁྱར་སྐོས་ཅ་ཁྲིམས་ལ་ཆེ་སྲུང་བྱེད་དགོས། བོད་ལུལ་ས་ཆ་གང་དུ་རྒྱ་པ་ཆར་གཙོད་
དང་། བཟང་བོ་སྲུང་སྒྲོབ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། བཟང་རན་མཉམ་བསྐྱེད་དང་གང་བྱུང་དུ་རྒྱུད་རྟོག་གཏོང་བ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འོས་བ་ཞིག་རེད།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་རྟོག་བྱེད་སྐབས་རྒྱུད་རྟོག་བྱ་ལུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། འདིའི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་
གསལ་བོ་བྱེད་དགོས་ན། ཐོག་མར་ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཟིང་འཕྲུག་བྱུང་བ་དེ་དྲག་གི་གཙོ་སལ་དང་སྤྱི་བྱེད་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་གང་ཡིན་དང་།
ཡོངས་ཁྱབ་དང་དཔེགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན། གཅིག་གྱུར་དང་ཐོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ག་རེ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བརྒྱུད་
ནས། གཏོང་ཟབ་གཟབ་ནན་གྱིས་ནོར་འཁྲུག་མེད་པར་བརྟེན་དུ་བྱུང་བྱས་ཏེ། ཟིང་འཕྲུག་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་ཁྱད་ཆོས་
གནས་ཚུལ་སོགས་གསལ་བོ་དབྱེ་འབྱེད་གྱིས་དཔའ་འབེབ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། ཁྱད་སྤངས་མེད་པའི་གཏམ་འཆལ་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆོས་བྱས་ཏེ་
ཟིང་འཕྲུག་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བྱ་སྒྲུབ་ཐ་ཤལ་དེ་རིགས་བཀག་འཁོག་དམ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲགས་དང་། མགོ་སྐོར་ཐེབས་ནས་ཟིང་འཕྲུག་ལ་ཁྱགས་པའི་མི་དམངས་ལ་ དོགས་སེལ་དང་། མི་སེམས་ལྗང་
འཇགས། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲུག་གི་ལས་དོན་གཙོ་འཛིན་དང་། ཁོ་ཚོའི་རན་སྒྱུད་ཏུ་ཤུགས་ལ་བཟོད་སྒྲོམ། ཁོ་ཚོར་
མཐའ་ལ་མ་གཏུགས་བར་དུ་དཔག་དོན་གྱི་རྒྱུད་རྟོག་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ཡང་གསར་བཞེད་རྒྱུ་གྱི་དོ་རྒྱུ་བྱེད་ཆེད། ཟིང་འཕྲུག་སྒྲོང་བའི་མི་དེ་ཚོའི་
ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་མགོ་སྐོར་ཐེབས་པ་དང་། བཅོན་མེད་ཀྱིས་ཟིང་འཕྲུག་རུ་ཁག་ནང་དུ་ཁྱགས་སུ་བརྟུག་པ་ཡིན་པས་མི་དེ་དག་ལ་འང་ཆ་རྒྱུན་
ངེས་ཅན་ལོག་ཟིང་འཕྲུག་སྒྲོང་མཁན་གྱི་གཡོ་སྒྲུབ་ཐེར་འདོན་དང་། ཟིང་འཕྲུག་གི་ནག་ཉེས་ཁྱབ་བསྒྲགས། ཁོར་ཆོར་དོགས་སེལ་དང་། དོན་
དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་གང་ཐུབ་དང་ཆུར་འགྲུག་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཟིང་འཕྲུག་རུ་ཁག་གི་ནང་ཁུལ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་འཁྱེད་
གཞོངས་མེད་པ་དང་། མཐར་ད་དུང་ལམ་ནོར་སྤྲོད་ཤེས་མེད་པའི་ཟིང་འཕྲུག་པ་ལ་དཔག་དོན་གྱིས་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་དགོས། འདི་ལྟར་
བྱས་ན་ད་གཟོད་ཁྱད་སྤངས་ལུང་ལྡན་པ་དང་། ཞི་དྲག་དོ་སྤོམ་སྒྲུབ་བདེན་དོན་གསལ་སྒྲོན། མི་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་སྤངས་ཏུ་བཀའ་དོན་སྤྲོ་བ་སྒྲུབ་། མི་
སེམས་འགྲུག་པ། དྲུག་མཐར་རང་རྒྱལ་སོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་བཟང་བོར་རང་སྒྲུབ་དང་། འོས་མཆོམས་ཡང་དག་ ལྷན་མཉམ་དྲུངས་
གཙང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་དཔེར་འོས་བའི་བྱེད་སྤངས་འདི་རིགས་ནི་ལོ་ངོ་ཁྲི་སྟག་གི་བསྐྱེད་བཞེད་བྱ་ལུལ་དུ་འགྲུར་ངེས།

ཡིན་ནའང་ཟིང་འཕྲུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྐབས། སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་གསར་བཞེད་རྒྱུ་གྱི་དྲག་པོའི་དོ་ལོག་ཟིང་
འཕྲུག་ནི་དྲུག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འཕྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་ན། ཟིང་འཕྲུག་པའི་ནང་དྲུག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་དང་། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་
བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ནས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོའི་ལོག་རིམ་གྱི་ཏང་སྲིད་དཔག་གི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྤྱོད་དོན་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེར་བསམ་
སྒྲོ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། དྲུག་བོད་དྲུག་གི་ང་ཚོ་ལ་རྒྱུར་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་འཐབ་འཛིང་རེད། བརྟེན་དུ་ཞིབ་
འཕྲུག་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པར་འཕལ་དུ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་དགོས་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ད་དུང་དཔག་དོན་ནི་གཞན་དབང་དུ་མ་
སོང་བར་རང་འགུལ་གྱིས་ཆོད་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྒྲུབས། ལག་གང་སྒྲུབ་ཀྱི་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་བཏུང་ཐོག་བཤད་
པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་གནས་ལུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། ཟིང་འཕྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་བཅས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་གཟབ་ནན་དང་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། དོན་དངོས་དང་མི་འཆོམས་པ་དང་འཕྲས་སྒྲོ་མི་ཆང་བ་མཁས་
མཛངས་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་མི་འདུག དེའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ནི།

༡ བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཕྲུག་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཐོག་མར་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོ་ཤོག་དང་། ས་ལུལ་གཅིག་སྒྲུབ་ནས་ཟིང་ཆ་ལངས་བ་ཞིག་ལས་
ང་ཚོའི་རྟེན་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

༢ ལྷག་པར་དུ་ཟིང་འཕྲུག་པ་དེ་དག་ལ་དཔག་དོན་གྱི་མདུན་ལམ་མེད་པ་སྟེ། ཁོ་ཚོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བཀོད་འདོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཅ་

འཇུགས་དང་གོ་ལག་ཏུ་ཅང་ཞན་པ། དེ་བཞིན་པན་ཚུན་བར་རོགས་སྒྲོབ་དང་རམ་འདེགས་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་འགལ་བ་མང་ལ། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གསར་བཟེར་དོ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་གཡལ་འགྲེང་ཡིན་པ་སོགས་པལ་ཆེར་རྒྱལ་ཁོབ་རྒྱ་མང་གཞི་མེད་པ་དང་། འཐབ་ཁུས་སྟོན་པ་དེ། དེར་བརྟེན། ཟིང་འཇུག་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མའོ་ཙེ་རྩེད་གི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་འཐབ་ཁུས་དང་འཐབ་ཚོད་གྱི་དྲག་ཆས་སྒྲིམ་ཤིང་། དེར་རབས་ཅན་གྱི་གོ་ལག་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་གཟི་བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཀྲང་གོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དྲུག་བཟུང་སྟེ་ཁག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་མིག་ལྡན་གཡང་མཆོངས་ཁོན་དང་། ང་ཆོར་མཆོན་ན་སྒྲུང་མའི་གཤོག་ཆུལ་གྱི་རི་རབ་འཛམ་འདྲིན་གྱི་དཔེ་ལས་མ་འདུས་ཤིང་། ང་ཆོས་ཇ་དྲག་གི་བྱ་སྟོང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད། ང་ཆོར་ཟིང་འཇུག་གི་གནས་ཆུལ་བརྟུན་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ཆོད་ཡོད་པ་དང་། དེས་པར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འཐབ་ཁུས་དང་འཐབ་ཚོད་སྟོན་དྲག་བོའི་གནས་ཆུལ་གཟབ་ནན་དང་བརྟུན་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་འཐབ་འཛིང་གི་སྟོན་དུ་བསྐྱབས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དམག་དོན་སྐྱོར་ལ་རྒྱས་མངའ་མེད་མཁན་ངས་ཀྱང་ཤེས་གྱི་ཡོད།

༡ གསར་བཟེར་དོ་རྒྱུ་གྱི་དྲག་བོའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཇུག་དང་། ང་ཆོར་བར་གྱི་འགལ་བ་ནི་དྲག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་ནི་དོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལྷགས་ལྷ་བུའི་བདེན་དོན་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཟིང་འཇུག་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་བཟེར་དོ་རྒྱུ་གྱི་དོ་བོད་ཆ་རྒྱུན་ལྡན་འདུག་ཅེས་བཤད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འདིའི་ནང་ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ང་ཆོར་དོན་སྐྱོར་མེད་པའི་བྱ་སྟོང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རྒྱུས་ལ་དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་སྒྲིམ་བ་དང་། ཡང་ན་ལོག་སྟོང་པས་མགོ་སྐྱོར་འོག་ཟིང་འཇུག་ལངས་བའི་རིགས་ཏུ་ཅང་མང་བོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲག་སྒྲིམ་ཁན། ཡང་ན་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་མཁན་དེ་དག་ནི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཡིན་པས། ང་ཆོས་གོམ་པ་དང་པོ་དེས་པར་དུ་དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། མི་མེས་ལྟེང་འཇགས། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་དེ། རོར་འགྲོད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། གོམ་པ་དང་བོ་ནས་དྲག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ལྟར་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནི། ངས་བལྟས་ན་ཏུ་ཅང་མི་འོས་བཞིག་རེད།

༢ དོན་དངོས་སུ་ཟིང་འཇུག་ལངས་མེད་ནའང་། དྲག་གཞོན་བྱེད་འདྲིན་ཡོད་ཆེ་བསྟོན་འཇུགས་དམའ་འབེབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྟེན་དྲག་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་གཅིག རྒྱུ་ཆོས་དང་སྟེ་འགྲོའི་བདེ་སྟོང་ཆེད་འདུ་འཛམ་གྱིས་ཞབས་རིམ་སྒྲིབ་མཁན་ཆོང་གསར་བཟེར་དོ་ལོག་པར་ཆིས་དེ་དྲག་གཞོན་དང་རྒྱུད་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཉིས། ཟིང་འཇུག་ལངས་རྒྱུ་རྟེད་དང་ཡང་ན་ཟིང་འཇུག་ལངས་འདུག་ཅེས་ཁྱུངས་ལུང་མེད་པའི་དྲུག་གཏམ་ལ་བརྟུན་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བར་ཡིད་ཆེས་དེ་ཁྱག་བཞུར་བའི་དྲག་གཞོན་དང་རྒྱུད་རྟེན་བྱས་བ་དང་གསུམ། འདི་གསུམ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱུངས་ལུང་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐབས་རྟུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། འདི་ལྟེང་གནད་དོན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཇུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་ཁྱེད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མོད། ཀྱང་དཔུང་གིས་ཀྱང་འདིའི་ཐད་ཏུ་ཅང་གསལ་བོར་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པས། དེ་རིང་ཐུན་གྱིས་གོང་འཁོད་ཀྱི་གནད་བསུས་ཤིག་སྟན་མེད་ཁྱེས་ཡོད། དོགས་གནད་འདི་རིགས་ཤེས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་ཆོག་པར་བྱ།

མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་ན། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འཇུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས། ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཁྲིམས་ཁག་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཆུལ་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་གི་བྱེད་སྒྲུངས་ལག་བསྟར་ལེགས་པོ་བྱས་མེད་སྐབས། ཟིང་འཇུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གངས་མང་ཞིང་། དུས་ལུན་རིང་བ་དང་། ལངས་ཕྱོགས་མཁྱེགས་འཛིན། ཟིང་འཇུག་མཐའ་འཁྱེངས་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཆུལ་བྱུང་སྟེ། མི་མང་བོ་ཞིག་གི་རྒྱས་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་སོན་སྟེང་ལའང་གཞོན་སྟོན་ཆབས་ཆེན་སྟོན་པ་དང་། བོད་རིགས་རྒྱུས་ཤེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཞིང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལའང་གཞོན་འཆོ་ཆེན་པོ་སྟོན་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྲོང་གུར་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་དང་། འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱན་ནས་ལེགས་པོ་དང་འཆམས་པོ་མེད་པ་སོགས་པན་མེད་ཀྱི་རྟོག་དུ་སྟོན་མ་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་སྐྱོར། ང་ཆོ་ནི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པས། མི་དམངས་རྒྱུ་ཏང་དམངས་གཙོ་ལག་བསྟར་དང་། དྲག་པོ་ལ་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན། ཡང་དག་པའི་ངང་དྲག་དང་རང་ཕྱོགས་དཔེ་འབྱེད་དང་། མི་ངན་གཅིག་ཀྱང་སྟོང་གཡེང་མི་གཏོང་བ་དང་། བཟང་བོ་གཅིག་ལའང་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་མི་བྱེད་པ་བཅས་ནི་ཏང་གི་འདོད་ཆུལ་དང་སྲིད་ཁྲིམས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན། ལམ་ནོར་སྟོན་ཤེས་མེད་པའི་ཟིང་འཇུག་པ་དང་། གསར་བཟེར་དོ་ལོག་པ། ཆོས་ལོག་སྟོང་གྱི་ཞིང་བདག་དང་འབྲོག་བདག་སོགས་གསར་བཟེར་གཞོན་འཆོ་དང་། མི་དམངས་ནས་ཤ་འཁོན་ཡོད་རིགས་བཀག་ཉར་དང་འཛིན་བཟུང་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཅོད་དྲག་པོ་བྱས་དེ། མིག་སྟོན་ངན་འགན་བྱེད་མཁན་ལ་ཕྱིས་འདོམས་བྱ་རྒྱ་ནི་དགོས་དེས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་འགན་འཁུར་མི་སྟོན་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་འཐུས་སྐོ་ཆང་བ་ལག་བསྟར་བྱས་མེད།

རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འབྲོག་གོང་སྟེང་ནང་ཏུར་བཅོན་ཅན་སྟོན་མ་དགོས་པར། ཏུ་ལམ་རྒྱན་བྱས་དང་བྱུང་མེད་སོགས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་སུ། གཞན་གཞོན་ལུ་དང་། དར་མ། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་བསམ་ཤེས་ཅན་རྒྱུས་གོང་སྟེ་ཁ་ཤས་ནང་མང་ཆེ་བ་དང་། གོང་སྟེ་ཁ་ཤས་ནང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བརྟུན་ཞིབ་མེད་པར་འཛིན་བཟུང་དང་བཅོན་འཇུག་བྱས་འདུག འདི་དྲག་དགའ་གཉེན་སྒྲུག་གི་ཏུ་ཅང་མི་འོས་བ་དང་། ཏུ་ཅང་མི་ལེགས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཟིང་འཇུག་གི་ཤེས་སུ་བོད་རིགས་ནང་མི་གངས་གཙོ་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་བ་ང་ཆོས་གསལ་བོར་ཤེས་དགའ། ཡིན་ནའང་བྱི་རྒྱལ་ནས་བཅོན་པའི་གངས་འབོར་ཆོད་ཅིས་བྱས་བ་ཡིན་ན། ས་ཁུལ་རེ་རེ་ལ་མི་གངས་ཁྲི་ཡས་མས་དང་ཁྲི་སྟག་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག དེའི་ཕྱིར་གལ་སྲིད་འདི་དག་ཆང་མ་དྲག་བོ་ཡིན་ན། བོད་རིགས་ཁྲོད་ང་ཆོ་ལ་བྱུང་མེད་དང་རྒྱན་བྱས། དེ་བཞིན་གཞོན་ལུ་དང་དར་མ་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་སུ། གཞན་གཉེན་ཉེ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བཟོད་ཆོག འོ་ན་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ནང་དྲག་པོ་ཡོད་ལ་གཉེན་ཉེའང་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཁྱུངས་ལུང་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་བཟང་ངན་དཔེ་འབྱེད་མ་བྱས་བ་ཆང་མ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་དང་བདེན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཆང་མ་དང་འགལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོ་ནི་མི་

སྒྲིལ་བར་བཅོས་ཏེ། ཀླུ་ཀློག་གི་ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས། དགོན་པ་ཡོད་ན་འདྲ་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་བསྐྱུགས་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་དགོན་པ་མེད།

༡ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་མེད་པ། སྤུན་རྒྱ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ཁྲུལ་དེ་དག་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཆེས། འོག་རིམ་གྱི་ཏང་སྲིད་ལས་བྱེད་པས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཀག་འགོག་སྤྱོད་ཆོག་གསུམ་ཡོད་པས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་ཆོད་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མང་ཙམ་ཡང་ཐོས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སོར་གནས་ལྟ་ཅི། བ་ན་བ་སྤྲད་ཙམ་ཡང་ཆ་སྤོང་དུ་འགྲོ་ལ་ཉེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དོན་དངོས་ཐོག་ཆ་མེད་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། དོན་ངོ་མས་ཆ་གས་ཆོས་ལུགས་ལ་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད།

༡ སྤུན་རྒྱ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ཁྲུལ་དེ་དག་ལ་གཞི་ཚའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སེར་རྒྱ་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཆེས། ས་ཁྲུལ་མང་ཆེ་བར་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་བཀག་འགོག་འོག་ཐ་ན་ཁ་འདོན་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ལས་བྱེད་པས་མི་ཞིག་གིས་ཁ་འགལ་ཙམ་འགལ་ཙམ་བྱེད་པ་མཐོང་ཆོ་ལམ་སེང་འདི་ཆད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་དང་མོས་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་གསར་བརྒྱུ་འོག་ཀྱི་ལས་འགལ་བཞིན་འགོག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། སེར་རྒྱ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་རང་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བར་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གཞི་ཚའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དོན་དངོས་སུ་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེ་འདིར་བཤད་པའི་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། བོད་རིགས་སྤུན་རྒྱ་ས་ཁྲུལ་དེ་དག་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཆེས། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཐད་ཅང་ཆབས་ཆེ་བའི་གཡོན་ལྷན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས། བོད་རིགས་ཁྲུལ་སྤུན་རྒྱ་ས་ཁྲུལ་དེ་དག་ལ་ཐོན་པའི་གཞན་བརྒྱུ་ཆད་དག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཏུ་ལས་ཤིང་ཉོན་འཐོར་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བོད་རིགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ། ཁོ་ཆོ་རང་དབང་མེད་པར་ཡོད་སེམས་ཏུ་ཅང་སྒྲིལ་མེད་ཀྱི་ཆུ་འདོན་བཞིན། ང་ཆོའི་ས་ཆ་ནི་ལྟ་སྒྲིལ་ཡུལ་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོ་ཤི་ན་ཁྱི་ཞིག་ཤི་བ་ནང་བཞིན་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་གཏམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་ཐད་རང་གཞོན་དང་། དག་མཆོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཞིག་བཅོས་ཡོད། འདི་དག་ཆང་མ་ནི་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཅུས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་དམངས་ལ་ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་དང་ཆབས་ཆེན་འགལ་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འོག་རིམ་གྱིས་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་མཆོན་ཞུགས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་། ཏང་གི་ཀྱང་དབྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་མའོ་གུའུ་ཞི་ཡིས་གནས་ཚུལ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེས། འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོན་དང་ཁྱོར་འཇུག་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འདི་དག་ཡོ་བསྐྱར་དང་། ལས་དོན་ལ་དག་ཐེར་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྤྱོན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ས་ཁྲུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཅུང་ཙམ་ལེགས་སུ་བཏང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་འགོ་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་འདིས་ཆ་བ་ནས་འདང་གི་མ་རེད།

གནད་དོན་གསུམ་པ། མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་སྒྲོར།

མི་ཆེན་གཞོན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བཞིག་ཡིན་ལ། མི་ཆོ་རུལ་པོ་འཆོ་བ་ལ་འབད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྟོ་གོས་མེད་ན་འཆོ་བའང་སྤུལ་ལག་པོ་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འཇུར་ལྷོག་གི་རང་བཞིན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་སོགས་བྱུང་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་མཐུན་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་ཤུགས་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མའི་རིགས་ནི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་མཁན་ཡིན་པ་དང་། གོང་འཕེལ་དང་། འཇུར་ལྷོག་འགལ་བ་ཆང་མ་དུས་སྐབས་རེ་རེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་དང་བསྟན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྤོན་ཐོན་གྱི་ལྷན་ཤུགས་ཀྱིས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཤུགས་ལ་མཐ་ཁ་བཅོལ་གྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཐོན་ཐོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ནི་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལོག་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དམངས་གཙའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས། དེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲང་ཁྱར་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཡོད་སྟོན་གྱི་མེ་ཏོག་དམར་པོ་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཆུ་ཆད་དང་བསྟན་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོངས་སུ་བཞུད་དང་བཞུད་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་ནི་གྲང་ཁྱར་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་ལུན་སྤུན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཁྱེན་གྱིས་རེད། འདི་ལྟའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲང་ཁྱར་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤུགས་འདུན་མའོན་འཇུར་བྱེད་འདོད་ན། སྤུག་བསྐྱེད་ཐུང་མཁན་གྱི་གལ་རིམ་ནང་གི་མཆོག་གུར་རམ་གཙོ་པོ་སྟེ་བཅོ་བའི་གལ་རིམ་གྱིས་གཙོ་ཤུགས་བྱས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འཕྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་དགོས་པ་དང་། དེལ་འདྲ་རྒྱུ་འཛིན་ཆ་འཇུགས་ཤིག་མེད་དུ་མི་རུང་། འདི་ནི་བཅོ་བའི་གལ་རིམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐོའི་ཆ་འཇུགས་སམ་སྤོན་ཐོན་ཏུ་ལག་སྟེ། རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བཞེད་དང་ཡང་དག་པའི་གྲང་ཁྱར་ཏང་གིས་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དུས་ཤིང་འཕྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་དུ་གྲང་ལ་འཕྱོར་དང་འཕྱོར་བཞིན་ཡོད་ལ། གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་པོ་ལའང་མཐ་ཁ་བཅོས་བ་དང་བཅོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཐོབ་དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རྣམས་དབང་བསྒྱུར་གལ་རིམ་ལག་གི་འོག་ནས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཅིང་། དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཞུགས་དང་འཇུག་གྲུབ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲང་ཁྱར་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གཟེ་འོད་ལྡན་པའི་ཕྱགས་སུ་ཐག་ཉེ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་བྱ་བཞིག་ལ་བརྟེན་པས།

རང་རྒྱལ་ལ་མཆོན་ན། འདས་པའི་ལོ་སྤང་སྤང་བཅུ་ལྷག་ཁ་ཤས་རིང་། མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་དུས་ཤིང་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲང་ཁོ་གྲང་ཁྱར་ཏང་གིས། གྲང་རྒྱལ་མང་པོའི་ས་གཞིའི་ཐོག་ཆ་ཆ་འཕར་འཕར་གྱིས་འཕྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགལ་བསྐྱར་བ་རེད། དུས་ལྷན་སྤང་སྤང་ནང་རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སང་དེ་གསར་བཞེ་འཐབ་འཛིང་ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་པས། རྒྱལ་ཁ་མཐོགས་པོར་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་རེད། དེ་ཆེས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་གཉིས་

དང་། རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འཕྲོར་འདུགས་སྤྱོད་ཏུ་འདེམ་ཁྱོད་བཞིན་སྤྱོད་གྲགས་འཛུལ་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་བྱུང་པའི་མགྲོགས་ཚད་མཐོ་
 པའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་དང་མཐོ་གུའུ་ཞི་དང་། རྒྱལ་
 སྤྱི་མྱེ་ཁྱབ་ཁང་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག ཏང་གི་དར་ཆ་གསུམ་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་སྤྱོད། སློབ་གཅིག་སེམས་གཅིག་དང་དབུལ་ཕོངས་
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གང་མགྲོགས་དང་སེལ་ནས་བདེ་སྤྱིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཟུག་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་འཆོལ་པོ་ལ་བྱུང་། ཐོན་སྐྱེད་གོང་
 ཏུ་སྒྲིལ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད། ངར་ཤུགས་རྩེར་སོན་དང་གསར་བཞེད་དང་། འདུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་
 པའི་གྲུབ་འབྲས་བཅས་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་
 དར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་མཚུངས་སྟེ། ལས་བྱེད་ལག་གཅིག་གིས་དར་ཆ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་འབྲས་སྒྲིལ་བ་ལག་
 བསྟར་བྱས་མེད་སྟབས། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཆོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་ཤུགས་མར་ཆགས་སྟེ་དེ་ཆོད་ཐོན་སྐྱེད་འཐབ་ཕྱོགས་ཚད་
 མར་དཀོས་དེས་མེན་པའི་ཤུགས་རྒྱུ་གང་འཚམས་པོག་པ་དང་། དེའི་ཁར་རང་རྒྱལ་ལ་ཐུ་མཐུད་དུ་ལོ་གསུམ་རིང་རང་བྱུང་གཞི་དུ་འཆོལ་
 པས་ལོ་འབབ་མི་བཟང་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་འབྱུང་དེ། ད་ལྟ་དེ་ཆོད་མིག་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དཀའ་ལས་འདི་བཟོས་པ་རེད།
 མི་དམངས་མང་ཆོག་ལ་རང་གི་བྱ་རབས་ཆ་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཆེད་སོ་སོའི་བདེ་སྤྱིད་སྒྲིལ་བ་ཏང་ནས་ཟུག་གཉིས་གྲོན་ཆུང་དང་། དཀའ་སྤྱོད་
 འབད་བཅོམ་བྱེད་པའི་ཤུགས་རིང་ལ་བསམ་སྒྲིལ་གཏོང་བའི་རང་གཤེས་ལྡན་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདི་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པ་དང་། གཏོང་ཟབ་
 མིན་པ། རྒྱུ་བསྐྱེད་མིན་པ་དང་བྱིར་བཞིག་རྒྱུག་སྤྱོད་པའི་དོ་བོ་ལྡན་པས་མ་འོངས་པའི་བདེ་སྤྱིད་ཁོན་བཤད་པ་དང་། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲོབ་
 གསོ་གཅིག་པར་བཞེན་ན། ཡོངས་ཁྱབ་དུ་མང་ཆོག་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་དང་བཅོམ་སེམས་སྤྱུལ་སྒྲིལ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མི་དམངས་མང་ཆོག་མང་ཆེ་པས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་དེ་ཆོད་
 བོད་ཀྱི་གཤམ་དཔེར་ཆེས་སུ་བརྒྱུད་དགོས་ཟེར་ན་སྤྱུག་མི་དགོས། ཆེས་སུ་སྤྱོད་དགོས་ཟེར་ན་དགའ་མི་དགོས་ཅས་པ་ལྟར་འདིས་མང་ཆོག་
 མང་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་ཐུབ། དེར་བཞེན་མི་དམངས་མང་ཆོག་སྤྱུལ་སྒྲིལ་བྱས་ནས། ཁོ་ཆོར་ཐོན་སྐྱེད་འཐབ་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་
 ཤུགས་འདོན་དུ་འདུག་རྒྱུ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་གྲུབ་འབྲས་གསར་བ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ན། གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ནས་མང་ཆོག་ནས་
 གྲུབ་འབྲས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་གཞི་ཡང་དེ་མཚུངས་སུ་མཐོ་དུ་གཏོང་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་དགའ་ཆེད་མང་ཆོག་ལ་ཐོན་སྐྱེད་ཁྲོད་སྒྲོ་
 སེམས་ཐེངས་གཉིས་བ་འཕེལ་དུ་འདུག་རྒྱུར་དཀའ་ལས་རྒྱུག་མི་དགོས་པར་ཁོ་ཆོས་རང་འགྲུལ་གྱིས་བསྐྱུབ་ཀྱི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱོད་མཁུ་ནི་མི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མིའི་ནད་ནས་ཀྱང་མང་ཤོས་དེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་མི་དམངས་མང་ཆོག་གི་བསམ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟན་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱོད་དགོས། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་གཤམ་སྤྱིད་འདི་
 ལྟར་བསྐྱུབས་ན་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་ཐོབ་སྤྱོད་པ་དང་། གཤམ་སྤྱིད་དེ་ལས་ཐོག་ན་མཐུན་འབྱུང་དེས་ཡིན། འདི་ནི་སྤྱི་ཆེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་
 དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ།
 མདོར་ན། ངར་རང་གིས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་འཆོལ་བ་ནི་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བའི་ནད་གི་ཆ་བ་ཡིན་པར་དོས་འདྲིན་ཀྱི་ཡོད།
 ད་ལྟ་བཞིན་བྱ་དངོས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་ལག་གི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོལ་བའི་སྒྲོར་རོབ་ཅམ་བཤད་རྒྱ་ཡིན། མི་
 ཁྲོན་དང་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་། མང་ཆོག་གི་འཆོལ་བ་ཁུལ་སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་ནས་
 ཤུགས་དང་མཐུན་པའི་འདོད་སྒྲིལ་ཆོས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་པ་དང་། འཆོལ་བའི་ཆུ་ཆེད་དམའ་བོ་རེད། ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་གཏོང་
 ཆོད་འཕེར་བ་ཞིག་རྒྱས་ལོན་མ་བྱུང་བས་འདིར་དེ་སྒྲོར་བཤད་ཀྱི་མིན། མཆོལ་བ་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་
 མང་ཆོག་གི་འཆོལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ཀྱིས་ཅུང་ཅམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་འདིར་རགས་ཅམ་ཁྱུ་རྒྱུ།
 བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འདི་དག་བཅིངས་འགྲོལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བེད་འཇུག་མ་ལངས་སྤོར་བར། ཏང་གིས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དམིགས་
 གསལ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་ལྟ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་མཛོན་གསལ་དུ་མཐོར་འདེགས་དང་གོང་
 འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐོན་ཆེད་གོ་མིན་ཏང་ལོག་སྤྱོད་པས་དབང་སྤྱོད་སྐབས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཆབ་སྐྱོང་ཆེའི་གཏུག་གཞིན་དང་བཤུ་
 བཞོག་གིས་བཟོས་པའི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དེའང་མེད་པར་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། མི་ཕྱགས་གཉིས་དར་གྱི་རྒྱུ་པ་གསར་བ་ཐོན་འདུག་པས།
 བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་མང་ཆོག་གི་འཆོལ་བ་ལ་ལག་ཐེག་དང་། རི་ལེགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་རྒྱུས་ཏུ་ཅང་འདོད་
 སློབ་ཁང་པ་དང་སེམས་པ་འདེད་སྤྱོད་པོ་ཆགས་འདུག་པ་མ་ཟད། ཏང་དང་མིས་རྒྱལ་ལའང་དགའ་ཞེན་དང་། མཐོ་གུའུ་ཞི་ལ་ཡིད་ཆེས། གསར་
 བཞེད་བྱེད་འདོད་པ། ཐོན་སྐྱེད་ལ་འབད་བཅོམ་དང་། ངར་ཤུགས་རྩེར་སོན་སོགས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གི་བསམ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་ཏུ་ཅང་
 ལེགས་པོ་རེད། དེའི་དཔལ་འཕྲོར་ཐད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྒྱུ་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཆོག་རིང་ལུགས་འདུགས་སྤྱོད་ལ་
 བྱས་ཆེས་གང་འཚམས་ཤིག་བཞག་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་ཆེས་དྲན་ཁུ་འོས་པའི་མི་སྤོན་རང་སྤྱོད་དང་། མཚན་སྤོན་གོང་འཕེལ། མིང་ཡོད་དོན་
 ལྡན། དུས་བདེ་ཞི་འཇགས། སུན་ཡོད་གཞི་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་པ་རེད།
 དེ་ཆེས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་གི་དབང་གིས་བེད་འཇུག་ལངས་པ་དང་། བེད་འཇུག་ཞིང་འཇགས་གཏོང་སྐབས། ཞིང་ལས་
 དང་འབྲོག་ལས་ལ་གྱིང་གྱུད་ཆབ་སྐྱོང་ཐོག་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།
 འདིས་མང་ཆོག་གི་འཆོལ་བ་དཀའ་ངལ་བཟོས་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་ནས་ཤུགས་ལྡན་པའི་
 སྤྱོད་པ་མང་ཆེ་བ་དང་། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་ནས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདྲིན་བཟུང་དང་བཀག་ཏུ་བྱས་ཡོད་སྟབས།
 ངལ་ཚོལ་ནས་ཤུགས་ཆབ་སྐྱོང་ཆེར་རྒྱུད་དུ་འདུག དེ་ཡང་ལྷག་ལུས་ཀྱི་བྱུང་མེད་དང་ཆུ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་འཆབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཞིང་
 ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་བག་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་ཆུང་དང་ལེགས་པོ་བསྐྱུབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་དོ་
 ལོག་བེད་འཇུག་ཞིང་འཇགས་བྱེད་ཐབས་ཐོག ལྷག་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་འདོད་མོས་དང་གོ་
 རྟོགས་ཀྱི་ཆེད་གཞི་ལ་མ་གཞིགས་པར། སལ་མོ་ཆེ་སྤོན་འཐོམས་ལོང་མཚོངས་དང་། བཅོན་ཤེད་དྲག་ཐབས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞེན།
 བཅོས་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བོད་མིངས་ལས་མང་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་གསལ་བོ་བཤད་དགོས་དོན་མེད།
 མདོར་ན། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རི་བོ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་མཐོ་གུའུ་ཞི་ལོ་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དཔྱད་

འོག་བཅུགས་པ་རེད། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གཞི་འོད་ལྡན་ཞིང་མཆོག་གྱུར་གྱི་གསོལ་བྱ་བ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། མི་དང་དངོས་པོ། རྒྱ་ནིར་སོགས་ཀྱི་རྣམས་ལུགས་མཉམ་སྦྲེབ་ཀྱིས་བཅུགས་པའི་སྤར་མ་གྲགས་པའི་དོ་བོ་ལྡན་ལ། མཉམ་ལས་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལེགས་གྲུབ་མ་བྱུང་བའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བདེ་སྒྲུག་ངང་བསྐྱབས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དབུལ་སྤངས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཡོད་ཆད་བཅོས་བསྐྱར་གཏོང་བར་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་རྣམས་ལུགས་བརྟན་དང་འདོན་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་དམངས་མིུ་ཁང་འཇུགས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་དང་། བདེ་བསམ་སྒྲིའི་མཐུན་ཁྱེན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདྲིམས་དགོས། གལ་སྲིད་མཐུན་ཁྱེན་གང་ཡང་མ་འདྲིམས་པར་སོ་སོའི་རང་འདོད་ལྟར་བཅུགས་པ་ཡིན་ན། དེར་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཐོག་གྱུང་གྱང་མང་པོ་བཟོ་གི་རེད། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལའང་འདི་ལྟར་ལས་གཞན་བྱེད་མི་རུང་། ཡིན་ནའང་།

༡ མཆོ་སྒོན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལ་ཆ་ཁྱེན་འདྲིམས་ཡོད་མེད་ཞིབ་དུ་བསམ་སྒོ་མ་བཟང་བར། དུས་ལུན་ཐུང་ཐུང་ནང་རི་གཟར་ཐབ་རྩོམ་འདིལ་བ་ལྟར་འགོག་ཐབས་མེད་པར་མི་མང་མིུ་ཁང་ཆེ་གས་རྒྱུང་བཅུགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། མི་དམངས་མིུ་ཁང་འཇུགས་པར་ཆ་ཁྱེན་མི་ལྡན་མཐུན་ལ་དཀའ་ཆོགས་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

༢ ཞིང་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་འདི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་གནས་ཡོད། སྒྲིའོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གལ་རིམ་ནང་ངེས་པར་དུ་གནས་དགོས་བའི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དང་། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་གཉིས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། དམངས་ཡོངས་དང་ཐུན་མོང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་འབྱེད་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། མི་དམངས་སྤྱིར་ལ་དབང་བའི་ཅ་དངོས་ནི་རྩ་ཅང་སྐབས་བདེའི་ཉེར་སྤྱོད་དངོས་རིགས་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་དམངས་མིུ་ཁང་ནང་མི་རེ་ལ་ཁྱོད་གོས་གཅིག་དང་ཉལ་ཆས་གཅིག་ སོར་བ་དང་ཐུར་མ་གཅིག་བཅས་སྤེར་ལ་དབང་བའི་ཅ་དངོས་འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། བརྗོད་སྐབས་འདི་ནི་ཞིང་ཆེན་འདི་དག་ནང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་འདུག

༣ དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཐད། དགོས་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་མེད་པའི་ཁྱེན་གྱིས། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆོན་པ་ཕན་ཚུན་དང་གོང་འོག་དབར་གཅིག་ནས་ཆ་སྒྲིམས་དང་གཉིས་ནས་སྤྱོད་འགྲུག་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཁྲོད་ནས་རང་འདོད་ལྟར་མི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་འཐེན་གཏོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་གྲང་ཁན་(རྒྱ་ནིར་མཉམ་སྤྱོད་ བསྐྱར་ཆོན) གྱི་རྒྱུང་ཡན་དག་དུ་ལྡང་བཞིན་ཡོད།

༤ ཐོན་སྐྱེད་དམིགས་ཚད་ཐད། གོང་རིམ་གྱིས་རེ་འདོད་དང་དགོས་མཁོ་ཁོ་རྩར་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལས། གཞི་རིམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཁག་གི་ལས་གནས་དང་པོའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་ལུགས་དང་། མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་སྒྲོ་སྤར་ལ་དོ་དམ་དང་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཆོགས་མ་བཟང་བར། འཇུག་ཐབས་མེད་པའི་དམིགས་ཚད་མཐོན་པོ་བརྟན་འདུག གལ་སྲིད་འོག་རིམ་ནས་དམིགས་ཚད་འདི་བསྐྱབ་དཀའ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྤྲོད་མེད་ཞུས་བཞིན་ཡོད། ཁྲོད་ནི་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པའི་འདྲི་ཅན་དང་། རྒྱུ་ལྡན་འདྲི་ཅན་མཐུན། བསམ་སྒོར་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལུལ་གྱི་ཆོས་ཉེད་ཁས་མི་ལེན་པ། ཆོན་རིག་དང་རྒྱུ་འགལ། མདུན་སྐྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་སོགས་བཤད་དེ་འཐབ་ཚྭ་གཏོང་བ་དང་། ཐན་ཁ་ཤས་ལ་གལ་སྤྱད་དང་གལ་སྤྱད་ཕྱོགས་པའམ། འོག་སྐྱོད་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་རྩེད་ཀྱི་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཅོས་བའི་སྐབས་འཆོལ་བ་ཁག་ཅིག་གིས། ཁ་པོ་འཇུག་སྒྲིམ་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཅོར་བརྒྱབ་སྒྲེ་ཡོང་གི་རེད། འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་ཐོག་གམ་ངག་ཐོག་དུ་མདུན་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་ཡིན་མིན་ངེས་བཤད། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་མིས་བཟོས་བའམ་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཆོ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པས། ལས་བྱེད་པའི་ཁྱུང་ཤོབ་ནང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ཚད་ལ་སྤེལ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱུང་ཤོབ་རྒྱུ་རྒྱུ་བརྟེན་ལ་ཆེས་སོ་སོས་ཉེས་ཆད་ཐོག་རྒྱུ་ཞེད་དེ་སྤྲོད་ཞུ་ཞུའི་ནང་། གོང་རིམ་གྱི་དམིགས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཡོད་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བཀོད་འདུག གོང་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བར། མི་ཤེས་ཤེས་མཛོག་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་གཏམ་འདྲ་ཆགས་པ་བཤད་མཁན་ཆོར་གཞི་བཞིན་ལྡན་པའི་དར་ཆ་དམར་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞེངས་རྟགས་དང་བསྐྱབས་བརྗོད་གནང་འདུག དེར་བརྟེན། ཁྱུང་ཤོབ་ཀྱི་རྒྱུང་ཡན་དེ་བས་རྒྱུ་འགྲུབ་དང་ལུགས་དག་དུ་ལྡང་བཞིན་ཡོད།

༥ ལས་བྱེད་པ་ནི་ཏང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱབ་མཁན་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཏང་གི་འདུན་པ་དང་འགལ་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་གཉའ་ལ་ཞོན་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དོ་ཞིག་ཡིན་མི་རུང་། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྒྲིའོགས་རྒྱུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ལ་གསར་བརྗེ་ལས་བྱེད་པའི་གཤེས་ཀ་དང་སྤུལ་བྱུང་གི་དོ་བོ་ལྡན་མེད། ཡིན་ནའང་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས། སོ་སོ་སྒྲོན་ཀྱན་བུལ་ཡོན་ཀྱན་ཀྱན་རྒྱུས་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསམ་ཏེ། ལས་དོན་གང་ཅིར་བྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། གང་བྱུང་དུ་ཐེ་གཏོགས་དང་། སོ་སོའི་བྱ་སྤྱོད་ཆང་མ་ཡང་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སོ་སོས་ལ་དོན་ཁྲོད་གཅོ་ཁྲོད་དང་རྒྱུ་འཇུག་གི་རྣམས་བ་འདོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ནའང་། གཅོ་ཁྲོད་དང་རྒྱུ་འཇུག་གི་རྣམས་བ་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་མགོ་མ་ཆོས་བའི་བཀོད་འདོམས་སྒྲིའོགས་བྱས་པ་དང་། རང་སྤྱང་གང་ཤར་དང་ཆོངས་ཆོད་ཀྱིས་ཉམས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡོང་སྤེལ་ཕན་ཐོག་ཅི་ཡང་མེད་པའམ། ཕན་ཐོག་ཆེར་མེད་པའི་བཟོ་སྐྱེད་སྐྱེ་མང་འཇུགས་གཉེར་བྱས་ཏེ། དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྣམས་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཆོགས་མ་བཟང་བར། འདོད་དུ་མཆོན་པའི་རང་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་མི་དམངས་ཞོགས་སྤེལ་དང་དགོང་འབྱེ་ཉལ་གྱིས་ང་ལ་ཆོལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལས་ཀའི་བར་གསེང་ཆང་མ་ཆོགས་

འདྲ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་གང་བ་སོགས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་གཅོག་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཏོར་བརྒྱག་བྱེད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ཆ་ཆ་ལུ་ལུ་སྤེལ་བྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས། མིངས་ཆོད་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་རླུང་ཡན་ཤུགས་
དྲག་ཏུ་ལྷང་གི་ཡོད།

ཁ་སྤྱོད་འདི་དག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་ལག་ཅིག་གིས་བཅོས་བའི་མཛུགས་འབྲས་ཀྱིས། དམངས་གཙོའི་འཆོ་བ་ནི་མིང་སྤོང་ཙམ་ལས་ལྷག་
མེད། གལ་སྲིད་འགན་ཁུར་མི་སྣ་དེ་ཆོས་འོག་རིམ་ལ་གཏམ་བཤད་སྤེལ་སྐྱབས་མི་དམངས་ནས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་
བཏོན་པ་ཡིན་ན། དེར་ཁག་ཡར་ས་སྣ་ཆོགས་བཅའ་ནས་རྒྱུད་དེ་ག་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ། གཅིག་མཛུགས་གཉིས་མཐུན་དུ་བཅོར་གཞོན་གཏོང་གི་
རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཆུ་ཐུར་དུ་བཞུར་བ་ལས་ཀྱིན་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནང་བཞིན་འོག་རིམ་ནས་ལས་བྱེད་པའི་ཅི་བསམ་ཅི་བཤད་ལ་ལགས་སོ་ཞུ་རྒྱུ་
ལས་གཞན་འགྲོས་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་བཅན་དཀའ་གཏོང་བའི་རླུང་ཡན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ལྷང་གི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་
མཐོང་ཐུབ། གཞན་ཡང་། འདིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཆ་དང་ལོ་འཁྲུལ་མང་བའི་ཁོང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཆབས་ཆེའི་གཞོན་འཆོ་དང་། གཏོར་
བརྒྱག་སྟོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་ནས་གོང་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་དམིགས་ཆ་དང་ལས་འགན་འགྲུབ་ཆེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཟ་འབྲུལ་
བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཆགས་མ་བཏང་བར་འབྲུ་རིགས་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དྲུང་། དམིགས་ཆ་དང་ལས་འགན་འགྲུབ་ཡོད་མོད། རྒྱུ་ཆེའི་ངལ་ཚུལ་མི་
དམངས་མང་ཆོགས་ལ་མི་རེ་རྒྱ་རེ་བཟའ་འབྲུ་རྒྱ་མ་བཅུ་ཡས་མས་ཡོད་ལུགས་དེ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་གངས་ཆོང་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་
རེད།

སྤྱི་ཁབ་(སྤྱི་ཐབ)བཅུགས་ཤེས། མང་ཆོགས་ལ་འདོད་མོས་ཡོད་མེད་མ་ལྟོས་བར་བཅན་ཤིང་ཀྱིས་ཟ་ཁང་ནས་ཟ་རུ་བཅུག་སྐབས། ཆད་གཞི་
ཏ་ཅང་དམའ་བའི་ཟ་འབྲུ་དེ་ཙམ་གྱིས་གངས་ཀ་ཆོང་མིན་ཡང་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཟ་འབྲུ་ཏ་ཅང་ཉུང་དུགས་ཏེ་ཆད་གཞི་ཤིན་ཏུ་
དམའ་བའི་འཆོ་བའང་སྤྱད་ལག་པོ་བྱུང་བ་དང་། མི་རྣམས་བཀའ་ཤིང་སྟོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་མེ་ལྷ་འབར་སྐབས། ཐོན་ཆད་ཆེའི་བོད་
ཁུལ་དུ་རྟ་བོང་དང་འབྲུ་གཡག་ བ་སྒྲུང་སོགས་ལ་སྤྱད་བྱའི་འབའ་ཆ་(ལྷུ་མ་རིགས་བཅོག་འཕྲོས་ཀྱིས་སྟོགས་རྟོ། བསྐྱར་མཆན)དང་སྐྱག་མ་
(སྐྱུན་པའམ་སྐྱུན་པ་སྟེ། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་ཤུན། བསྐྱར་མཆན)སོགས་ཀྱང་ཐོབ་དཀའ་ཁོང་ཕྱོ་བཅུད་ལྟན་པའི་བཟའ་ཆས་སུ་གྱུར་འདུག དེ་
ཡང་ཟ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བས་མཐོང་སྤྱད་དུ་ཟ་མ་མང་ཙམ་ཡོང་བ་དང་། ཉེན་གཅིག་གི་བཀའ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་སེལ་ཆེད། ཟ་རུང་
བའི་རྒྱའི་རིགས་སྟོས་མེད་ཁར། ཟ་མི་རུང་བའི་ཤིང་ཤུན་དང་ཤིང་ལོ། རྒྱའི་ཆ་བཤད་ཆ་འབྲས་སོགས་མང་ཙམ་བཀོག་སྟེ་ལས་སྟོན་བྱས་ཤིང་
འབྲུ་རིགས་ཉུང་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སྐག་ལྟོ་ནང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོབ་ཆོབ་བཅོས་ཏེ་མི་རྣམས་ལ་ཟ་རུ་འཛུགས་གི་ཡོད་ཅིང་། ཐ་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆོད་འཛིན་
བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱོད་རྒྱགས་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཟ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིའི་རིགས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆབས་
ཆེའི་བཀའ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་འབྲུང་རྒྱུ་མི་རྣམས་ཀྱི་མི་ལམ་ནང་དུ་འདྲེན་འཁོར་སྤྱོད་མེད་ལ། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་གདུག་རྒྱབ་ཆེ་
བའི་མནར་གཅོད་འདི་རིགས་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་གཟུགས་གཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྐབས། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཆམ་
ནད་སོགས་འགོས་ནད་རྒྱུ་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེའི་གངས་ཆོད་ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ལས་སྤྱོད་བོར་འདས་གྲངས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་ཁུལ་ཁ་
ཤས་སུ་མི་གངས་མི་ཉུང་བཞིག་ཟ་འབྲུ་ཆད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་ཤིང་། དེ་བས་ཀྱང་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་བཟའ་མི་ཆོང་མ་འདུས་
གྲོངས་ཕྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག འདི་དག་ཆོང་མ་ཟ་འབྲུ་མི་འདད་བའི་དབང་གིས་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་བཞིག་དང་། རོན་དངོས་
ཐོག་ཆོང་མ་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་པར་བརྟེན་དགོས།

དཔེར་ན། མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་ལ་ཇི(ཞུང་དུ་)ཇོང་གི་བེས་མདོ་དགོན་དུ་ཐེངས་འདིར་ང་རང་གིས་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། ཟ་ལར་རིགས་
སོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཆེད་བསྐྱོངས་ཀྱིས་བཞུགས་སོལ་ཆོགས་འདྲ་ཆོགས་པ་ཡིན།
ཆོགས་ཐོག་ཏུ་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཅོར་བྱས་ཏེ་བཤད་དོན། ༡༩༥༧ལོ་ནས་༡༩༦༡ལོའི་ལོ་སྟོན་བར། ཡ་ཇི་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ཆེའི་ངལ་ཚུལ་
མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་ནི་བསམ་ཡོད་ལས་འདས་པ་དང་། བཞིན་དཀའ་བཞིག་རེད། ལྷེ་བ་རེ་རེར་རྒྱུ་ཆེའི་གངས་
ཆོད་ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟོན་བའི་ངང་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་སོང་ཞེས་སྐྱུག་བསྐལ་བཀྲོང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ཆེའི་དུང་འདི་སྟོན་ང་ཆོར་ལོ་
ལེགས་བྱུང་ཡོད་ནའང་འཆོ་བ་ལེགས་བཅོས་ཐོབ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉི་མ་གང་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། འདི་ལྟའི་དཀའ་སྐྱུག་
ཆེ་བའི་འཆོ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་འཕར་རྒྱ་ལག་པོ་ཡིན་སྐབས་ལོ་འབབ་ཀྱང་ལེགས་པོ་ཐོབ་དཀའ། ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་
ཁབ་ཀྱིས་ང་ཆོང་ངལ་ཚུལ་བར་དོད་ཁོག་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཟ་རུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་ཀྱང་ལོ་ལྷག་པོ་ཡོད་རྒྱུར་འབད་ཆོག་ཅེས་སོགས་ངལ་
ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་སྤྱད་ཆ་དང་བདེན་མང་པོ་བཤད་ཡོད་མོད། དེ་རིང་འདིར་གནད་དོན་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་ན་གཏམ་རིང་དྲག་པས་འདི་
ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པར་བྱས་ཡོད།

མདོར་ན། མཆོ་སྟོན་དང་ཀུན་སུའུ་ཁོང་ཆེན་གཉིས་ནང་གི་བོད་རིགས་རྒྱུད་པའི་རིགས་སོ་སོའི་ཁོང་འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ནི་མི་ལ་
བཞིན་དཀའ་བཞིག་རེད། འདིས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆན་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་། འཕྲད་སྐྱུགས་ཀུན་ནས་ལེགས་པོ་དང་
འཚམས་པོ་མེད། ཐེངས་འདིར་ངས་མཆོ་སྟོན་ཁོང་ཆེན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས། གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པའི་བཀའ་གཏོག་ལས་
ཐར་ཐབས་བྱས་ཏེ་མཇལ་ཁར་སྤེབས་པའི་བོད་རིགས་མང་ཆོགས་མི་ཉུང་བཞིག་གིས། ང་མཐོང་མ་ཐག་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་
དཀྲོང་དབང་མེད་དུ་མིག་རྒྱ་བཏོན་པ་དང་། ཁོང་ཆེའི་ཁྲོད་སྤོབས་པ་ཡོད་མཁན་ཁ་ཤས་དུ་དག་འདོན་བཞིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་
སྟོན་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཐོང་དུ་མ་འཛུགས་ན་ཆོས་ཅུག་ཏོང་དུ་འགྲོ་རུ་མ་འཛུགས་ དེད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཅུ་མེད་དུ་གཏོང་དུ་མ་འཛུགས་
ཅེས་སྐྱབས་འཛུགས་ཞུ་གི་འདུག འདི་ནི་ད་ལྟའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་
ཐོན་པའི་རྒྱུ་ཆེའི་སེར་སྤྱོད་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་དང་སྟོན་པ་ཆུ་འདོད་ལྟར་གྱི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་རེད་
འདུག དོན་དངོས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལ་དོན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྟན་ཡོད་པའི་ར་སྟོན་བྱས་འདུག མཆོ་སྟོན་
དང་ཀུན་སུའུ་ཁོང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་བྱུང་བའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཆ་དང་ལོ་འཁྲུལ་དེ་དག་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཀྱང་གྱང་གྱང་དབྱེད་
དང་། སྐྱུག་བསྐལ་ཐོང་མཁན་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས། བྱམས་སེམས་ལྟན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་གཅོ་འཛིན་མའི་ཅི་ཏུང་གིས་མཁུན་
རྟོགས་བྱུང་འཕྲལ། ལམ་སང་ཁོང་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་བཞེ་འཐེན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་བྱེད་པ་རྟན་གས་ཁྲོད་ཆབ་

སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་སྒྲུབ་སྐྱེའི་རྣམས་ཀྱིས་དང་ཉམས་ཐོང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམས་དང་འབད་བཅོམ་བྱེད་མཁན་གྱི་
ལས་བྱེད་པ་ཁོ་ཚོའི་ཚབ་ཏུ་མངགས་གཏོང་གནང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟན་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་དོན་
ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་འཁྲུག་ལོ་བསྐྱང་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་དར་སྤེལ་དང་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ནས་
དེ་སྤེལ་གནས་ཚུལ་གང་མཚུགས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཀྲང་ཀྲང་ཀྲང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤུ་ཡི་སྤུ་ཀྲང་གཞིན་པ་མང་སྒྲན་ལ་ཀྲང་ཀྲང་གན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྤུ་ཅི་དང་པོའི་
ལས་འགན་ཁྱུར་དུ་བརྟུག་པ་དང་། ཁོང་གིས་གན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཅི་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། ཏང་ཀྲང་དབྱང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞིའི་སློབ་
སྟོན་ལྟར། ཉེན་མཚན་མེད་པར་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་བསྐྱབ་སྤྱབས། དུས་ཡུན་གྱི་ཐུང་ཐུང་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཆབས་ཆེའི་སྒྲིལ་
ཆ་དང་འོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡན་གྱིས་སྒྲིལ་དཀྱིལ་བཞེད་པའི་འཕྲོག་ཅིང་དོན་མེད་རྟོག་དྲ་བཅོམ་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཁྱུ་གཤམ་དུ་འགྲོ་བར་
བཀག་འཁོག་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། རིམ་བཞིན་སྒྲིལ་ཆ་དང་འོར་འཁྲུལ་དེ་དག་ལོ་བསྐྱང་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་གན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་
ལེགས་ཕྱིན་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་གན་སྤུ་ལྷར་དེ་ལེགས་སྤྱོད་མེད་མོད། ཀྲང་ཀྲང་མཆོ་སྟོན་ཞིང་
ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འབད་བཅོམ་འོག་གནས་ཚུལ་ཐུང་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མདོར་ན། ཏང་གིས་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་
འབྱོར་ལ་ལེགས་བསྒྲིག་དང་། སྤྱི་བརྟན། འཐུས་ཚང་། མཐོར་གཏོང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་བཏོན་པའི་འོག་གོང་གསེབ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གིས་སྤྱི་
ཆེས་སུ་ལས་དོན་སྤེལ་ཡིག་དོན་ཚན་བརྟུག་གིས་དང་དྲག་ཅུག་ཏུ་འབབས་དང་འོག་རིམ་ལ་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱུགས་བྱས་ཆེས།
གཞི་རིམ་ནས་མཐའ་འཁྲོལ་བ་ཞིག་བྱས་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་ཅན་ཚམ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པས། ཞིང་འབྲོག་གོང་སྤེལ་ལས་བྱེད་
པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་སྐྱེས་དང་བྱ་སྤྱོད་ཐུང་ཅན་ལེགས་སྤྱོད་ཕྱིན་འདུག་མང་ཆོགས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་བསྐྱུག་བསྐྱུག་གཅིང་འཁྲུག་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་
སྲིད་ཀྱི་འཆོ་བ་གསར་བ་བསྐྱར་དུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་འདུག་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བཤད་དོན། མའོ་གྲུའུ་ཞི་ནི་ད་ཆོ་སྤྱོད་བསྐྱུག་བསྐྱུག་
ཐོང་མཁན་གྱི་པ་མ་རེད། ཁོང་གི་ད་ཆོའི་སྤྱོད་བསྐྱུག་མཁུ་མ་ཐག་སྤྱོད་བསྐྱུག་བསྐྱུག་སེལ་ཏེ་ད་ཆོར་གཞིགས་སྤྱོད་གནང་གི་ཡོད། སྟོན་ཆད་ཀྱི་
སྒྲིལ་ཆ་དང་འོར་འཁྲུལ་སེལ་ཆར་འོག་རིམ་གྱིས་ལས་བྱེད་པའི་བྱས་པ་རེད་ཅེས་སོགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐེ་
ཆོམ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་འདོད་པའི་བསམ་སྒོ་རིམ་བཞིན་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་ཏང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་ལ་དགའ་ཞེན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
བཞིན་པའི་མཆོ་སྟོན་ཀྱགས་ཤིག་རེད།

སི་ཁྲོན། མཆོ་སྟོན། ཀན་སྤུ། ཡུན་ནན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཙོ་
བོའམ། གཞི་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སྤྱོད་གི་གནད་དོན་གསུམ་པ་འདིར་བཤད་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་ན་སྤྱོད་ཞུ་ཞིང་ཆེན་
བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཉེས་ཞིབ་ཆོགས་པའི་སྒྲིལ་སྟོན་སྟོན་སེལ་
ཞུ་དགོས་བཀའ་ཆེ་མོད། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཞུས་ན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྟོག་འདྲིང་ཆེ་བ་དང་། དངོས་སུ་
བྱུང་བའི་གནད་དོན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་དཀའ་བས་འདིར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བརྗོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་དང་། གལ་སྲིད་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཚན་ཞིག་ཞུས་བ་ཡིན་ནའང་ཡིག་འབྲུ་འབྲུམ་སྤྱོད་ལྷག་དགོས་སྤྱོད་ཐེངས་འདིར་གནད་དོན་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཞུས་བ་
ཡིན།

ངས་གོང་དུ་ཐུང་གསལ་བོར་བཤད་པ་བཞིན། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་མྱོངས་ས་ཁུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱོད་ཞུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་
ས་ཁུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆད་གཞི་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་སུ་ཆད་མ་ལ་སྒྲིལ་ཆ་དང་འོར་འཁྲུལ་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།
ཕན་མེད་གཞི་ཆེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དག་གི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤེལ་ཡོད། ད་ལྟ་སྒྲིལ་ཆ་དང་འོར་འཁྲུལ་དེ་
དག་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་དང་གཞི་རྒྱུན་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་རྣམས་ཅན་འཆད་པ་དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ལོག་སྤྱོད་ཐུ་ཆོགས་
དང་བཅོམ་རྒྱལ་རིང་ལུགས། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་ཐུ་ཆོགས་ཀྱིས་དན་རྒྱུས་འོག་བསྐྱངས་པའི་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ་དང་། མི་དམངས་
དང་གསར་བཞེ་ལ་འོ་ལོག་བྱེད་པའི་དྲག་པོའི་བྱེད་འཁྲུག་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཆབས་ཆེའི་གཞི་འཆོ་དང་གྱུར་སྤྱོད་པའི་ནང་
རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག།

དེ་མཆུངས་སུ་སྤྱོད་ཞུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་སྲིད་དམག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྤྱོད་ལས་བྱེད་པ་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་སྤྱི་དྲུས་བྱེད་ཐབས། ལས་འགན། དབྱེ་མཚམས། ལོ་རིམ་སོགས་དང་རྒྱུ་འགལ་བྱས་
སྤྱོད། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་དགས་པ་དང་དངངས་སྤྱོད་བྱེད་སྟེ་མཐར་ཐིང་འཇུག་ལངས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དགྲ་ཤོས་
ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སར་ལ་ཁག་ཡར་བའི་མགོ་སྐོར་དུ་རྒྱུད་དེ་བྱེད་འཇུག་ལངས་བ་བཅས་བྱེད་འཇུག་རིགས་འདི་གཉིས་ནི་བོད་
ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་ལངས་བའི་བྱེད་འཇུག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིའི་བསྟོམས་འཕྲོར་གྱི་མང་ཤོས་རེད།

མཚན་ མཚམས་འདིར་རྒྱ་ཡིག་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་གཅིག་ཆང་མི་འདུག་(ལས་དོན་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་དང་། ལས་དོན་གྱི་ཉམས་ཐོང་། མིག་
རྒྱུང་རིང་ཐུང་། དོན་དངོས་མཐོང་ཐུབ་མིན་དང་། བྱེད་སྐྱེད་འཆམས་མིན། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆད་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད། ཀྱན་སྤྱོད་
ལེགས་ཉེས། དྲང་བདེན་ཡིན་མིན། ལྷག་བསམ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བཟང་དན་ལ་ཐུག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་
གཅིག་མཆུངས་ཡིན་མི་སྲིད། རྒྱ་མཚན་ནི་མི་རེ་རེར་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེ་ཡོད་པས། ཏང་གི་ཟབ་ཡངས་དཀྱུལ་ཆེའི་དགོངས་
གཞི་དང་མཛུབ་སྟོན་དེ་འོག་རིམ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། གཅིག་གྱུར་དང་འཐུས་ཚང་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་དང་གསུམ།
རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་གྱི་ཏང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་ཡི་ཡང་དག་ཟབ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དེ། ཡང་དག་པའི་ལས་བྱེད་པ་སྤུ་བྱུང་ཅན་གྱིས་བསྐྱུགས་པ་
ཡིན་ན་དག་ཟེད་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤུ་བསྐྱུག་ཐོབ་སྲིད། ཏང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་ཡི་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་གྱི་
དགོངས་གཞི་འདི་མདོར་དུ་འགྱུར་བ་གལ་སྲིད་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མཁས་མཛད་སྤྱོད་པའི་གསར་བཞེའི་ལས་བྱེད་པ་མེད་ན། དེ་ནི་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཡག་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་པ་དང་གཅིག་མཆུངས་རེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་དོན་ནང་
གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་པ་འདོན་བཞིན་པའི་སྟོན་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞུ་ཞིང་ཏང་མི་ཁྲི་ལྷག་མང་པོའི་ཁྲིད། གསར་བཞེ་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟན་ཐོབ་
མཁན་དང་། དཀའ་སྤྱོད་དང་ཉེན་འགག་མང་བོར་ཉམས་ཆོད་ཐོབ་པའི་བརྟན་རྒྱུགས་ཡོད་ལ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་ཞིང་ཤོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་

གསར་བརྗེ་ལས་བྱེད་པ་སྤུལ་བྱུང་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ས་སྤུལ་ནི་མེས་ཀྱུལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ན་ཡོད་པས། ༡ང་དང་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡི་རྒྱབ་ས་ཆེན་ཟབ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོངས་གཞི་འདི་མདོན་དྲ་འཁྱར་བའི་བར་ལ་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་རྩས་བ་འདོན་མཁན་གྱི་ཡང་དག་མཁས་མཁྱེད་ས་སྤུལ་གསར་བརྗེ་ལས་བྱེད་པ་སྤུལ་བྱུང་ཅན་མང་པོ་མེས་སྤུལ་མེད་པ་དང་བཞི།

བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པར་མཚོན་ན་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། རིགས་གཅིག་ནི་ཏང་གིས་འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གུར་བྱས་ཆེས་གཞི་ནས་
ལས་བྱེད་ཁྲོད་ཞུགས་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་། ལབ་སྲིད་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་གང་
འཚམས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། སོ་སོའི་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་གལ་གོང་རིམ་ནས་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་ལྷན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ། "ཞིབ་བཤེར་ནན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པར་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་བྱེད་པའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་སྟོན་གཡེང་དུ་བཏང་བ་དང་ལྷ། ང་རང་གིས་འདི་དག་ནི་ང་ཆའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྱེད་དང་ལས་དོན་ཁྲིད་བྱུང་བའི་སྐྱབ་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཐུན་མེད་གི་གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་ཆའི་ཕྱི་རྒྱ་དང་ནང་རྒྱ་ནི་དེད་བསམ་གྱི་འདྲ་ག

མདོར་ན། གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཁག་ལ་གཟབ་ཅན་ངང་དགོངས་བཞེངས་གནང་རྒྱུ་དང་། དཔེས་ངེས་གྱི་འགོ་བས་སྤྱང་གནང་རྒྱུ་ལྟེ་
ཐུགས་བསཌ་མི་འདོར་བ་ཞུ། དེའི་ནང་གནད་དོན་གསལ་དུ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཕྱིན། འདོར་ཡང་བསྐྱར་གཟབ་ཅན་གྱིས་ཞུ་རྒྱུ་།

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚང་མས་ཆོས་ལུགས་ལ་དྲན་པ་བྱེད་ཆོག་པར་ཁག་
ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆའི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚང་མས་ཆོས་དང་བྱེད་སྒྲུབ་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས། སེར་རྒྱ་མི་དམངས་
ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྱད་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་དང་དེ་བཞིན་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྱད་སྒྲུབ་པར་ཁག་ཐེག་རྒྱ་ཆའི་
སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཚང་མས་སྤྱི་ཚད་ལྡར་མདོན་གསལ་དུ་ཆོས་ལུགས་ལས་འགལ་སྒྲེལ་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱ་ཆའི་

མེས་སྐུ་མི་དམངས་ཚང་མས་སྟོན་ཆད་ལྟར་མངོན་གསལ་དུ་ཆོས་ལུགས་ལས་འགྲུལ་སྒྲེལ་སྤྱད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཉམས་སྐྱོད་དུ་མ་སོང་བར་གནས་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཉམས་སྐྱོད་དུ་མི་འགོ་བར་དུ་ཅང་ཡག་པོ་གནས་སྤྱད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། སྐྱ་སྐྱུལ་དང་དགེ་འདུན་པས་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་བདག་དབང་དགེ་འདུན་འདུས་མང་པལ་མོར་ཆེར་དབང་རྒྱ་དང་། མིང་དོན་མཆུངས་བའི་དམངས་གཙོ་དོན་མ་བྱེད་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་བདག་དབང་དགེ་འདུན་འདུས་མང་པལ་མོར་ཆེར་དབང་སྤུངས་པ་དང་། མིང་དོན་མཆུངས་བའི་དམངས་གཙོ་དོན་མ་བྱེད་སྤྱད་སྐྱར་རྒྱུར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པ་ནི་མིང་དོན་མཆུངས་བའི་ཆོས་ལུགས་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་གྱས་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པ་ནི་མིང་དོན་མཆུངས་བའི་ཆོས་ལུགས་སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད་སྤྱད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། དེ་བཞིན་དགོན་པ་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་གིས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་དང་འདུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྩ་འཛུགས་དང་སྒྲིག་སྟེལ་བཅས་སྒྲིག་སོགས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པ་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་གིས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་དང་འདུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྩ་འཛུགས་དང་སྒྲིག་སྟེལ་བཅས་སྒྲིག་སོགས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་སྤྱད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་པ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་པ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་ཆོས་ཀྱི་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཆོད་ཆེན་ཆེན་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་པའི་འཆོ་བར་རྒྱབ་ཁབ་ཀྱིས་ལྟོགས་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ལ། གྲུང་དབྱེད་གིས་ཁས་ལེན་གནང་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག་འོག་རིམ་ལ་བཀའ་མཁུ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རིབ་རེད། དེར་བརྟེན་གྲུང་དབྱེད་ནས་ཞོག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་གཟིགས་སྤྱོད་མི་ཆུང་བ་ཞིག་གནང་བར་འཆོལ།

གཉིས་པ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མི་རིགས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་དོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ནི། རྒྱ་ཁྱེན་སྐྱ་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་འཐབ་ཆོད་ཁོད། གཅིག་གྲུར་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་གཅིག་ནང་གི་སྐུན་ལྷ་མི་རིགས་བར་ཕན་ཚུན་གསོད་རིམ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན། སྐུན་ལྷ་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་བར་ལ་ལྟ་སྦྲངས་དང་མཐོང་ཆུལ་ངན་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྤྱིའི་བྱས་འབྲས་ནི། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ཡང་དག་མཁས་མཛད་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ། མཐར་ལུགས་མཐུན་གྱིས་དཀར་ནག་དབྱེད་འབྱེད་མ་བྱས་པར་ཆང་མར་རྩུང་རྟེན་བྱས་འདུག་པ་དང་། བོད་རིགས་མང་པོ་ལ་དོན་མེད་ངང་གཞོན་འཆོ་སོག་པ་གཅིག་ལས་བྱེད་པའི་བྱས་འབྲས་ཀྱིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཆོས་སྟོན་ལྟར་གཅེས་བའི་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་དད་བྱེད་པ་དེ་མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་བཟོས་འདུག་པ་དང་གཉིས། ལས་བྱེད་པས་བྱས་འབྲས་ཀྱིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྟོན་ལྟར་གཅེས་པའི་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་འཆོ་ཆབས་ཆེན་བཟོས་བ་དང་གསུམ་བཅས་འདི་གསུམ་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དུ་བོད་རིགས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་རྩུང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་འོད་ཐོག་ལ་དོགས་པ་དང་། དངངས་སྒྲག་ནམ་རྟོགས་དང་འཁོར་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གསར་བ། བཅོམ་དུང་གསར་བ་ལ་ཆབས་ཆེའི་གཞོན་འཆོ་སོག་པའི་འབྲུང་རྩ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེར་བརྟེན། ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འདི་དག་མེད་པ་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་འདི་གཏམ་སྐྱོན་པོ་ཁ་ཤས་བཤད་ནས་ལས་སྤྱོད་བའི་ངང་ཐག་གཅོད་དང་། དུས་ལུན་བྱུང་བྱུང་ནང་འབད་བཅོན་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྤྱད་རྒྱ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲུབ་འོད་ཐོག་དོ་ཆ་དཀའ་ངལ་ལ་མི་སྒྲག་པ་དང་། ལས་ཀའི་ཐོག་དཀའ་ངལ་རྟོག་དུ་ལ་མི་སྒྲག་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་འགོ་བྱོན་གང་འཆོམས་ཤིག་བཏང་སྟེ། ལུས་ལྡན་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས་བོད་རིགས་ལ་ཕོག་པའི་གཞོན་འཆོ་དང་གྱུང་གཅོད་སེལ་བསྐྱར་གསེབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་དད་མིས་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ནི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་མ་འགྱུར་བར་ལུ་མཐུད་དུ་འཆོ་གནས་དར་རྒྱས་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་བདེ་སྤྱོད་ཡོང་རྒྱུ་སོགས་ལ་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས།

བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདུན་གང་ལེགས་སྤོང་དགོས་པ་དང་། རེ་འདོད་ཆང་མ་བསྐྱབས་ཏེ། མེས་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཆང་མ་འདྲ་མཉམ་དང་བདག་གཞན་དབྱེར་མེད་དང་། མཉམ་ལས་མཉམ་སྦྱོད། སྦྱིད་སྦྱུག་མཉམ་སྦྱོང་དང་མཉམ་སྦྱོང་མཉམ་དབང་བྱས་ཏེ། ཁག་གི་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་འོད་ཐོག་གི་ཤུགས་རྒྱུན་ངན་པ་དེ་གཅོད་སེལ་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ། སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྒྱུར་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུལ་ནི་འོག་རིམ་ལས་བྱེད་པས་བཟོས་པ་ཞིག་ལས། ཉར་གྲུང་དབྱེད་དང་མཐོ་གྲུལ་ཞི། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁྲུལ་ཁང་གིས་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞིམ་གཞིག་བལ་བའི་བདེན་དོན་འདི་མགོ་ནས་འཇུག་པར་གསལ་བོ་མཐོང་སྤྱད་པ་བྱས་ནས། བོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་བསམ་སྒྲུབ་ཏོང་ལ་འཁོར་སྤྱད་པ་དང་། ཉར་དང་མཐོ་གྲུལ་ཞི་ཡོང་དག་མཁས་མཛད་སྤྱོད་ལྡན་པའི་དུས་ཤིང་འོག་དགའ་སྤྱོད་ངང་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱོད་པར་ལུས་ལྡན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་འོད་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།

མདོར་ན། བོད་ནི་རྟོག་དུ་བྱུང་བའི་ས་ཁུལ་དང་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཆད་གྲུང་དབྱེད་གིས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་དཀོངས་བཞེས་གཟབ་ཀྱན་གནང་བ་དང་དུས་མཆུངས་སུ། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་མི་སེམས་འགྲུག་སྤྱད་པའི་དཔེགས་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྤྱོད་གནང་རྒྱུའི་རིབ་ཡོད།

གསུམ་པ། མེས་རྒྱལ་འདི་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། རྟོགས་མཐའ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་དགོས་ན། ངེས་པར་དུ་གོང་འོག་ཆང་མས་བསམ་སྒྲུབ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་མིག་སྤེའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཆད་ལས་རྒྱལ་ཏེ། གཅིག་རྒྱུས་མཐུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་བཅོན་ལེན་བྱེད་པའི་འཐབ་ཆོད་ཁོད། མི་ཆང་མས་ཅི་སྟོགས་ཀྱིས་རང་ལ་ ཡོད་པའི་ལུས་ཤུགས་ཆང་མ་འདོན་དགོས།

དེར་བརྟེན་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཏོང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཁོར་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་

པ་ལ། མི་སྲུང་སྲུ་ཡི་ནུའང་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པས། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྟན་ལྗོངས་ཆེན་དང་། རྒྱུ་ཁྱེད་རྒྱུ་ཁྱེད་སོ་སོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆའི་དཔེ་མཛུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཐུགས་ཁུར་བྱས་ཏེ། ལེགས་སྲུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པའི་ཆུང་གཞིའི་ཐོག་སྲུ་མཐུན་ལེགས་བཅོས་གཏོང་བར་མཐུན་འགྲུར་གནང་དགོས། ང་ཆོའི་བོད་ལྗོངས་ལ་མཆོཅ་ན། སྟོན་སྟངས་ལྟ་བུ་གི་ཆིང་འབྲིག་གོང་སྟེ་དང་གོང་དང་གོང་ཆུང་། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ད་ལྟ་ཅུང་བརྟན་པོ་ཡིན་པས། འདི་ནི་མི་ཆང་མར་དགའ་སྟོན་སྟེ་པའི་བཀའ་ཤིས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ང་ཆོའི་རེ་བ་ནི་ཕྱིན་ཆད་ལས་དོན་ལག་གཟབ་ནན་དང་སྟབ་རྒྱ་དང་། མང་ཆོགས་ཁྲོད་ནས་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཆོགས་ཕྱེད་སྟབས་གང་སྟབ་ཀྱིས་ཁུར་བོ་ཡང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་ལྟགས་སྟོང་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

མདོར་བསྟན་ནས་བཤད་ན། རིམ་པ་ལག་གི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ད་ལྟ་ལྟེ་དུས་ལས་མི་དམངས་བར་ལག་ཐེག་ཕྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆུང་གཞི་འདིའི་ཐོག་བོད་ལྗོངས་རང་དོན་ཀྱི་ཐོན་ཆད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་འཆོ་བ་ལེགས་ཕྱོགས་སྲུ་མཐུན་བསྟོན་ཕྱེད་དགོས་པ་དང་། དུས་མཆུངས་སྲུ་སྟན་ལྗོངས་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཏུ་ཅང་སྟོ་བར་གནས་པའི་རིམ་པ་ལག་གི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་གཟེགས་སྟོང་དང་ཐུགས་ཁུར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གནང་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དོན་རེ་ཞིག་མི་ལ་བཤད་དཀའ་བའི་སྟག་བསྐལ་ཀྱི་འཆོ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་བདེ་ལྟར་མི་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལག་ཐེག་གནང་རོགས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་གཞིའི་ཐོག་ཐོན་སྟེ་ལོ་ལེགས་ཕྱེད་སྟབས་རིམ་བཞིན་འཆོ་བའི་རྒྱ་ཆ་དེ་མཐོར་བཏང་སྟེ། བོད་རིགས་མི་དམངས་མང་ཆོགས་གསར་བརྟེན་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་བསྟོན་ཕྱེད་པའི་བསམ་པའི་ཆུང་གཞི་བཟོ་རྒྱུ་འདྲིའི་ལྟོད་གཡེང་དུ་མ་སོང་བར་ཐུགས་ཁུར་གནང་རོགས།

གོང་དུ་ཞུས་པ་ཆང་མ་ངའི་སྟེང་གཏམ་ཐོལ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་མི་དམངས་ས་ལ་གསུམ་ཀྱི་བསམ་པའི་གཏོང་གི་རེ་འདོད་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན། སྟན་ལྟ་འདིའི་ནང་ཞུས་པ་ཆང་མའང་ཕན་རང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྟོལ་ཞིག་ཐོག་དུ་བྲིས་པ་ཡིན། སྟན་ལྟ་འདི་སྟོན་སྟེང་ཞིང་ལ་སྐལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཞིང་བརྒྱུད་ནས་རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་ཀྱང་གོ་གྲངས་ཁྲན་ཏང་ཀྱང་དབྱེད་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་(རྒྱ་ནག་དབྱུང་འཕུས་མི་ལྷན་ཁང་། བསྐྱར་མཆན) དང་རྒྱབས་ཆེན་དང་ཡང་དག་མཁས་མཛུངས་ལྷན་པའི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུའི་ལ་འབུལ་རོགས་ལྟ་རྒྱུ་དང་། སྟེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཡངས་དཀྱེལ་ཆའི་ཐུགས་དགོངས་སྲུ་རོབ་ཅམ་མངའ་བ་གནང་རོགས། དེ་ཡང་ངའི་ཤེས་ཆ་དམའ་སྟབས་སྟན་ལྟ་འདིའི་ནང་ཆ་མ་ཆང་བ་དང་། མ་འགྲིག་མ་འཆོམས་པའམ། མི་འོས་བའི་ཆ་མང་པོ་ཏན་ཏན་ཡོད་སྟེ་པས་ས་མས་བུ་ལ་འདོམས་པ་འི་བཞིན་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྟོན་བརྟེན་སྟོན་གཟབ་ནན་གནང་རོགས། བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། མི་རིགས་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འཕུས་ཆང་གི་ལམ་ཕྱོགས་སྲུ་འཕུག་ཆེད། གལ་སྟེད་དང་དང་དེ་བ་གནང་རྒྱ་ཡོད་ན། ངོས་ནས་རང་གི་གང་ཤེས་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་དང་དགའ་སྟོ་དང་འཛིན་སྟེལ་མེད་པའི་བསམ་ཆུལ་བཏོན་ཆོག་མདོར་ན་འདས་བའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་རིང་དེ་ནི་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་འོག་གནས་པ་དང་། རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་གཙོས་པའི་ཀྱང་དབྱེད་གི་དབུ་ཁྲིད་ནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་དབྱེད་གི་བོད་སྟོན་སྟེ་ཆབ་ཀྱང་ཅེ་ལྟ་ཡིས་གཙོས་པའི་ཀྱང་གྲངས་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའི་ཅེ་ནམ་པས་རྒྱན་དུང་ལ་སྟོབ་སྟོན་དང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པས། ང་ལ་གསར་བརྟེན་ལྟ་བུ་དང་ཤེས་རྟོགས། ཐུགས་བསམ་སོགས་གང་ལ་གང་འཆོམས་ཤིག་ལྷན་ཡོད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དེ་སྔ་ངས་ཆོམ་ཆོམ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངང་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསར་བརྟེན་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་དན་པ་གང་ཡང་བསྐྱབས་ཕྱིར་མེད། གནས་ཆུལ་འདི་ངའི་ལོ་རྒྱུས་སྲུ་བཀོད་ཡོད།

ངས་དེ་ཐེངས་འདིར་ཡང་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟེར་གྱི་ཁེ་སན་སྟོས་བཏང་སྟེ། སྟོབས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལྷག་བསམ་ནས་དག་གི་སྟན་ལྟ་འདི་སྐལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་ངའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་སྟོང་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན། ངས་ཕྱིན་ཆད་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་ལེགས་སྟབ་ལྟ་རྒྱ་མ་ཟད། ལས་ལ་བརྟོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ལྷན་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བྱ་རབས་ཆ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་སྟན་ལ་གཞོན་པའི་ཤུལ་རྟེན་སྟེ་མེ་ཅམ་ཡང་ངའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་འཛིག་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད།

